

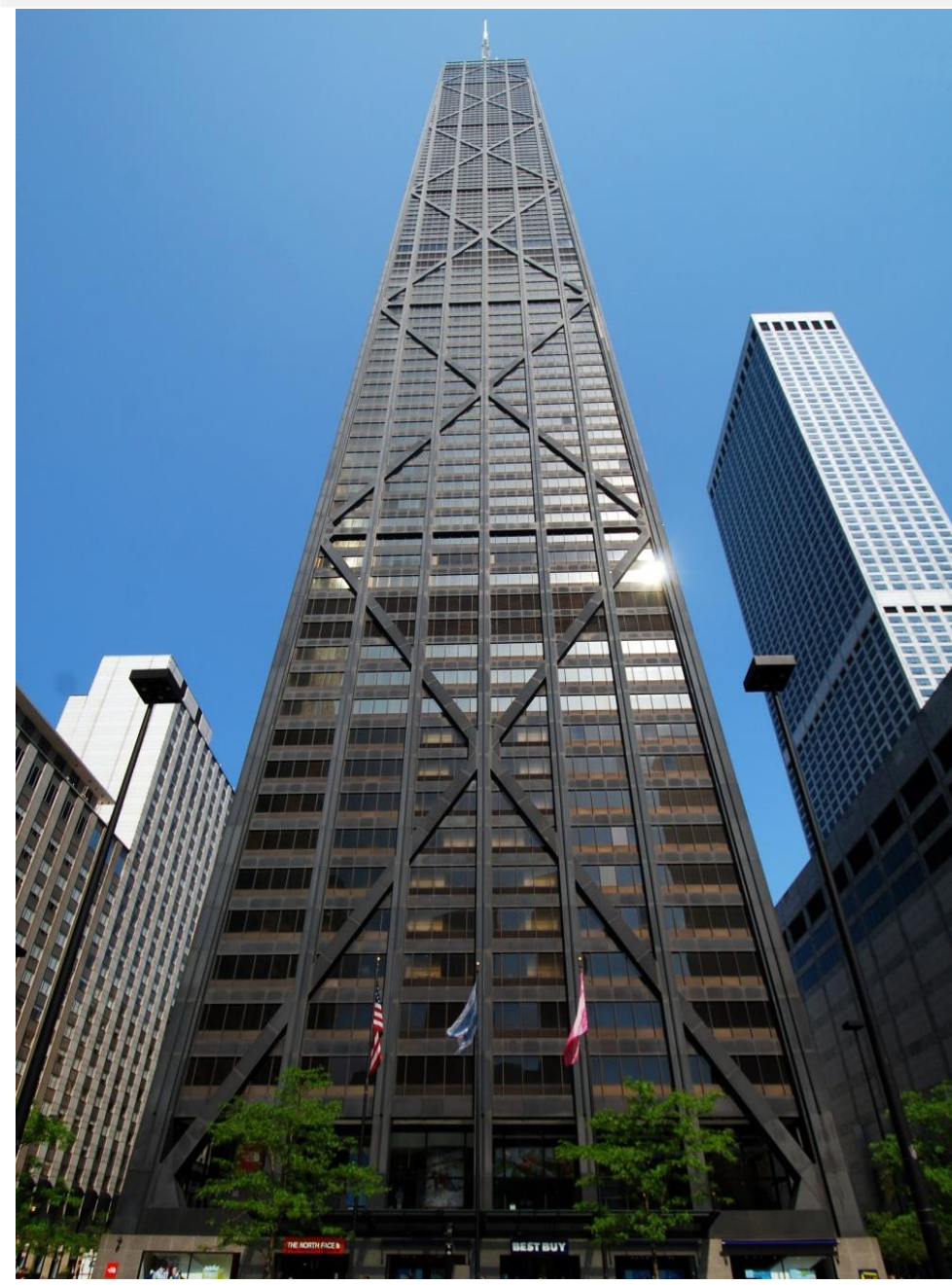
2015

STRUCTURAL ANALYSIS (2)

ساختمانی میخانیک (دوهمه برخه)

انجینر قریب اللہ انوری

Part:2

ساختماني ميخانيک (دوهمه برخه)

Structural Analysis (part 2)

ليکوال :

انجينر قريب الله انوري

M.Sc (Structure) NUST Islamabad

B.Sc Civil (SUIT Peshawar)

B.A and M.A (I.R) Peshawar University

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست
لومړۍ خپرکۍ
د نامعین ساختمانونو پیژندنه

مخ	عنوان
08	1.1 تعارف
08	1.2 د نامعین ساختمانونو ګټې او زیانونه
09	1.3 د تحلیل میتودونه
10	1.4 د قوي میتود یا flexibility میتود
11	1.5 د اوږدېدنې میتود
12	1.6 د نامعین ساختمانونو مثالونه

دوهم خپرکۍ
د قوي میتود

24	2.1 د تحلیل عمومي کرڼلاره
24	2.2 په بیمونو کې د قوي میتود استعمال
27	2.3 مثالونه
28	2.4 په چوکاټونو کې د قوي میتود استعمال
29	2.5 مثالونه

دریم خپرکۍ
مومنټ دسترېوېشن او کني میتود

41	2.6 تعارف
41	2.7 د ګاډرونو تحلیل د مومنټ دسترېوېشن د لارې

42 د چوکاتونو تحلیل د مومنت دستریوشن د لاري	2.8
42 مثالونه	2.9
42 کني میتود	2.10
42 ساده چوکاتونو لپاره	2.11
42 خوږیزه او خوږایي لرونکی چوکاتونه	2.12

خلورم خپرکی د میلان او کروپیدني میتود

57 تعارف	3.1
57 د میلان او کروپیدني معادلي	3.2
58 د ګاډرونو تحلیل	3.3
59 د چوکاتونو تحلیل	3.4
60 مثالونه	3.5

پنځم خپرکی دري مومنته معادله

79 تعارف	4.1
79 د دري مومنته معادلي ثبوت	4.2
81 د بیمونو تحلیل	4.3
81 مثالونه	4.4

شپریم خپرکی
د اوږدېدنې میتود یا stiffness میتود

105 تعارف	5.1
106 د تحلیل کړنلاره	5.2
109 د ګاډرونو تحلیل	5.3
110 د چوکاټونو تحلیل	5.4
111 مثالونه	5.5

1.1 تعارف (Introduction)

د ساختمانونو د تحليل لومړي برخه کي مو په تفصيل سره د معين ستاتيکي ساختمانونو په تحليل خبره کړي وه په نوموړي فصل کي دهغه ساختمانونو تحليل تر څيړني لاندې نيسو کوم چي د تعادلي معادلو په مرسته نه تحليليږي. کله چي د نامعلومو قواو شمير د تعادل معادلو څخه زياتيږي په داسي حال کي ساختمان د خپل تعادل د لاري نه تحليليږي تر څو د نامعين ساختمانونو لپاره وضع شويو ميتودونو څخه استفاده ونه شي.

څرنگه چي پوهيږو په عملي ډگر کي زياتره ساختمانونه يو شمير اضافي اتکاگانې او يا هم مختلف ډول برخي لري کوم چي ساختمانونه د معين څخه نامعين (Indeterminate) ته بدلوي. د بيلگي په توگه يو اوسپنيز کانکريټي ساختمان (Reinforced Concrete Structure) چي د سلب، بيم، پايه او تهداب څخه يي جوړښت موندلي وي د مسلسل گاډرونو، سلبونو او پايو په شکل کي موجود وي نوموړي مسلسل ساختماني عناصر د موجوده تعادلي معادلو څخه زيات داخلي او يا هم خارجي قواوي لري او په عادي طريقه نه شي پيدا کيډي د نامعين ساختمانونو تحليل په عمومي توگه په دوو طريقو کيږي.

1- د قوي ميتودونه (Force Methods)

2- د اوږديدنې ميتودونه (Displacement Methods)

په لوموړي میتود کې د قواو په واسطه اوږدېدنه (Displacement) لاس ته راوړل کېږي او د Compatibility equations په کارولو سره د اوږدېدنې څخه نامعلوم قواوي پیدا کېږي.

په دوهمه میتود کې د اوږدېدنې (displacement) او تاویدنې په واسطه قواوي لاس ته راوړل کېږي او د Compatibility equations په کارولو سره نامعلوم فورسونه پیدا کېږي.

1.2 د معین او نامعین سیستمونو ګټې او زیانونه

د نامعین ساختمانونو تحلیل د معین ساختمانونو پرتله ډیر پیچلې کار دی اما د دا ډول ساختمانونو ډیزاین کول یو شمیر ګټې او زیانونه هم لري

1. د یو ورکړشوي بار لپاره ناسته او تشنجات په ناټاکلې ستاتیکي ساختمان کې د ټاکلې سیستم پرتله ډیر کم وي. د بیلګې په توګه په لاندي ورکړشوي شکل (a) کې یو ګاډر چې په دواړو انجامونو کې سختي اتکاګانې لري (نامعین ساختمان) بنودل شوي. د نوموړي ګاډر په منحځنۍ نقطه کې $\frac{pl}{8}$ مومنټ پیدا کېږي اما کله چې همدغه ګاډر ساده اتکاګانې ولري (شکل B) د اعظمي مومنټ اندازه دوچند کېږي. په شکل B کې د مومنټ اندازه $\frac{pl}{4}$ ده.

2. د ساختمانونو ډیزاین یو پیچلې کاردی او د غلطۍ احتمالات پکې ډیر زیات وي، نامعین ساختمانونه د وارده بارونو د ویشني صلاحیت لري هرکله چې د ساختمان په یوه برخه کې تشنجات د خپل حدودو تجاوز کوي او په ساختمان کې اضافي اتکاګانې هم موجود وي،

په داسي حال کي نوموړی اضافي بار د بهرانی مقطعی Critical section سره وصل شویو برخو ته لیردول کيږي او ساختمان د ويجاړتیا او یا هم د ماتیدو څخه ژغورل کيږي.

د بیلګې په توګه که چیري په پورته ورکړ شوي شکل (a) کې د بار اندازه ډیره زیاته کړي شي د ګاډر مواد په انجامونو کي او په مینځ کې ایلډینګ (yielding) شروع کوي او په نتیجه کي یې ځای پلاستيکي ساکنې اتکاګانې (Localised Plastic hinges) پیدا کيږي ، نوموړي پلاستيکي هنجونه ګاډر مجبوروي چي کړوپیډنه وکړي کله چي کړوپیډنه (deflection) اعظمي شي د ګاډر اتکاګانې افقي قواوې او مومنتونه واردوي ترڅو ساختمان د مکمل ماتیدو څخه وژغوري. په شکل (b) کي د بار په زیاتوالي سره Plastic hinge د ګاډر په مینځ کي پیدا کيږي او اتکاګانې هیڅ ډول افقي او یا هم مومنتي عکس العملونه نه پیدا کوي په پایله کي د ډیر زیات کړوپیډني له امله ګاډر ماتيږي.

3. د نامعین ستاتيکي ساختمانونو ابعاد نظر معین ساختمانونو ته ډیر کوچني وي د بیلګې په توګه یوه وایه لرونکی ساده اتکايي ګاډر لپاره د ACI Code له مخي اصغري پنډوالي (thickness) $\frac{l}{16}$ دي او مسلسل ګاډر چي دوه وایي ولري اصغري پنډوالي یې $\frac{l}{24}$ دي

4. د ناټاکلي ستاتيکي ساختمانونو د جوړښت مصارف نظر ټاکلي ساختمانونو ته ډیر زیات وي

5. ناټاکلي ساختمانونه زیاتره وخت یو شمیر اتکاګانې لري ، او د ناستي (differential settlement) امکانات پکي ډیر زیات وي . نوموړي deflection په ساختمان کي تشنجات پیدا کوي د دي برعکس په ټاکلي ستاتيکي ساختمانونو کي اتکايي ناسته د اتکاګانود نوعیت له امله په ساختمان کي تشنجات نه پیدا کوي دا په دي معني چي کله د ساختمان مختلفي برخي خپلو کي سره د مختلفو اتکاګانو په واسطه تړل شوي وي ، اتکايي ناسته د ساختماني شخوالي له امله په داخل د ساختمان کي تشنجات پیدا کوي . که چیري اتکاګانې مومنت ته اجازه ورکونکي (Hinge, Roller) وي په داسي حال کي deflection تشنجات نه پیدا کوي.

6. نامعین ستاتيکي سیستمونه ډیر شخوالي لري اود ناستي اندازه پکي نسبتاً کمه وي

د تحلیل میتودونه (Methods of Analysis)

د نامعین ستاتیکی ساختمانونو تحلیل لپاره لاندې ورکړ شوي شرائط ترسره کول حتمي دي.

1. د تعادل حالت (Equilibrium condition)

2. د برابري حالت (Compatibility condition)

3. د قوي – اوږدیدني حالت (Force-displacement condition)

د تعادل حالت په هغه وخت کې ترسره کېږي کله چې د وارده بارونو په پایله کې ساختمان د خپل توازن او ستاتیک حالت برقرار وساتي.

Compatibility دي ته وايي چې د ساختمان مختلفې برخې خپلو کې په صحیح ډول وصل شوي وي او قصداً هیڅ ماتوالي یا overlap ونلري.

دریم حالت د موادو په غبرگون پورې اړه لري (Linear Elastic Response)

1) د قوي میتود (Force or Flexibility Method)

نوموړې میتود د نامعین ساختمانونو تحلیل لپاره د لومړیو وضع شویو میتودونو څخه یو ده. نوموړې میتود په ۱۸۶۴ کې لومړي ځل لپاره James Clerk Maxwell وړاندې کړه او وروسته د Otto Mohr له اړخه په موجوده شکل تبدیل شوه. څرنګه چې د نوموړې میتود اساس پر Compatibility ولاړ دي همداراز نوموړې میتود د Compatibility method یا consistent deformation method په نامه هم یادېږي.

په نوموړې میتود کې لومړی مختلف معادلي کوم چې پورته تشریح شوي حالتونه په صحیح ډول تکمیلوي استعمالېږي او د نوموړیو معادلو په واسطه د ساختمان نامعلومې قواوې او مومنټونه لاس ته راوړل کېږي. په ساختمان کې اضافي نامعلومو قواو ته Redundant forces ویل کېږي.

د Redundant Forces پیدا کولو وروسته نور اغیزمني قوي د تعادل حالت او ساختمان لپاره د استعمال وړ تعادلي معادلو په مرسته پیدا کېږي.

(2) د اوږدېدنې میتود (Displacement Method)

په نوموړي میتود کې لومړی د قوي او اوږدېدنې ترمنځ تعلق او رابطه د معادلو په شکل کې صورت نیسي او وروسته د تعادلي شرایطو په پوره کولو سره د ساختمان تحلیل تر پایي رسول کېږي په اسانو ټکو په نوموړي میتود کې لومړي اوږدېدنه (Displacement) محاسبه کېږي بیا د اوږدېدنې په کارولو سره نامعلومې قواوې لاس ته راوړل کېږي. د ساختماني میخانیک په دی برخه کې لومړي د معادلو په واسطه تحلیل ترسره کېږي او وروسته د matrix په کارولو سره د ګاډرونو، چوکاټونو او ترسونو تحلیل په اسانه او چټک ډول تر څیړنې لاندې نیول کېږي.

	Unknowns	Equations Used for Solution	Coefficients of the Unknowns
Force Method	Forces	Compatibility and Force Displacement	Flexibility Coefficients
Displacement Method	Displacements	Equilibrium and Force Displacement	Stiffness Coefficients

د نامعين ستاتيکي ساختمانو مثالونه :

The fixed connected joints of this concrete framework makes it statically indeterminate

په انځور کي يو اوسپنيز کانکريټي ساختمان ښودل شوي ، د نوموړي ساختمان ټولي برخي د سختو غوټو په واسطه تړل شوي او نوموړي خاصيت په ساختمان کي د نامعلومو قواو شتون لا زياتوي.

د دا ډول ساختمانو په تحليل کي پورته تشرېح شوي ميتودونه کليدي رول لوبوي .

په پورتنی انځور کې یو اوسپنیز کانکریټي ساختمان د جوړولو په حالت کې ښودل شوی. د بیلګې په توګه که چیرې د نوموړي ساختمان مسلسل ګاډرونه (په جلا ډول) یا هم مسلسل وایې لرونکي چوکاټونه په نظر کې ونیول شي په داسې حال کې ساختمان د یو شمیر نامعلومو قواو تر اغیزې لاندې قرار لري نوموړي نامعلومي قواوې د اټکايې عکس العملونو، تشنجاتو، کړوپیډني، عرضي قواو او مومنتونو څخه عبارت دي لکه څرنګه چې په پورته انځور کې ښودل شوي. په داسې حال کې چې د نامعلومو قواو شمیر د تعادلي معادلو څخه زیات وي ساختمان نامعین بلل کېږي.

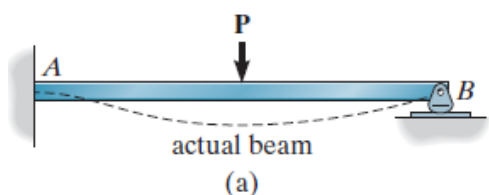
د نوموړیو نامعلومو قواو محاسبه کولو لپاره د پورته تشریح شویو میتودونو څخه استفاده کوو

2

دوهم څپرکی

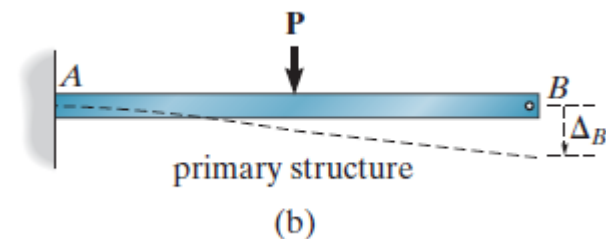
د ناټاکلي ستاتيکي سیستمونو تحلیل د قوي میتود د لاري (Force Method of indeterminate Analysis)

1.1 عمومي کړنلاره (General Procedure)

په شکل (a) کې یو بیم کوم چې د P متمرکز بار لاندې واقع دي بنودل شوي. د نوموړي بیم څلور اتکايې عکس العملونه کوم چې د تعادل معادلو (۳) څخه زیات دي بیم په یوه درجه نامعین سیستم بدلوي په داسې حال کې ساختمان په عادي

طریقه نشي تحلیلیدي ترڅو یو اضافي معادله جوړه شي او د ساختمان تحلیل بشپړشي. د نوموړي معادلې جوړولو لپاره د تجمع قاعدې (Principle of Superposition) او د برابري حالت څخه استفاده کیږي. لومړي یو اتکايې عکس العمل اضافي (Redundant) فرض کیږي او تاثیر یې د ساختمان څخه موقتي لري کیږي ترڅو ساختمان د معین ستاتيکي سیستم په څیر د تعادل معادلو سره مساوي عکس العملونه ولري. په دې مثال کې مونږ د B اتکا څخه عمودي غبرگون اضافي (Redundant) فرض کوو، د Redundant لري کولو وروسته باید ساختمان خپله استواري د لاسه ورنکړي، ځاېر لاندې شکل اختیاروي.

په شکل B کې که وگورو ساختمان معین ستاتيکي کنسولي ځاېر دي، د B اتکا څخه عکس العمل لري کولو سره نوموړي اتکاي نقطه کړوپیډنه یا ناسته کوي کوم چې د Δ_B په توري بنودل شوي. په نوموړي مثال کې د B نقطې د

کړوپیډني یا ناستي (Displacement) د برابرۍ حالت (Compatibility condition) په نظر کې نیول کیږي.

کله چې د B نقطې څخه د بار د برداشت کولو صالحیت واخیستل شي ، اغیزمن متمرکز بار د ځاړ په په B ټکي د Δ_B په اندازه ناسته پیداکوي. (شکل b)

همدارنگه اضافي فرض شوي عکس العمل (B_y) د بیم په B ټکي کې $B_y f_{BB}$ په اندازه پورتنی جهت کې کړوپیډنه یا ناسته پیداکوي. د پورته خوا ناسته مثبت او کښته خوا ناسته منفي فرض کیږي. په f_{BB}

کې لومړۍ B د ناستي موقعیت او دوهمه B د Redundant موقعیت ښایي. د A ، B او C اشکالو له مخې کولی شولاندي رابطه اخذ کړو.

$$0 = -\Delta_B + \Delta'_{BB} \dots\dots\dots (1)$$

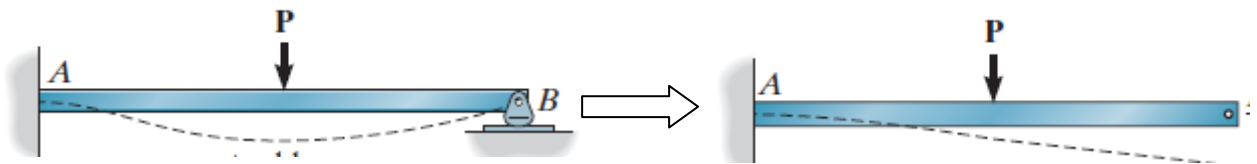
پورتنۍ معادله کې 0 د (شکل a) د B نقطې کړوپیډنه ښایي

$-\Delta_B$ د (شکل b) د B ټکي ناسته یا د خارجي بارونه لا امله چې کومه ناسته د بیم په B ټکي کې پیداکيږي.

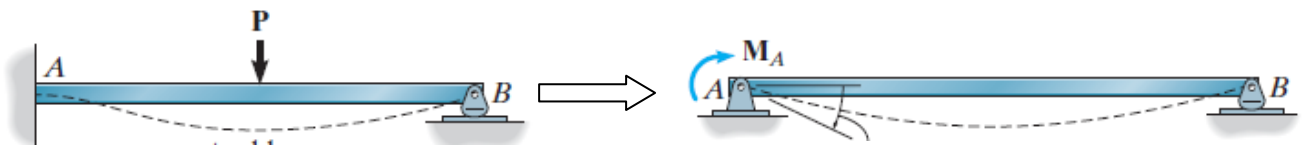
همدارنگه Δ'_{BB} د اضافي فرض شوي عکس العمل (Redundant) لا امله پیداکیدونکي ناسته ده ، که چیرې نوموړي اضافي عکس العمل ته واحد قیمت ورکړشي په داسې حال کې Δ'_{BB} د f_{BB} سره مساوي کیږي کوم چې د Linear flexibility coefficient په نامه یادېږي. په نوموړي رابطه کې د مخکې په څیر لومړي B د ناستي او دوهمه B د واحد بار له امله پیداشوي ناستي موقعیت ښایي کولی شو (1) معادله په لاندې شکل ولیکو.

$$0 = -\Delta_B + B_y f_{BB} \dots\dots\dots (2)$$

په پورتنی میتود کې د Redundant انتخاب اختیاري دي، د بیلګې په توګه په لاندې ورکړ شوي بیم کې Redundant په څو طریقو انتخابیږي.

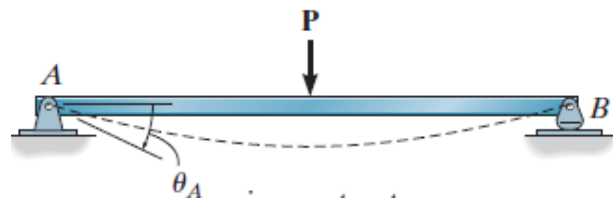
R_B د اضافي عکس العمل په حیث انتخابیږي. Redundant هغه عکس العمل ته وايي چې په لري کولو سره ئې ساختمان خپله استواري د لاسه نه ورکوي بلکه د نامعین څخه معین ستاتيکي سیستم ته تبدیلېږي. په پورتنی مثال کې کولی شو د R_B پر ځای د A ټکي مومنټ د Redundant په توګه ونیسو په داسې حال کې سخته اتکاء په ساکنې اتکاء بدلېږي لاندې شکل کې ښودل شوي

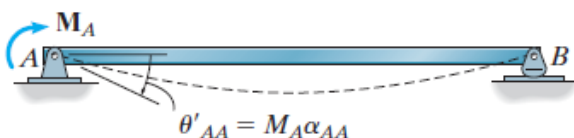
کله چې مومنټ د Redundant په حیث فرض کېږي په داسې حال کې د A ټکي میلان یا زاویه په نظر کې نیول کېږي.

که چیرې د مومنټ اندازه واحد وي

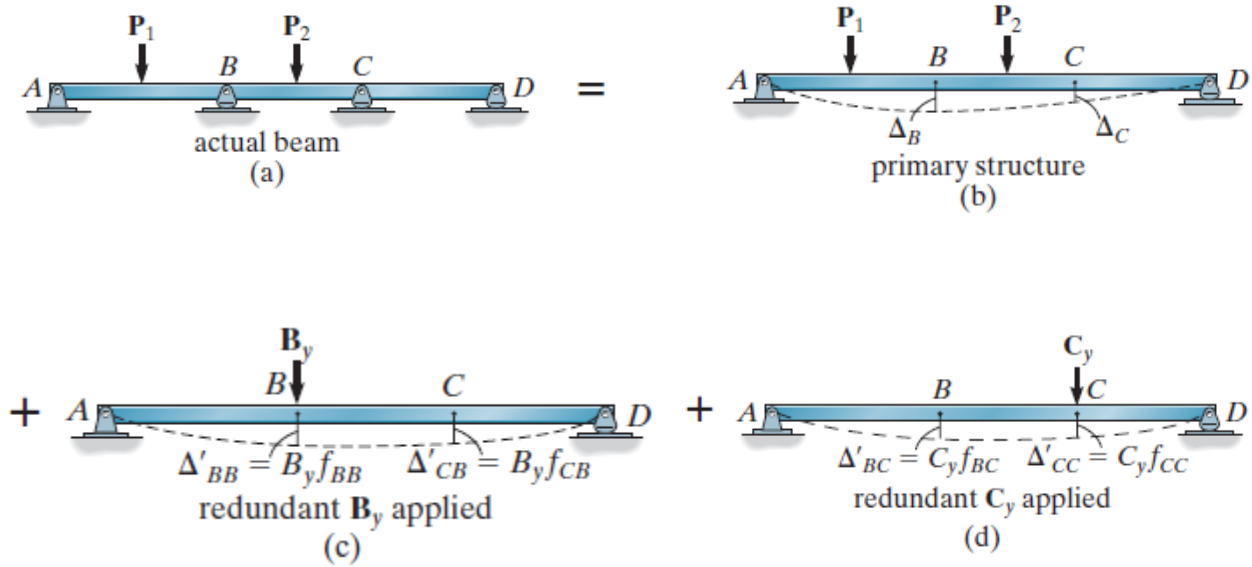

په داسې حال کې د Compatibility حالت د لاندې معادلې په واسطه ښودل کېږي.

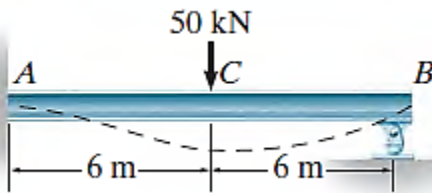

$$0 = \theta_A + M_A \alpha_{AA}$$

د قوي ميتود او د Redundant انتخابولو دوهم مثال په لاندې ډول دي.

مثال 1:

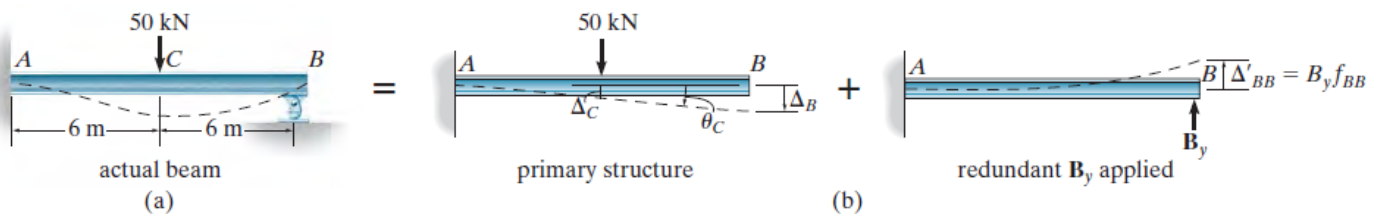

د ورکړ شوي ګاډر د متحرکي اتکاء عمودي غبرګون (vertical Reaction) پیدا کړي؟ د EI قیمت ثابت دي.

حل:

1) لومړی د ساختمان معین والي چیک کړي. په نوموړي مثال کې بیم یوه درجه (4-3=1) نامعین دي.

2) څرنګه چې ساختمان یوه درجه نامعین دي، په ګاډر کې یو Redundant په نښه کړي.

3) په حقیقي ګاډر کې د B ټکی ناسته د متمرکز بار او واحد بار له امله پیدا کیدونکي ناستي سره مساوي کړي.

$$0 = -\Delta_B + B_y f_{BB} \dots\dots\dots 1$$

د Δ_B او f_{BB} قیمتونه د لاندې ورکړ شوي جدول څخه په اسانۍ سره اخیستل کړي

Beam Deflections and Slopes

Loading	$v \uparrow$	$\theta \curvearrowright$	Equation $\uparrow \curvearrowright$
	$v_{\max} = \frac{PL^3}{3EI}$ at $x = L$	$\theta_{\max} = \frac{PL^2}{2EI}$ at $x = L$	$v = \frac{P}{6EI}(x^3 - 3Lx^2)$
	$v_{\max} = \frac{M_o L^2}{2EI}$ at $x = L$	$\theta_{\max} = \frac{M_o L}{EI}$ at $x = L$	$v = \frac{M_o}{2EI}x^2$

	$v_{\max} = \frac{wL^4}{8EI}$ $\text{at } x = L$	$\theta_{\max} = \frac{wL^3}{6EI}$ $\text{at } x = L$	$v = -\frac{w}{24EI}(x^4 - 4Lx^3 + 6L^2x^2)$
	$v_{\max} = \frac{PL^3}{48EI}$ $\text{at } x = L/2$	$\theta_{\max} = \pm \frac{PL^2}{16EI}$ $\text{at } x = 0 \text{ or } x = L$	$v = \frac{P}{48EI}(4x^3 - 3L^2x),$ $0 \leq x \leq L/2$
		$\theta_L = -\frac{Pab(L+b)}{6LEI}$ $\theta = \frac{Pab(L+a)}{6LEI}$	$v = -\frac{Pbx}{6LEI}(L^2 - b^2 - x^2)$ $0 \leq x \leq a$
	$v_{\max} = \frac{5wL^4}{384EI}$ $\text{at } x = \frac{L}{2}$	$\theta_{\max} = \pm \frac{wL^3}{24EI}$	$v = -\frac{wx}{24EI}(x^3 - 2Lx^2 + L^3)$
		$\theta_L = -\frac{3wL^3}{128EI}$ $\theta_R = \frac{7wL^3}{384EI}$	$v = -\frac{wx}{384EI}(16x^3 - 24Lx^2 + 9L^3)$ $0 \leq x \leq L/2$ $v = -\frac{wL}{384EI}(8x^3 - 24Lx^2 + 17L^2x - L^3)$ $L/2 \leq x \leq L$
	$v_{\max} = \frac{M_O L^2}{9\sqrt{3}EI}$	$\theta_L = -\frac{M_O L}{6EI}$ $\theta_R = \frac{M_O L}{3EI}$	$v = \frac{M_O x}{6EI L}(L^2 - x^2)$

د هغه ټکي ناسته ده چېرته چې متمرکز بار عمل کوي $\frac{Pl^3}{3EI}$

$$\Delta_B = \frac{Pl^2}{2EI} * \left(\frac{l}{2}\right) \leftarrow \theta = \frac{Pl^2}{2EI} \leftarrow \tan \theta = \frac{\Delta_B}{\frac{l}{2}}$$

$$\Delta_B = \frac{P(L/2)^3}{3EI} + \frac{P(L/2)^2}{2EI} \left(\frac{L}{2}\right)$$

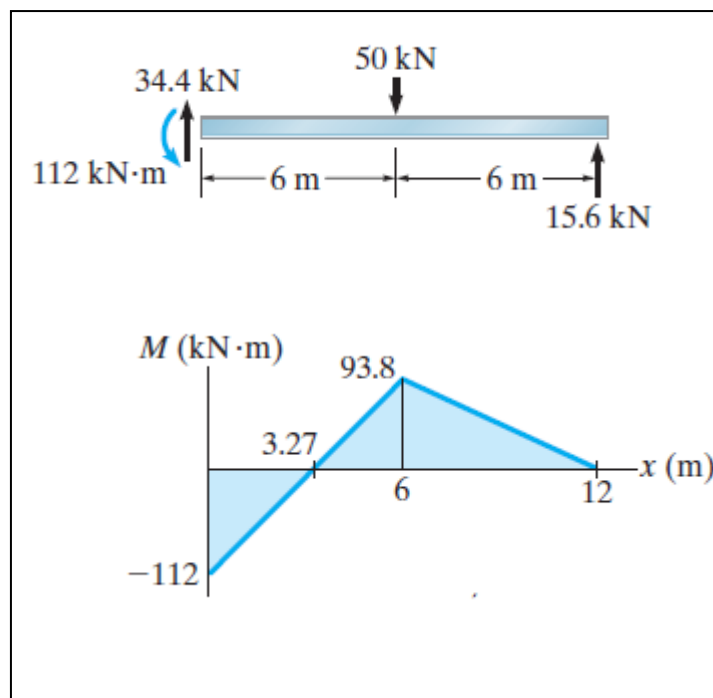
$$= \frac{(50 \text{ kN})(6 \text{ m})^3}{3EI} + \frac{(50 \text{ kN})(6 \text{ m})^2}{2EI} (6 \text{ m}) = \frac{9000 \text{ kN} \cdot \text{m}^3}{EI} \downarrow$$

$$f_{BB} = \frac{PL^3}{3EI} = \frac{1(12 \text{ m})^3}{3EI} = \frac{576 \text{ m}^3}{EI} \uparrow$$

پورتني قيمتونه په (1) معادله کي وضع کوو .

$$0 = -\frac{9000}{EI} + B_y \left(\frac{576}{EI} \right) \quad B_y = 15.6 \text{ kN}$$

د عرضي قوي او انحنایي مومنت دیاگرام

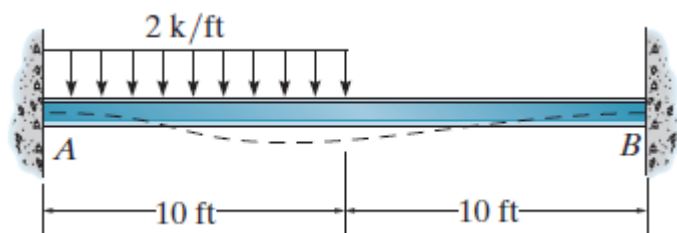
د R_b قيمت 15.6kN دي.

$$\Sigma F_Y = 0$$

$$R_A = 50 - 15.6 = 34.4 \text{ kN}$$

$$M_A = (50 * 6) - (15.6 * 12) = 112 \text{ ft-K}$$

مثال 2:

د ورکړ شوي ګاډر د عرضي قوي او انحنائي مومنت دیاګرام رسم کړئ؟ EI د قیمت ثابت دي.

حل:

(1) د بیم معین والي معلومول:

$$S.I = 2m + r_a - 2j$$

$$S.I = 2(1) + 4 - 2(2) = 6 - 4 = 2^\circ$$

ساختمان دوه درجي نامعین دی.

(2) د Redundant په نښه کول:

په نوموړي مثال کې د دواړو انجامونو د سختو اتکاګانو مومنتونه د Redundant په توګه معرفي کېږي دا په دي معني که چیري د ورکړ شوي ګاډر څخه په دواړو انجامونو کې د مومنتونو برداشت کولو صلاحیت واخیستل شي په داسي حال کې دواړه سختي اتکاګاني په متحرکي اتکاګانو بدلېږي او ګاډر د نامعین څخه په معین ګاډر بدلېږي.

کله چې مومنت د Redundant په توګه نیول کېږي د افقي یا عمودي اوږدیدني پرځای تاویدونکي بي ځای کیدنه (Rotational Displacement) په نظر کې نیول کېږي.

د تجمع قاعدي (Principle of superposition) او برابری حالت (Compatibility Condition) څخه په استفاده د اغیزمن بار له امله او واحد فرض شوي مومنت له امله د A او B په نقطو کې میلان محاسبه کېږي. نوموړي زاوي په Compatibility equations کې وضع کولو سره د A او B ټکو مومنتونه لاس ته راځي.

د نوموړیو مومنتونو په واسطه اتکائي عکس العملونه پیدا کېږي او په اخره کې د ګاډر د عرضي قوي او انحنائي مومنت دیاګرامونه رسمېږي.

Compatibility Equations 3

(↑+)

$$0 = \theta_A + M_A \alpha_{AA} + M_B \alpha_{AB} \quad (1)$$

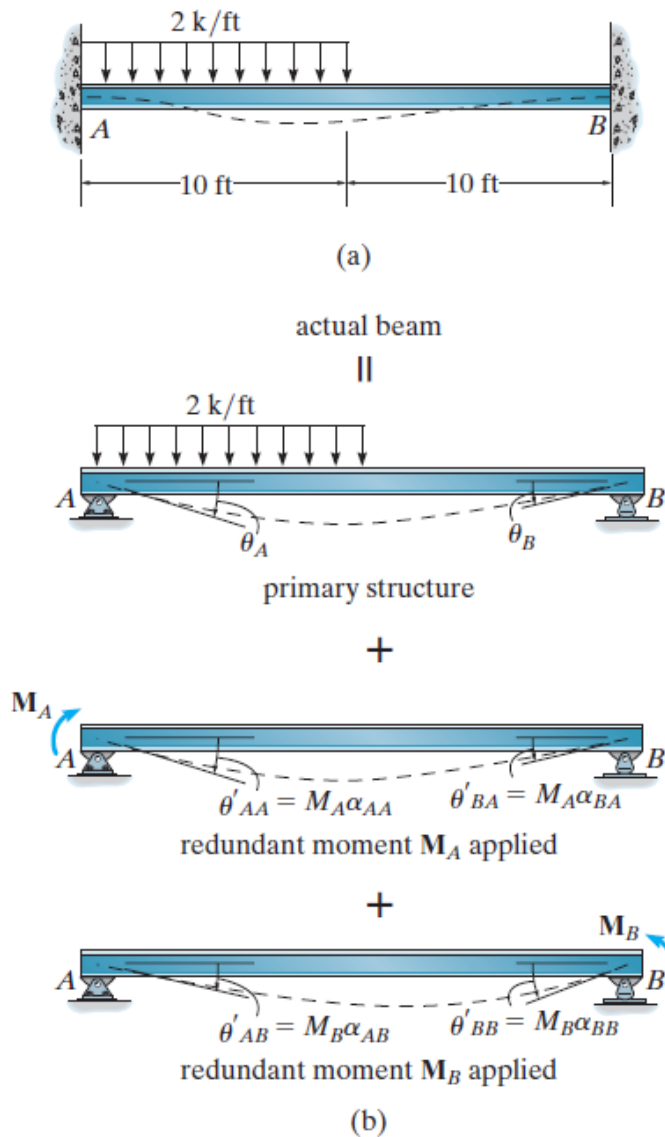
(↓+)

$$0 = \theta_B + M_A \alpha_{BA} + M_B \alpha_{BB} \quad (2)$$

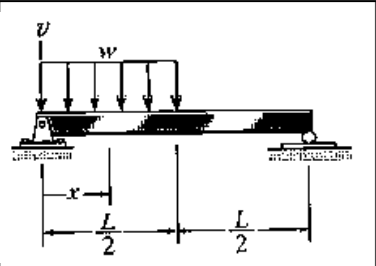
پورتنۍ معادلې د لاندې ورکړ شوي اشکالو څخه د Compatibility په استعمالولو اخذ شوي. په اوله معادله کې صفر د حقيقي يا اصلي ګاډر د A ټکي ميلان بڼائي کوم چي د سختي اتکاء له امله صفر دي. θ_A د وارده بار له امله پيدا کيدونکي ميلان دي.

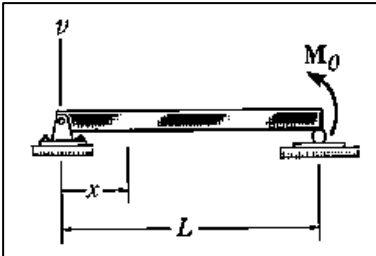
θ'_{AA} د واحد مومنت له امله پيدا کيدونکي ميلان دي د ګاډر په A ټکي کې.

او همدارنګه θ'_{AB} د B په نقطه کې فرض شوي واحد مومنت له امله پيدا کيدونکي ميلان دي.

د پورتنیو معادلو نامعلوم ارقام په لومړي سوال کي ورکړ شوي جدول څخه اخیستل کیږي.

		$\theta_{max} = \pm \frac{wL^3}{24EI}$	$v = -\frac{wx}{16EI}(16x^3 - 24Lx^2 + 9L^2x)$ $0 : v = \frac{wL^3}{24EI}(x^3 - 2Lx^2 + L^3)$ $v = -\frac{wL}{384EI}(8x^3 - 24Lx^2 + 17L^2x - L^3)$ $L/2 \leq x \leq L$
---	--	--	---

	$v_{max} = \frac{M_0 L^2}{9\sqrt{3}EI}$	$\theta_L = -\frac{M_0 L}{6EI}$ $\theta_R = \frac{M_0 L}{3EI}$	$v = \frac{M_0 x}{6EI}(L^2 - x^2)$
---	---	--	------------------------------------

$$\theta_A = \frac{3wL^3}{128EI} = \frac{3(2)(20)^3}{128EI} = \frac{375}{EI}$$

$$\theta_B = \frac{7wL^3}{384EI} = \frac{7(2)(20)^3}{384EI} = \frac{291.7}{EI}$$

$$\alpha_{AA} = \frac{ML}{3EI} = \frac{1(20)}{3EI} = \frac{6.67}{EI}$$

$$\alpha_{BB} = \frac{ML}{3EI} = \frac{1(20)}{3EI} = \frac{6.67}{EI}$$

$$\alpha_{AB} = \frac{ML}{6EI} = \frac{1(20)}{6EI} = \frac{3.33}{EI}$$

پورتنی ارقام په لومړۍ او دوهمه معادله کي وضع کولو څخه لرو

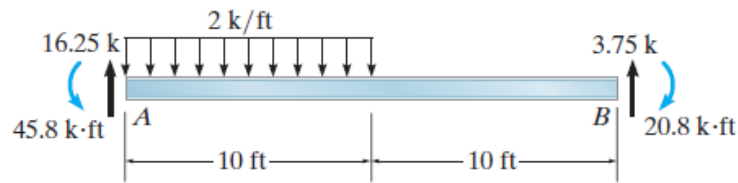
$$0 = \frac{375}{EI} + M_A \left(\frac{6.67}{EI} \right) + M_B \left(\frac{3.33}{EI} \right)$$

$$0 = \frac{291.7}{EI} + M_A \left(\frac{3.33}{EI} \right) + M_B \left(\frac{6.67}{EI} \right)$$

$$M_A = -45.8 \text{ k} \cdot \text{ft} \quad M_B = -20.8 \text{ k} \cdot \text{ft}$$

د دواړو معادلو د حل څخه

اتكائي عكس العملونه محاسبه كول:

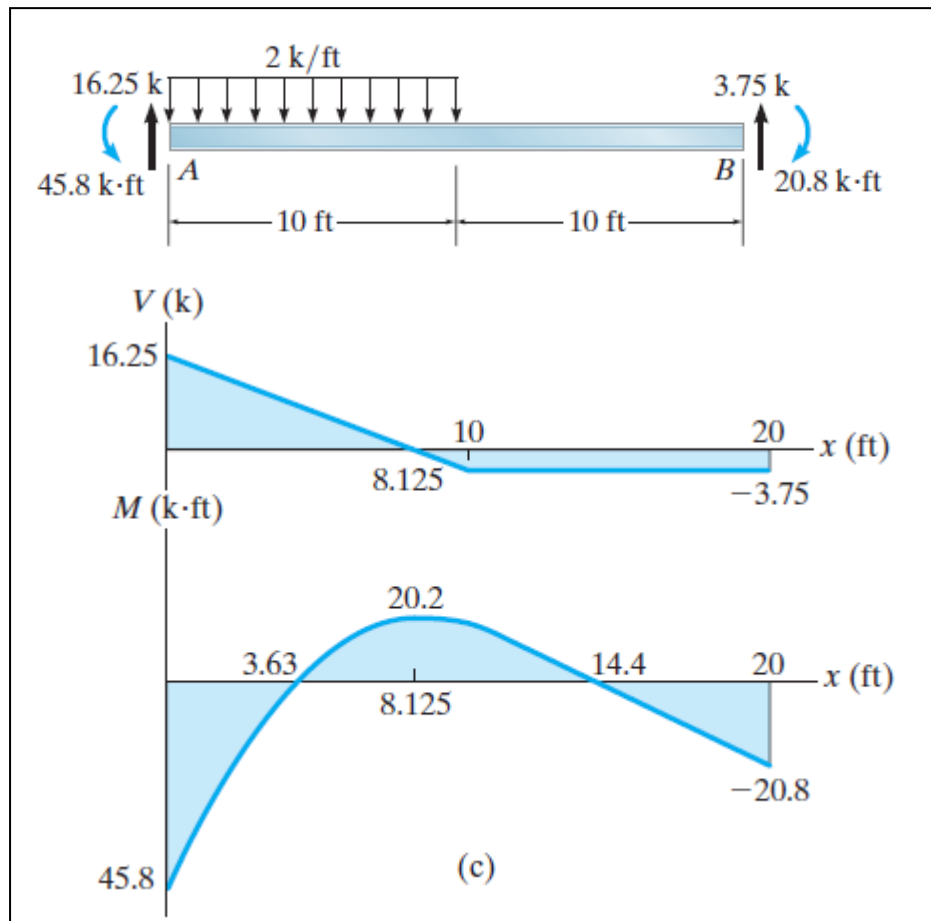
$$\Sigma M_B = 0$$

$$R_A * 20 - (2 * 10 * 15) - 45.8 + 20 = 0 \dots\dots\dots >>> R_A = 16.25K$$

$$\Sigma F_Y = 0$$

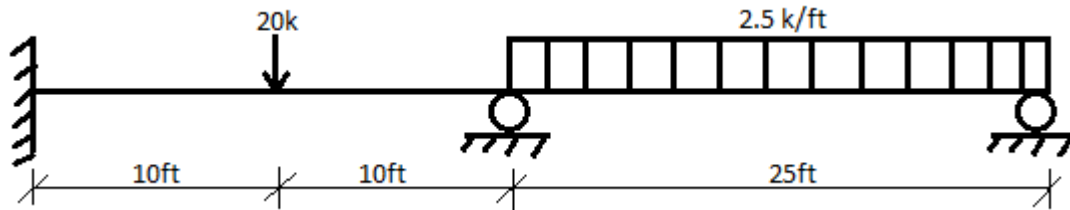
$$16.25 - 20 + R_B = 0 \dots\dots\dots >>> R_B = 3.75K$$

د عرضي قوي او انحناي مومنت دياگرام (Shear Force and Bending Moment Diagram)

مثال: 3

د ورکړ شوي ګاډ رد عرضي قوي او انحنايي مومنت دیاګرام رسم کړئ؟ EI د ثابت دي.

حل:

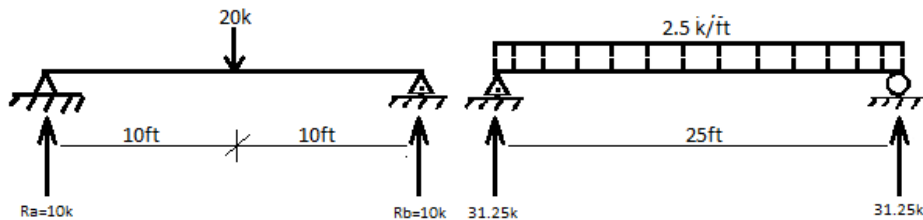
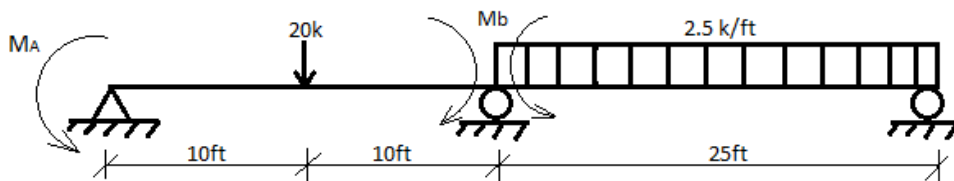
لومړۍ پړاو:

$$S.I = 2m + r_a - 2j$$

$$S.I = 2(2) + 4 - 2(3) = 8 - 6 = 2^\circ$$

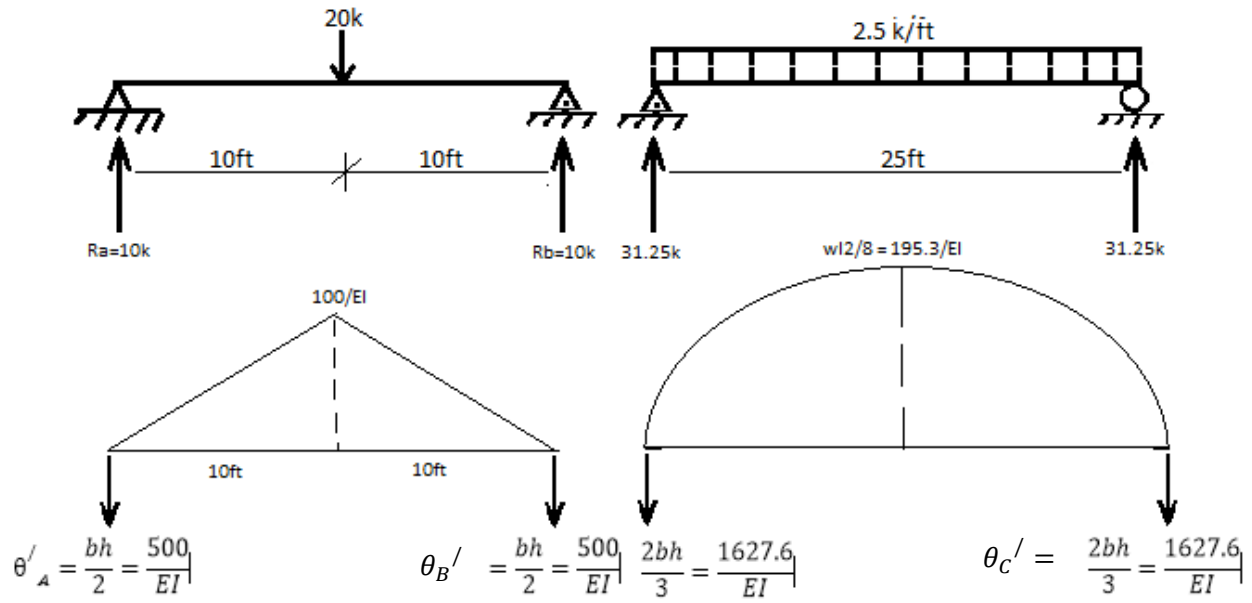
دوهم پړاو:

د A او B نقطې مومنت د Redundant په حیث منل کیږي.

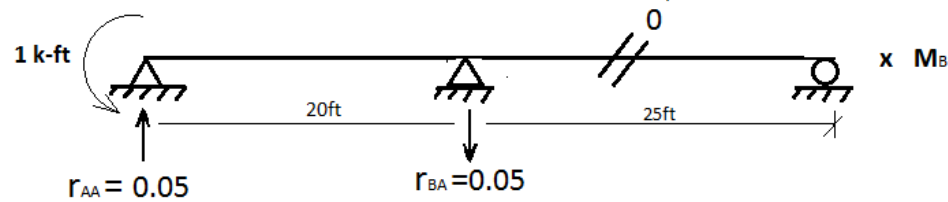

د پورتنی بېمانو لومړۍ M/EI دیاګرامونه رسمو او د Conjugate Beam میتود د دوو قضیو په واسطه په اتکائي ټکو کې میلان لاس ته راوړو.

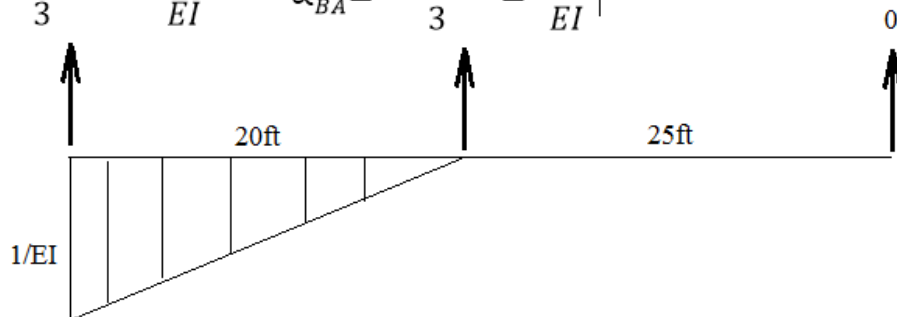
د وادړه بار له امله

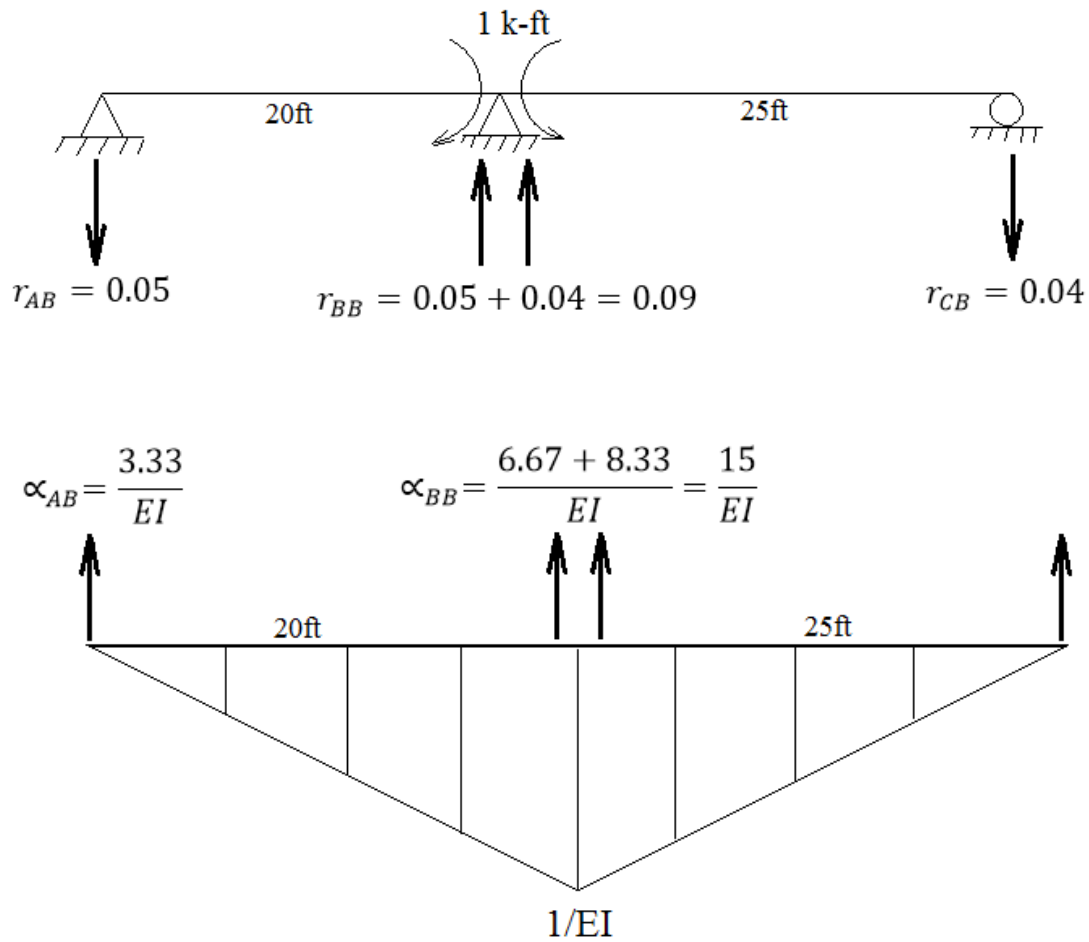
واحد مومنت د اول Redundant په موقعيت کي

د Conjugate Beam
میتود

واحد مومنت د دوهم Redundant په موقیعت کي

دریم پړاو: Compatibility Matrix

$$[\theta] = [\theta'] + [\alpha][M]$$

$$\begin{bmatrix} \theta_A \\ \theta_B \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \theta_A' \\ \theta_B' \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} \alpha_{AA} & \alpha_{BA} \\ \alpha_{AB} & \alpha_{BB} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} M_A \\ M_B \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -500 \\ -2127.6 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 6.67 & 3.33 \\ 3.33 & 15 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} M_A \\ M_B \end{bmatrix}$$

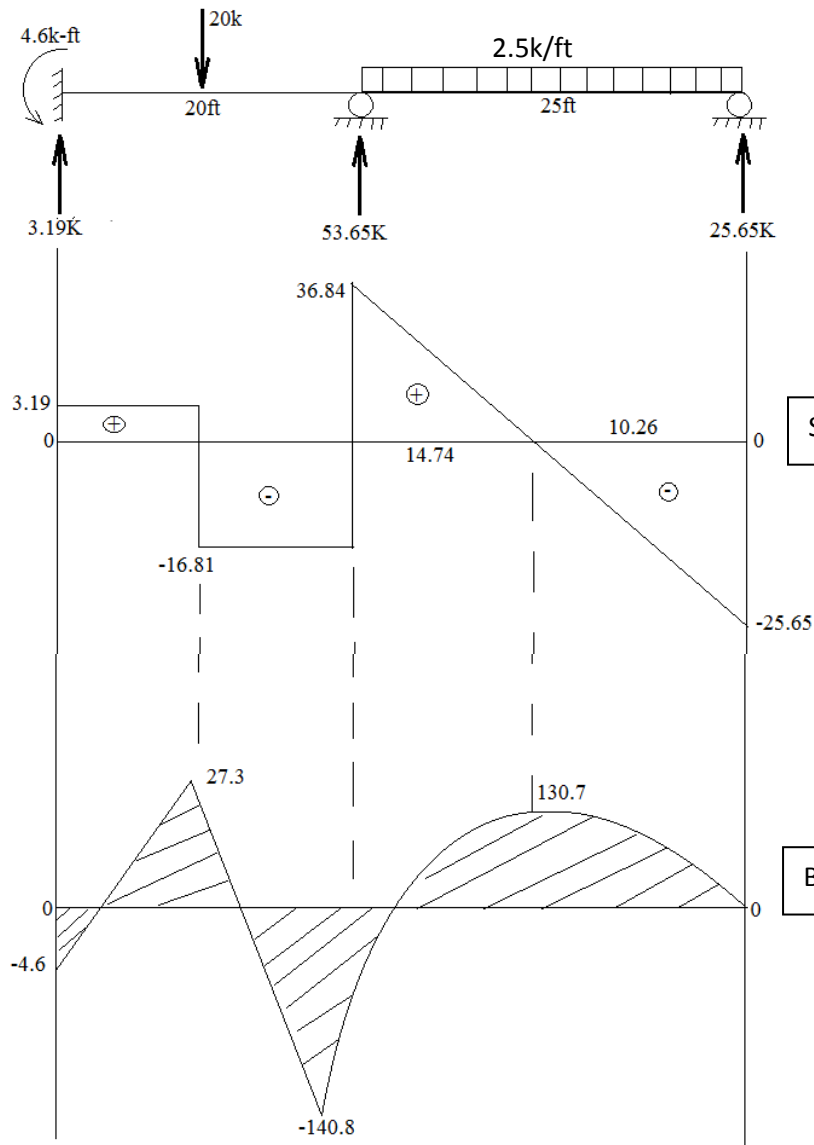
$$\begin{bmatrix} M_A \\ M_B \end{bmatrix} = - \begin{bmatrix} 6.67 & 3.33 \\ 3.33 & 15 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} -500 \\ -2127.6 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} M_A \\ M_B \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4.6 \\ 140.8 \end{bmatrix}$$

خلورم پړاو پاتي اتكائي عكس العملونه.

$$\begin{bmatrix} R_A \\ R_B \\ R_C \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} R_A' \\ R_B' \\ R_C' \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} r_{AA} & r_{AB} \\ r_{BA} & r_{BB} \\ r_{CA} & r_{CB} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 4.6 \\ 140.8 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} R_A \\ R_B \\ R_C \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 10 \\ 41.25 \\ 31.25 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0.05 & -0.05 \\ -0.05 & 0.09 \\ 0 & -0.04 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 4.6 \\ 140.8 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} R_A \\ R_B \\ R_C \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3.19 \\ 53.65 \\ 25.65 \end{bmatrix}$$

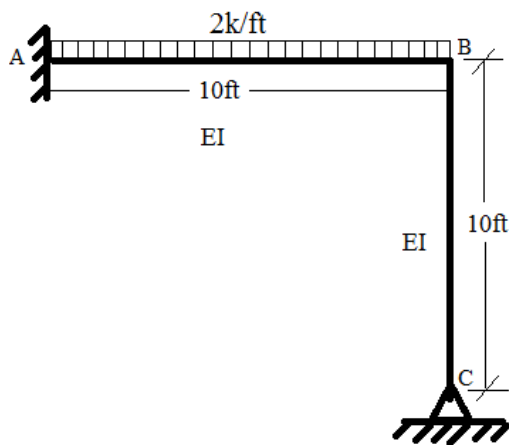
پنځم پړاو: د عرضي قوي او انحنايي
مومنټ دياگرام

د چوکاټونو تحلیل لپاره د قوي میتود

(Force Method of Analysis for Frames)

د نامعین ستاتیکی چوکاټونو د تحلیل لپاره د قوي میتود په هغه صورت کې ډیره مفیده تمامیږي کله چې د چوکاټونو د معین والي درجه ټیټه وي او چوکاټونه یو منزله وي. د څو منزله چوکاټونو (High degree of indeterminacy) لپاره د میلان او کروپیدني میتود (Slope and Deflection Method) کوم چې په راتلونکي څپرکو کې په تفصیل سره تشریح کیږي، ډیر ښه نتائج ورکوي.

مثال 4:

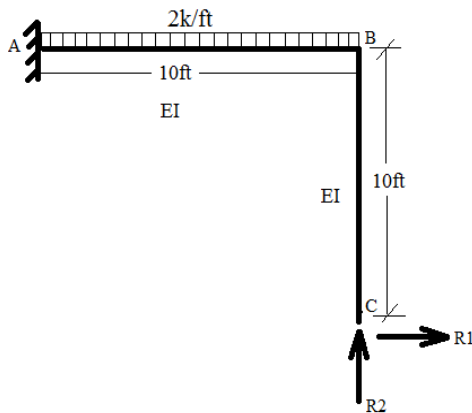

د ورکړ شوي چوکاټ د عرضي قوي او انحنائي مومنت دیاگرام رسم کړئ؟ د EI قیمت ثابت دي.

لومړۍ پړاو: معین والي چیک کول

$$\begin{aligned} S.I. &= 3m + r_a - 3j \\ S.I. &= 3(2) + 5 - 3(3) \\ S.I. &= 2^\circ \end{aligned}$$

دوهم پړاو: Basic Release structure

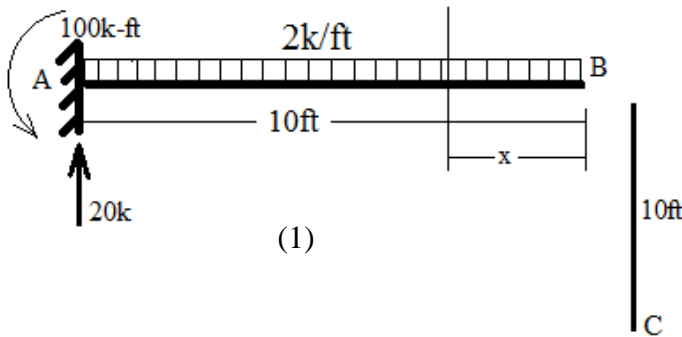
د C ټکی افقي عکس العمل لومړۍ او عمودی عکس العمل دوهم Redundant فرضیږي. کولی شو د سختي اتکاء پر ځای ساکنه اتکاء ولگو او مومنت یې Redundant فرض کو. Redundant هغه عکس العمل یا مومنت ته وایي چې په لري کولو سره یې ساختمان د ټاکلي سیستمونو کټګوري ته داخلېږي او خپله استواري د لاسه نه ورکوي.

دریم پړاو:

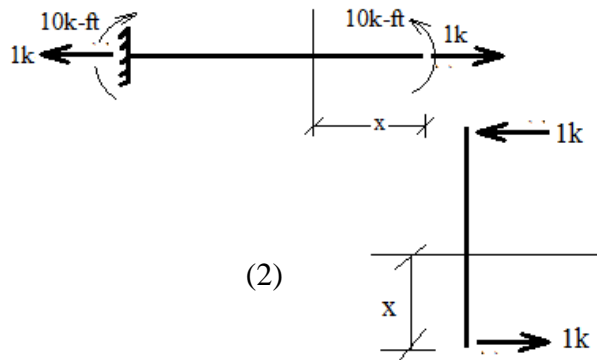
په نوموړي پړاو کې د چوکاټ د مختلفو برخو د یو مبدا څخه په x فاصله د مومنت رابطي لیکل کیږي. دارابطي د بهر له اړخه وارده بارونو او د واحد بارونو لپاره جوړېږي.

Member	AB	BC
Length limits	0-10	0-10
EI	1	1
origion	B	C
M	$-x^2$	0
m_1	10	x
m_2	x	0

خلورم پړاو:

چوکاټ په دوو برخو ویشل کېږي او په هره برخه د تجمع قاعده (Principle of superposition) پلي کولو سره نامعلوم ارقام لاس ته راوړل کېږي

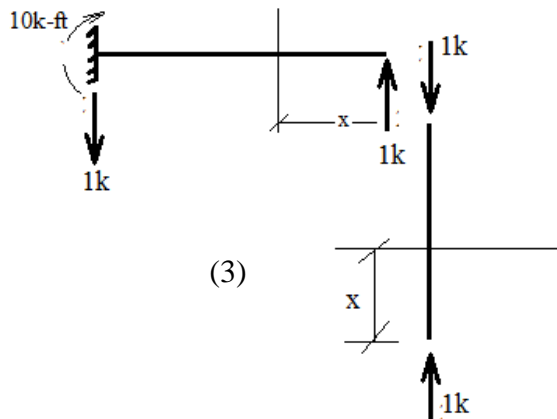

په دوئم شکل کې واحد بار د لومړي Redundant په

جهت کې بنودل شوي او د عناصرو نورو غوتو ته د

علامتي سیستم په پام کې نیولو سره انتقال شوي.

د مبدا څخه په x فاصله د مومنټ رابطه د چوکاټ

هري برخي لپاره جوړېږي.

همداراز په دریم شکل کې واحد بار د دوئم Redundant

په جهت کې لگول کېږي.

$$[\Delta] = [\Delta'] + [f][R]$$

$$\begin{bmatrix} \Delta_1 \\ \Delta_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \Delta_1' \\ \Delta_2' \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} f_{11} & f_{12} \\ f_{21} & f_{22} \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} R_1 \\ R_2 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} R_1 \\ R_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} f_{11} & f_{12} \\ f_{21} & f_{22} \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} \Delta_1 - \Delta_1' \\ \Delta_2 - \Delta_2' \end{bmatrix} \quad \text{—————} \boxed{A}$$

$$\Delta_1' = \sum \int_0^{10} \frac{Mm_1}{EI} dx = \frac{1}{EI} \int_0^{10} (-x^2)(10) \cdot dx + \frac{1}{EI} \int_0^{10} (0)(x) \cdot dx$$

$$\Delta_1' = \frac{-3333.3}{EI}$$

$$\Delta_2' = \sum \int_0^{10} \frac{Mm_2}{EI} dx = \frac{1}{EI} \int_0^{10} (-x^2)(x) \cdot dx + 0$$

$$\Delta_2' = \frac{-2500}{EI}$$

$$f_{11} = \sum \int_0^{10} \frac{m_1^2}{EI} dx = \frac{1}{EI} \int_0^{10} (100) \cdot dx + \frac{1}{EI} \int_0^{10} (x^2) \cdot dx$$

$$f_{11} = \frac{1333.33}{EI}$$

$$f_{22} = \sum \int_0^{10} \frac{m_2^2}{EI} dx = \frac{1}{EI} \int_0^{10} (x^2) \cdot dx + 0$$

$$f_{22} = \frac{333.33}{EI}$$

$$f_{12} = f_{21} = \sum \int_0^{10} \frac{m_1 m_2}{EI} dx = \frac{1}{EI} \int_0^{10} (x) 10 \cdot dx + 0$$

$$f_{12} = f_{21} = \frac{500}{EI}$$

پورتنی ارقام پہ A معادلہ کی وضع کول خخہ لرو.

$$\begin{bmatrix} R_1 \\ R_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1333.33 & 500 \\ 500 & 333.33 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 0 - (-3333.33) \\ 0 - (-2500) \end{bmatrix}$$

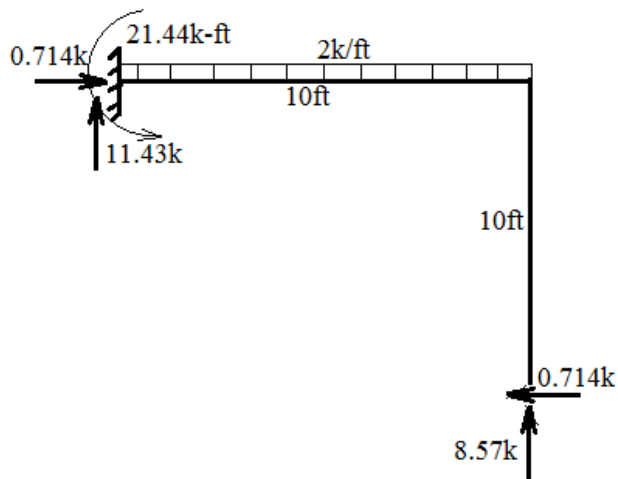
$$\begin{bmatrix} R_1 \\ R_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -0.714 \\ 8.57 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} R_{Ax} \\ R_{Ay} \\ M_A \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} R_{Ax}' \\ R_{Ay}' \\ M_A' \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} r_{Ax}''_1 & r_{Ax}''_2 \\ r_{Ay}''_1 & r_{Ay}''_2 \\ M_A''_1 & M_A''_2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} R_1 \\ R_2 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} R_{Ax} \\ R_{Ay} \\ M_A \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 20 \\ -100 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \\ 10 & 10 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -0.714 \\ 8.57 \end{bmatrix}$$

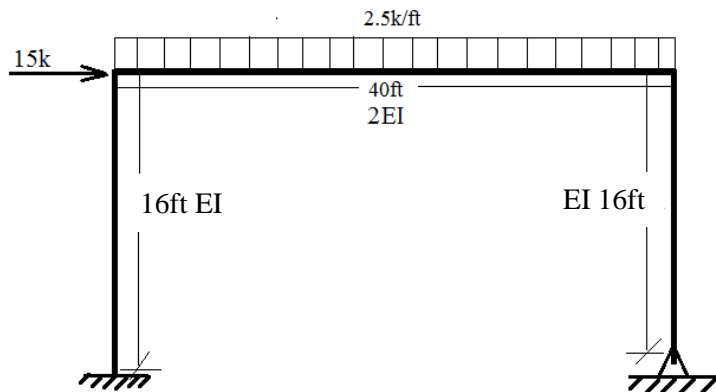
$$\begin{bmatrix} R_{Ax} \\ R_{Ay} \\ M_A \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0.714 \\ 11.43 \\ -21.44 \end{bmatrix}$$

د عرضی قوی او مومنت دیاگرامونہ کاہل:

مثال 5:

د ورکړ شوي چوکاټ د عرضي قوي او انحنائي مومنت دياگرام رسم کړئ؟ د EI قيمت ثابت دي.

لومړۍ پړاو: معین والي چیک کول

$$S.I = 3m + r_a - 3j$$

$$S.I = 3(3) + 5 - 3(4)$$

$$S.I = 2^\circ$$

دوهم پړاو: Basic Release structure

د D ټکی افقي عکس العمل لومړۍ او عمودی عکس العمل دوهم Redundant فرضیږي. کولی شو د A ټکي سختي اتکاء پر ځای ساکنه اتکاء ولگو او مومنت یې Redundant فرض کوو او یا هم د A نقطې دواړه افقي او عمودي غبرگونونه Redundant فرض کوو. Redundant هغه عکس العمل یا مومنت ته وايي چې په لري کولو سره یې ساختمان د ټاکلي سیستمونو کټګوري ته داخلېږي او خپله استواري د لاسه نه ورکوي.

دریم پړاو:

په نوموړي پړاو کې د چوکاټ د مختلفو برخو د یو مبدا څخه په x فاصله د مومنت رابطي لیکل کېږي. دارابطي د بهر له اړخه وارده بارونو او د واحد بارونو لپاره جوړېږي.

Member	AB	BC	CD
Length limits	0-16	0-40	0-16
EI	1	2	1
origion	A	C	D
M	$-2240 + 15x$	$(-2.5x^2)/2$	0
m_1	-x	-16	-x
m_2	40	x	0

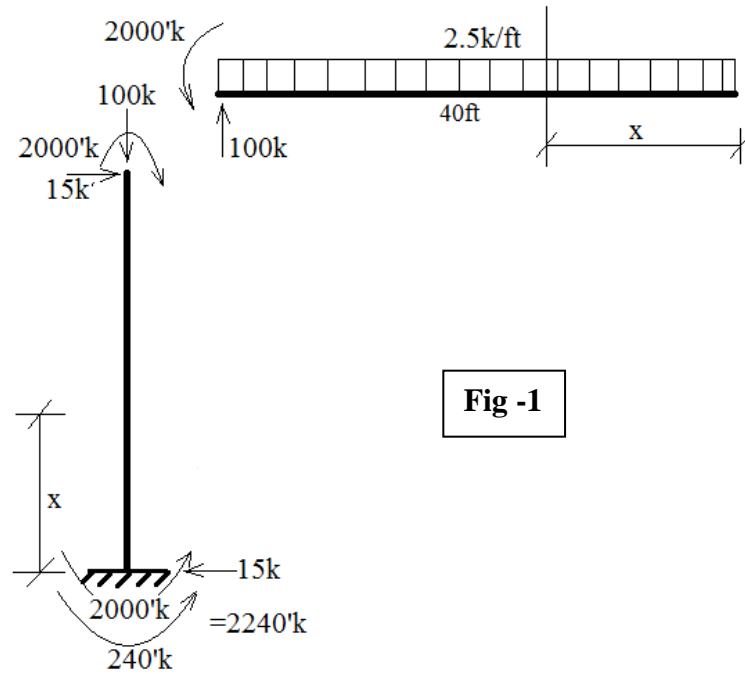

Fig -1

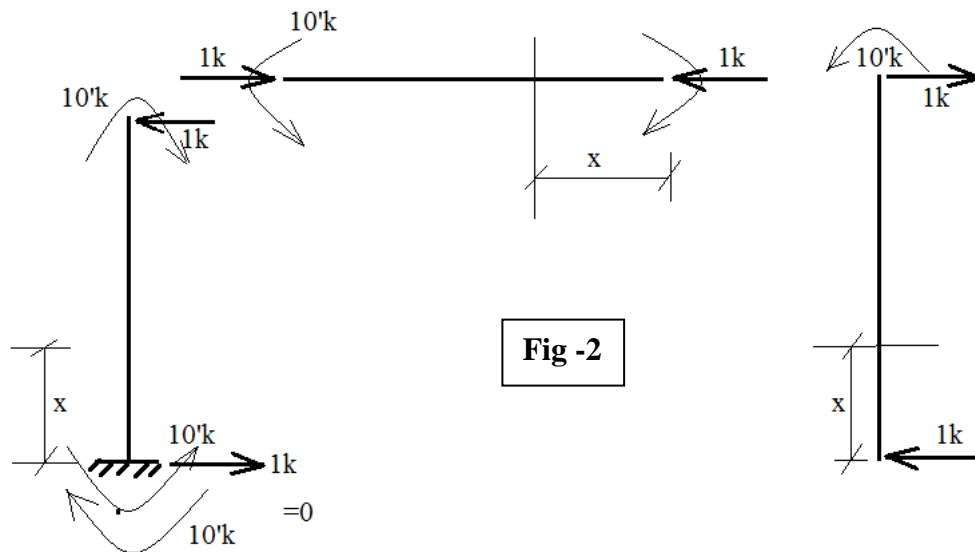

Fig -2

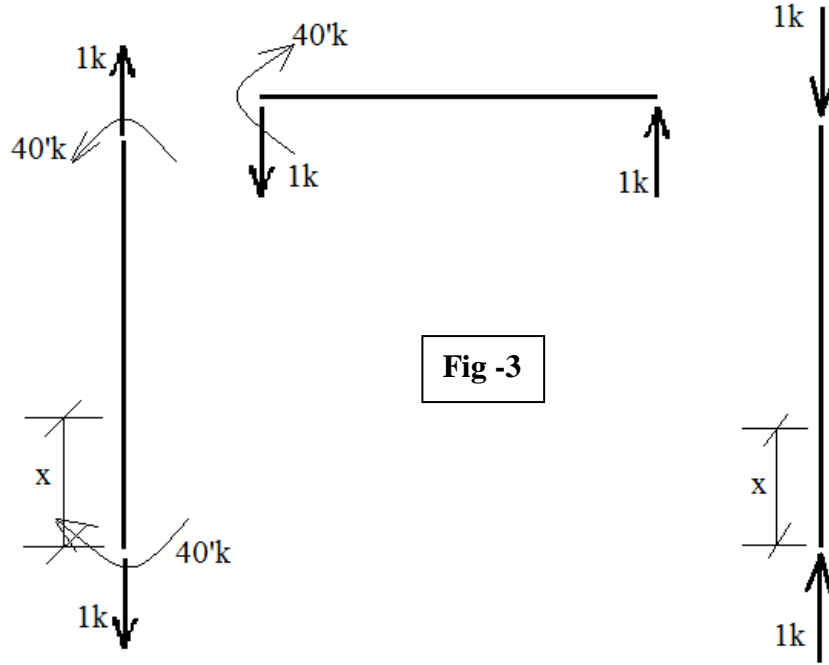

Fig -3

$$\Delta_1' = \sum \int_0^L \frac{Mm_1}{EI} dx = \frac{1}{EI} \int_0^{16} (-2240 + 15x)(-x). dx + \frac{1}{2EI} \int_0^{40} (-1.25x^2)(-16). dx + 0$$

$$\Delta_1' = \frac{-479573.33}{EI}$$

$$\Delta_2' = \sum \int_0^L \frac{Mm_2}{EI} dx = \frac{1}{EI} \int_0^{16} (-2240 + 15x)(40). dx + \frac{1}{2EI} \int_0^{40} (-1.25x^2)(x). dx + 0$$

$$\Delta_1' = \frac{-1756800}{EI}$$

$$f_{11} = \sum \int_0^L \frac{m_1^2}{EI} dx = \frac{1}{EI} \int_0^{16} (+x^2). dx + \frac{1}{2EI} \int_0^{40} (-16^2). dx + \frac{1}{EI} \int_0^{16} (+x^2). dx$$

$$f_{11} = \frac{7850.67}{EI}$$

$$f_{12} = f_{21} = \sum \int_0^{10} \frac{m_1 m_2}{EI} dx = \frac{1}{EI} \int_0^{16} (-x)(40) \cdot dx + \frac{1}{2EI} \int_0^{40} (-16)(x) \cdot dx + 0$$

$$f_{12} = f_{21} = \frac{-11520}{EI}$$

$$f_{22} = \sum \int_0^{10} \frac{m_2^2}{EI} dx = \frac{1}{EI} \int_0^{16} (40^2) \cdot dx + \frac{1}{2EI} \int_0^{40} (x^2) \cdot dx + 0$$

$$f_{22} = \frac{36266.67}{EI}$$

$$\begin{bmatrix} R_1 \\ R_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 7850.67 & -11520 \\ -11520 & 36266.67 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} (-479573.33) \\ (-1756800) \end{bmatrix}$$

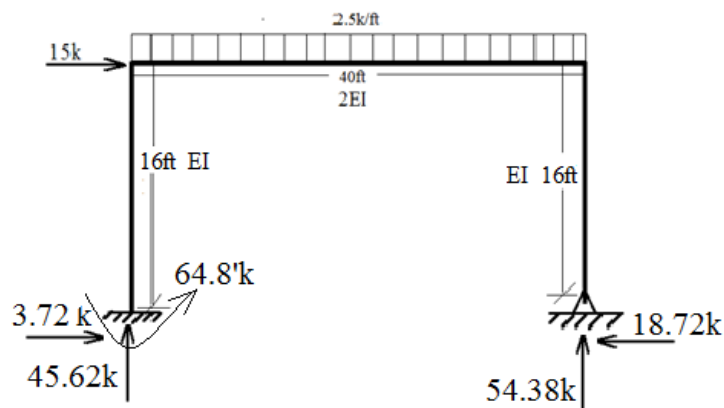
$$\begin{bmatrix} R_1 \\ R_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 18.72 \\ 54.38 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} R_{Ax} \\ R_{Ay} \\ M_A \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} R_{Ax}' \\ R_{Ay}' \\ M_A' \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} r_{Ax''1} & r_{Ax''2} \\ r_{Ay''1} & r_{Ay''2} \\ M_A''1 & M_A''2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} R_1 \\ R_2 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} R_{Ax} \\ R_{Ay} \\ M_A \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -15 \\ 100 \\ -2240 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \\ 0 & 40 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 18.72 \\ 54.38 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} R_{Ax} \\ R_{Ay} \\ M_A \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3.72 \\ 45.62 \\ -64.80 \end{bmatrix} \text{ k}$$

Final diagram

REFERENCES: (اخذ ليكونه)

- 1. Structural analysis by R C Hibbler**
- 2. Structural analysis A classical and matrix approach by
McCormac and Nelson**
3. Indeterminate structural analysis by c k wang
4. Basic structural analysis: c.s.reddy
5. Elementary structural analysis: j.b.willbur, c.h. norris and utku
6. Plastic methods of structural analysis: b.g. Neal
7. Theory of structures: b.c.punmia, ashok jain, arun jain

دریم خپرکی

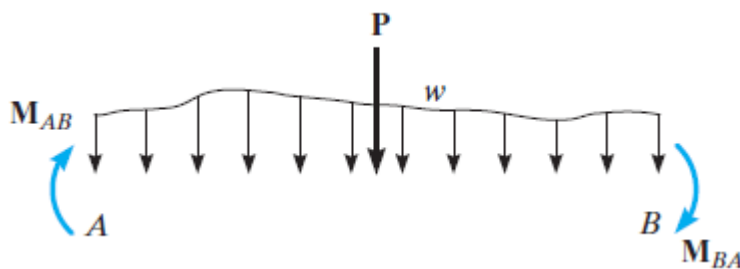
د مومنت ویشني میتود Moment Distribution Method

تعارف (Introduction)

د مومنت ویشني میتود د اوږدېدنې میتودونو څخه یو ده او په څو منزله او څو وایي لرونکي چوکاټونو کې ترې ډیر په اسانۍ او چټکتیا استفاده کېږي. نوموړي میتود په کال ۱۹۳۰ کې د هارډي کراس لخوا اخذ شوي او په خپل وخت کې د ساختمانونو د تحلیل په برخه کې مهم پېش رفت گڼل کېدو. د مومنت ویشني میتود اساس په یو څو پرله پسې اټکلونو، کوم چې تر مطلوب دقت (Required accuracy) پورې په اسانۍ سره غزول کېدای شي، ولاړ دي.

د نوموړي میتود په پروسه کې تر ټولو لومړي دا فرضیه په کار اچول کېږي چې د ساختمان هره یوه غوټه سخته (Fixed) ده او د هر یو جواړنې په پرله پسې ډول په خلاصولو (unlocking) او کولپ (Locking) کولو سره د غوټو داخلي مومنتونه وصل شویو برخو ته لیږدول کېږي او په پایله کې ټول مومنتونه سره خپلو کې بیلانس کېږي. نوموړي میتود تکراري پړاونه لري.

علامتي سیستم

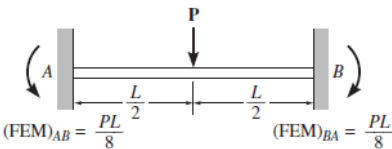
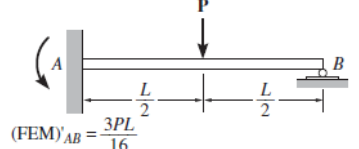
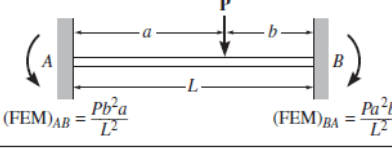
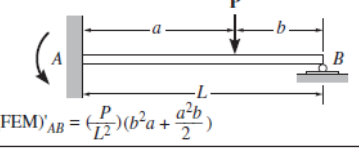
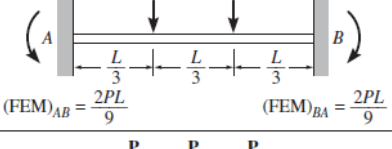
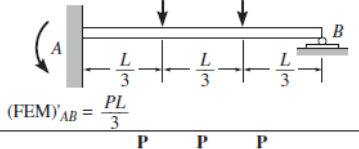
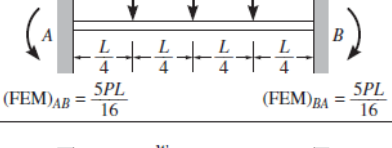
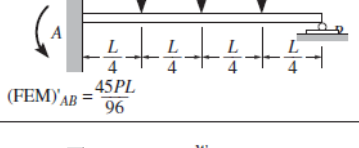
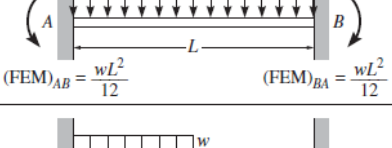
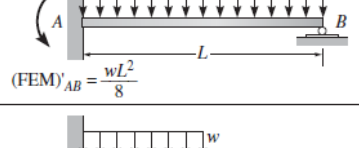
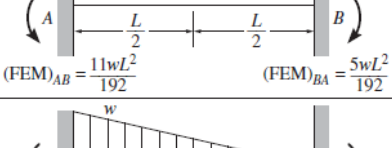
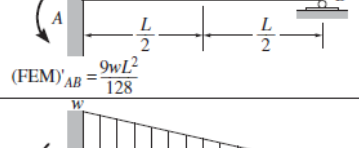
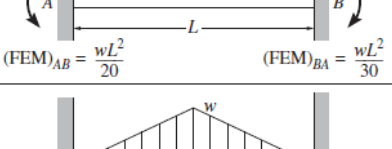
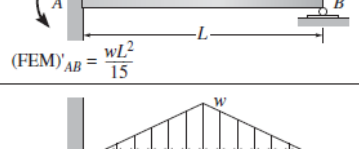
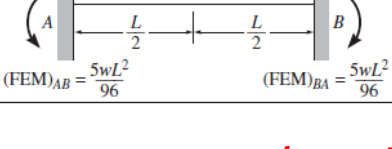
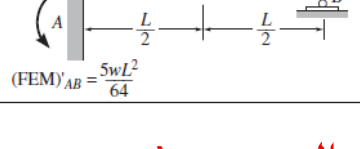

ساعت د عقربې مطابق
(Clockwise) مومنت مثبت او
مخالف مومنتونه منفي نیول
کېږي.

سخت انجامي مومنت (Fixed End Moment) د اغیزمن بار لاندې قرار لرونکي

غږیو په سختو غټو کې او یا هم کله چې اتکاء دیوال وي، مومنت یې سخت انجامي مومنت په نامه یادېږي. نوموړي مومنت دلاندې ورکړ شوي جدول څخه په اسانۍ سره اخیستل کېږي.

Fixed End Moments

 $(FEM)_{AB} = \frac{PL}{8} \quad (FEM)_{BA} = \frac{PL}{8}$	 $(FEM)'_{AB} = \frac{3PL}{16}$
 $(FEM)_{AB} = \frac{Pb^2a}{L^2} \quad (FEM)_{BA} = \frac{Pa^2b}{L^2}$	 $(FEM)'_{AB} = \left(\frac{P}{L^2}\right)(b^2a + \frac{a^2b}{2})$
 $(FEM)_{AB} = \frac{2PL}{9} \quad (FEM)_{BA} = \frac{2PL}{9}$	 $(FEM)'_{AB} = \frac{PL}{3}$
 $(FEM)_{AB} = \frac{5PL}{16} \quad (FEM)_{BA} = \frac{5PL}{16}$	 $(FEM)'_{AB} = \frac{45PL}{96}$
 $(FEM)_{AB} = \frac{wL^2}{12} \quad (FEM)_{BA} = \frac{wL^2}{12}$	 $(FEM)'_{AB} = \frac{wL^2}{8}$
 $(FEM)_{AB} = \frac{11wL^2}{192} \quad (FEM)_{BA} = \frac{5wL^2}{192}$	 $(FEM)'_{AB} = \frac{9wL^2}{128}$
 $(FEM)_{AB} = \frac{wL^2}{20} \quad (FEM)_{BA} = \frac{wL^2}{30}$	 $(FEM)'_{AB} = \frac{wL^2}{15}$
 $(FEM)_{AB} = \frac{5wL^2}{96} \quad (FEM)_{BA} = \frac{5wL^2}{96}$	 $(FEM)'_{AB} = \frac{5wL^2}{64}$

دغريو سختوالي ضريب (Member Stiffness Factor)

شکل-۱

په شکل کې یو ګاډر چې په یو اړخ کې سخته او بل اړخ کې ساکنه اتکاء لري بنودل شوي. کله چې A غوټه د اپلاټه مومنت لاندې واقع کېږي په داسې حال کې

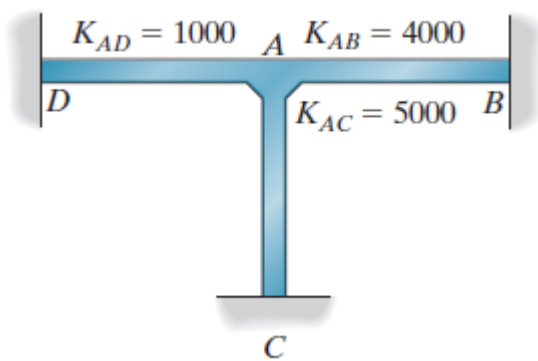
AB برخه په A ټکي کې د θ_A په اندازه میلان کوي، د ساختماني میخانیک په اتم فصل کې د میلان او مومنت ترمنځ رابطه په تفصیل سره تشریح شوي. کله چې لیري انجام سخت وي په داسې حال کې د غړي د سختوالي ضریب د لاندې فورمول په واسطه لاس ته راځي.

$$K = \frac{4EI}{L} \quad \text{far end fixed}$$

سټیفنس فکتور هغه مومنت ته وايي کوم چې A انجامي نقطه د یو راډیان په اندازه څرخوي

د غوټې د سختوالي ضریب (Joint stiffness factor)

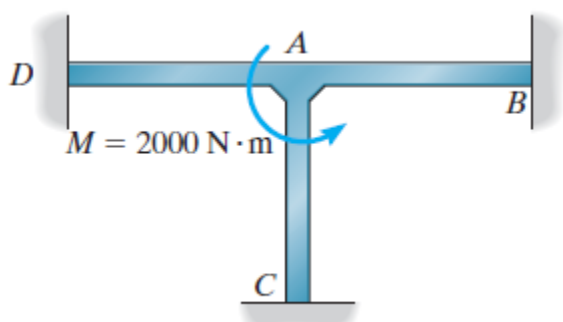
کله چې یو شمیر برخې د یوې غوټې سره سخت وصل شوي وي او د هرې برخې لیري اړخ سخته اتکاء لرونکي وي په داسې حال کې د تجمع قاعدې له مخې د A غوټې د سختوالي ضریب د ټولو برخو د سختوالي ضریبونو د مجموعې سره مساوي کیږي.

په شکل کې د بنودل شوي چوکاټ د A غوټې د سختوالي ضریب په لاندې ډول محاسبه کیږي

$$K_T = 1000 + 4000 + 5000 = 10000$$

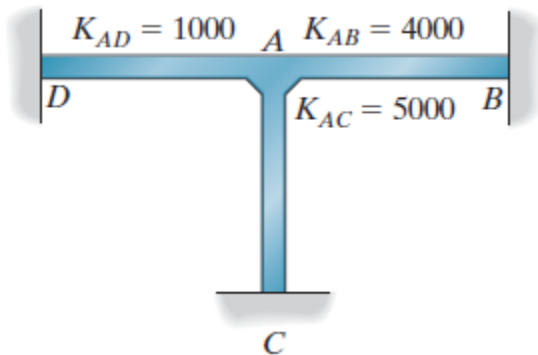
د ویشني ضریب (Distribution Factor)

په شکل کې بنودل شوی A غوټه کوم چې د AC، AB، او AD برخو سره وصل شوي ده د $2000 \text{ N} \cdot \text{m}$ مومنت لاندې واقع ده. دې لپاره چې A غوټه په توازن کې پاتې شي هر یو غړي یو څه اندازه مقاومتی مومنت (Resisting Moment) وړاندې کوي. د نوموړي مقاومتی مومنت اندازه معلومولو لپاره د ویشني ضریب څخه استفاده کیږي. د ویشني ضریب په لاندې فورمول محاسبه کیږي.

$$D.F = \frac{K}{\sum K}$$

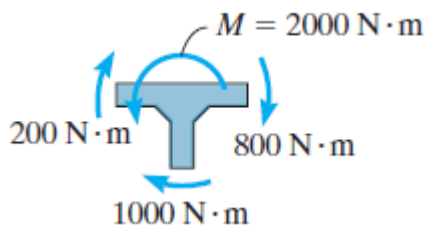
په پورتنی شکل کې د AB ، AC ، او AD برخو د ویشني ضریب په لاندې ډول ترلاسه کېږي.

$$D.F_{AB} = \frac{K_{AB}}{\sum K} = \frac{4000}{10000} = 0.4$$

$$D.F_{AB} = \frac{K_{AD}}{\sum K} = \frac{1000}{10000} = 0.1$$

$$D.F_{AB} = \frac{K_{AC}}{\sum K} = \frac{5000}{10000} = 0.5$$

د هرې یوې برخې لخوا مقاومتی مومنټ (Resisting Moment) په لاندې ډول محاسبه کېږي

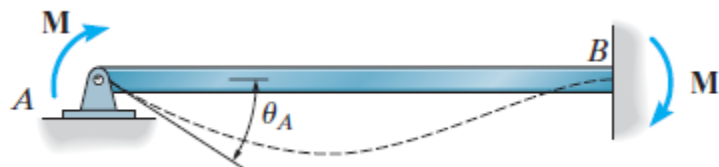
$$M_{AB} = 0.4(2000) = 800 \text{ N} - \text{m}$$

$$M_{AC} = 0.5(2000) = 1000 \text{ N} - \text{m}$$

$$M_{AD} = 0.1(2000) = 200 \text{ N} - \text{m}$$

(Carry over Factor)

په لاندې ښودل شوي شکل کې مومنټ A مساوي کېږي له $M_{AB} = \left(\frac{4EI}{L}\right)\theta_A$ او مومنټ B له $M_{BA} = \left(\frac{2EI}{L}\right)\theta_A$ سره

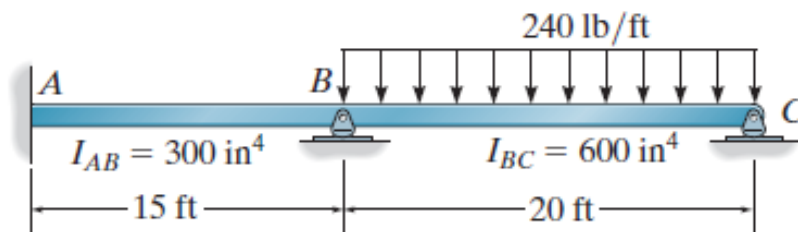
دواړه معادلې د θ لپاره حل کولو څخه

$$M_{BA} = \frac{M_{AB}}{2}$$

په پن انجامي نقطې کې مومنت په مقابل انجام کې نیمایي مومنت پیداکوي.

Carry over factor د مومنت هغه کسر ته وایي کوم چې د پن انجامي نقطې څخه سختي انجامي نقطې ته لېږدول کېږي. په نوموړې حالت کې carry over factor د مومنت نیمایي یا $+\frac{1}{2}$ دي. مثبت علامه د دواړو مومنتونو هم جهتي ښايي.

ګاډرونو لپاره د مومنت ویشني میتود

لومړي پړاو:

د ګاډر د مختلفو وایو د سختوالي ضریب (Stiffness factor) محاسبه کول

$$K_{BA} = \frac{4E(300)}{15} = 4E(20) \text{ in}^4/\text{ft} \quad K_{BC} = \frac{4E(600)}{20} = 4E(30) \text{ in}^4/\text{ft}$$

$$K_{BC} = \frac{4E(600)}{20} = 4E(30) \text{ in}^4/\text{ft} \quad K = \frac{4EI}{L}$$

دوهم پړاو:

د ویشني ضریب (Distribution Factor) محاسبه کول

$$D.F = \frac{K}{\sum K}$$

$$DF_{BA} = \frac{4E(20)}{4E(20) + 4E(30)} = 0.4$$

$$DF_{BC} = \frac{4E(30)}{4E(20) + 4E(30)} = 0.6$$

هغه مومنت کوم چي سختي اتکاء ته راتتنال شي ټوله برخه يې همدلته
جذبيري، ساکنه اتکاء د مومنت اخيستلو صلاحيت نه لري لهذا ټوله برخه
يې وصل شويو غريو ته انتقاليږي.

$$D.F_{AB} = 0$$

$$D.F_{CB} = 1$$

دریم پړاو:

Fixed end moment محاسبه کول

$$(FEM)_{BC} = -\frac{wL^2}{12} = -\frac{240(20)^2}{12} = -8000 \text{ lb} \cdot \text{ft}$$

$$(FEM)_{CB} = \frac{wL^2}{12} = \frac{240(20)^2}{12} = 8000 \text{ lb} \cdot \text{ft}$$

خلورم پړاو:

د تړل شويو غوتو پرانستل او په پرله پسي ډول د مومنتونو مقاومتی مومنت اخيستل
او ویشنه.

د مومنت ویشني ضریب
سخت انجامی مومنت

په B جوائنټ د مومنتونو مجموعه
BA برخه د بار د نه شتون له امله
هیڅ سخت انجامی مومنت نه
لري. د مجموعي اخیستو وروسته
نوموړي مومنت د ویشني ضریب
سره ضربیږي او د DEM په قطار
کي لیکل کیږي. COM د مخکښي
مومنت نیمايي وي

Joint	A	B		C	
Member	AB	BA	BC	CB	
DF	0	0.4	0.6	1	1
FEM			-8000	8000	2
Dist.		3200	4800	-8000	3
CO	1600		-4000	2400	4
Dist.		1600	2400	-2400	5
CO	800		-1200	1200	6
Dist.		480	720	-1200	7
CO	240		-600	360	8
Dist.		240	360	-360	9
CO	120		-180	180	10
Dist.		72	108	-180	11
CO	18		-27	27	14
Dist.		10.8	16.2	-27	15
CO	5.4		-13.5	8.1	16
Dist.		5.4	8.1	-8.1	17
CO	2.7		-4.05	4.05	18
Dist.		1.62	2.43	-4.05	19
CO	0.81		-2.02	1.22	20
Dist.		0.80	1.22	-1.22	21
CO	0.40		-0.61	0.61	22
Dist.		0.24	0.37	-0.61	23
ΣM	2823	5647	-5647	0	24

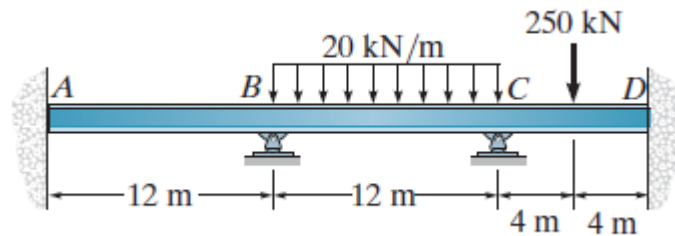
د تحلیل کړنلاره (Procedure for Analysis)

1. د سختوالي ضریب (Stiffness factor) محاسبه کول
 2. د ویشني ضریب (Distribution factor) محاسبه کول
- د سختي اتکاء لپاره د ویشني ضریب 0 نیول کیږي.

- د ساکنې او متحرکې اتکاء لپاره د ویشني ضریب 1 نیول کیږي
- FEM لپاره د ورکړ شوي جدول څخه استفاده وکړي
- 3. د تعادل حالت برقرار ساتلو لپاره مطلوبه مومنت محاسبه کول (DEM)
- 4. د جوائنټ پرانستل او مومنت وصل شویو برخو ته لیږدول
- 5. مومنت د Carry over factor سره ضربول
- 6. Carry over factor په نوموړي میتود کې 1/2+ نیول کیږي.

لومړي مثال:

د ورکړ شوي ګاډر هر اتکايي مومنت د مومنت ویشني میتود په زریعه معلوم کړي؟ د EI قیمت ثابت دي.

حل:

لومړي پړاو:

د ګاډر د مختلفو وایو د سخت والي ضریب (Stiffness factor) محاسبه کول

$$K = \frac{4EI}{L}$$

$$K_{AB} = \frac{4EI}{12} \quad K_{BC} = \frac{4EI}{12} \quad K_{CD} = \frac{4EI}{8}$$

دوهم پړاو:

د ویشني ضریب (Distribution Factor) محاسبه کول

$$D.F = \frac{K}{\sum K}$$

$$DF_{AB} = DF_{DC} = 0 \quad DF_{BA} = DF_{BC} = \frac{4EI/12}{4EI/12 + 4EI/12} = 0.5$$

$$DF_{CB} = \frac{4EI/12}{4EI/12 + 4EI/8} = 0.4 \quad DF_{CD} = \frac{4EI/8}{4EI/12 + 4EI/8} = 0.6$$

دریم پړاو:

Fixed end moment محاسبه کول

$$(FEM)_{BC} = -\frac{wL^2}{12} = -\frac{20 \times 12^2}{12} = -240KN - m$$

$$(FEM)_{CB} = +\frac{wL^2}{12} = +\frac{20 \times 12^2}{12} = +240KN - m$$

$$(FEM)_{CD} = -\frac{PL}{8} = -\frac{250 \times 8}{8} = -250KN - m$$

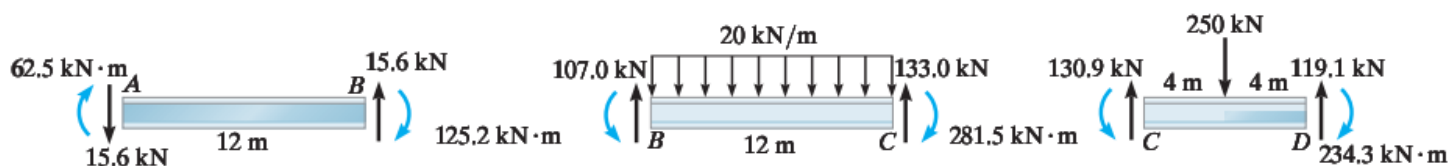
$$(FEM)_{DC} = +\frac{PL}{8} = +\frac{250 \times 8}{8} = +250KN - m$$

خلورم پړاو:

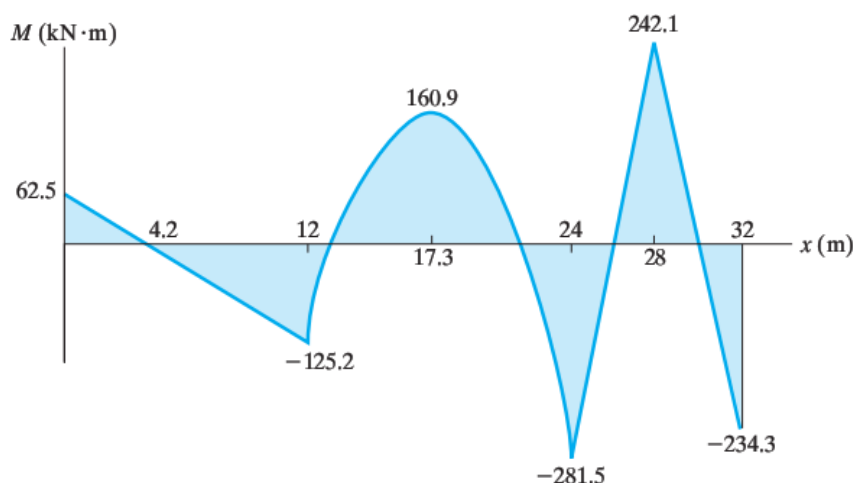
د تړل شويو غوتو پرانستل او په پرله پسې ډول د مومنتونو مقاومتی مومنت اخیستل او ویشنه.

joint	A	B		C		D
Member	AB	BA	BC	CB	CD	DC
D.F	0	0.5	0.5	0.4	0.6	0
FEM			-240	240	-250	250
DEM		120	120	4	6	
COM	60		2	60		3
DEM		-1	-1	-24	-36	
COM	-0.5		-12	-0.5		-18
DEM		6	6	0.2	0.3	
COM	3		0.1	3		0.2
DEM		-0.05	-0.05	-1.2	-1.8	
COM	-0.02		-0.6	-0.02		-0.9
DEM		0.3	0.3	0.01	0.01	
ΣM	62.5	125.2	-125.2	281.5	-281.5	234.3

د هر جوائنټ مومنت محاسبه کولو وروسته د تجمع قاعدی څخه په استفاده اتکايي غبرگونونه محاسبه کيږي.

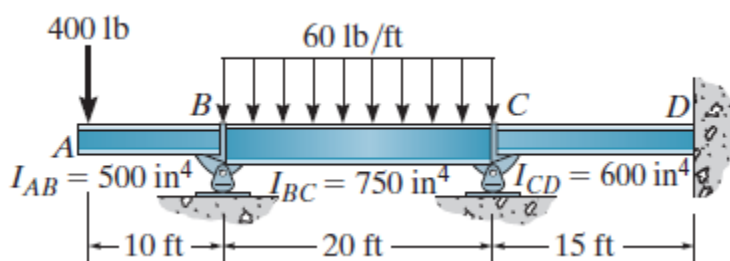

مومنت دیاگرام

دوهم مثال:

د ورکړ شوي ګاډر هر اتکايي مومنت د مومنت ویشني میتود په زیرعه معلوم کړي او د انحنايي مومنت دیاګرام يي رسم کړي؟ د EI قیمت ثابت دي.

حل:

لومړي پړاو:

د ګاډرډ مختلفو وایو د سخت والي ضریب (Stiffness factor) محاسبه کول

$$K_{BC} = \frac{4E(750)}{20} = 150E \quad K_{CD} = \frac{4E(600)}{15} = 160E$$

دوهم پړاو:

د ویشني ضریب (Distribution Factor) محاسبه کول

$$D.F = \frac{K}{\sum K}$$

$$DF_{BC} = 1 - (DF)_{BA} = 1 - 0 = 1$$

$$DF_{CB} = \frac{150E}{150E + 160E} = 0.484$$

$$DF_{CD} = \frac{160E}{150E + 160E} = 0.516$$

$$DF_{DC} = \frac{160E}{\infty + 160E} = 0$$

دریم پړاو:

$$(FEM)_{BA} = 400 \text{ lb}(10 \text{ ft}) = 4000 \text{ lb} \cdot \text{ft}$$

$$(FEM)_{BC} = -\frac{wL^2}{12} = -\frac{60(20)^2}{12} = -2000 \text{ lb} \cdot \text{ft}$$

$$(FEM)_{CB} = \frac{wL^2}{12} = \frac{60(20)^2}{12} = 2000 \text{ lb} \cdot \text{ft}$$

Fixed end moment

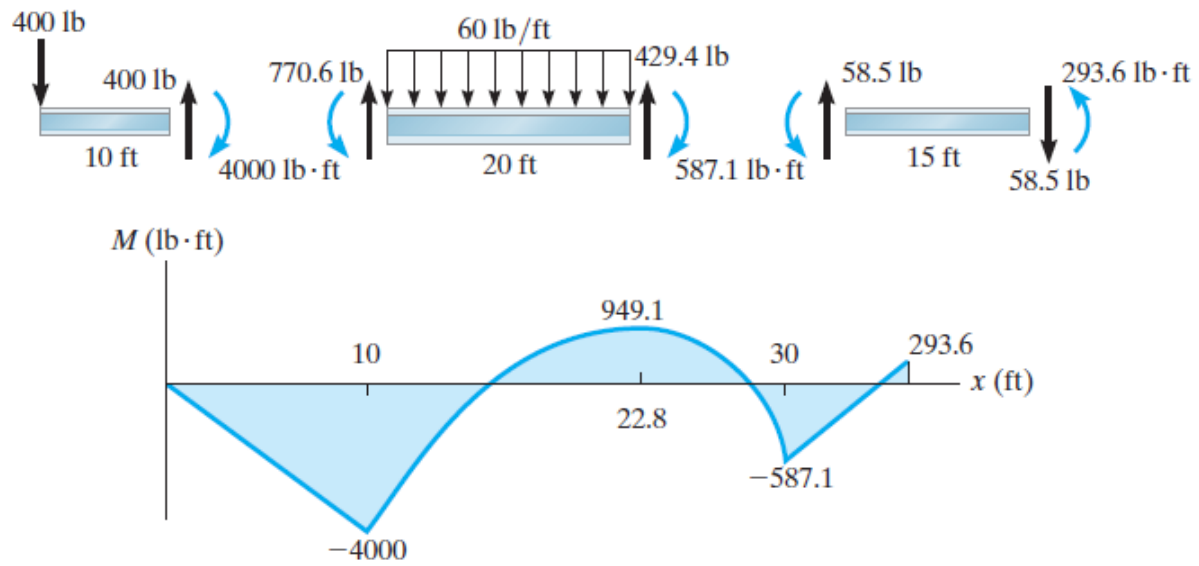
محاسبه کول

خلورم پړاو:

د تړل شويو غوتو پرانستل او په پرله پسې ډول د مومنتونو مقاومتی مومنت اخيستل او ویشنه

Joint	<i>B</i>		<i>C</i>		<i>D</i>
Member		<i>BC</i>	<i>CB</i>	<i>CD</i>	<i>DC</i>
DF	0	1	0.484	0.516	0
FEM	4000	-2000	2000		
Dist.		-2000	-968	-1032	
CO		-484	-1000		-516
CO		-58.6	-121		-62.4
Dist.		58.6	58.6	62.4	
CO		29.3	29.3		31.2
Dist.		-29.3	-14.2	-15.1	
CO		-7.1	-14.6		-7.6
Dist.		7.1	7.1	7.6	
CO		3.5	3.5		3.8
Dist.		-3.5	-1.7	-1.8	
CO		-0.8	-1.8		-0.9
Dist.		0.8	0.9	0.9	
CO		0.4	0.4		0.4
Dist.		-0.4	-0.2	-0.2	
CO		-0.1	-0.2		-0.1
Dist.		0.1	0.1	0.1	
ΣM	4000	-4000	587.1	-587.1	-293.6

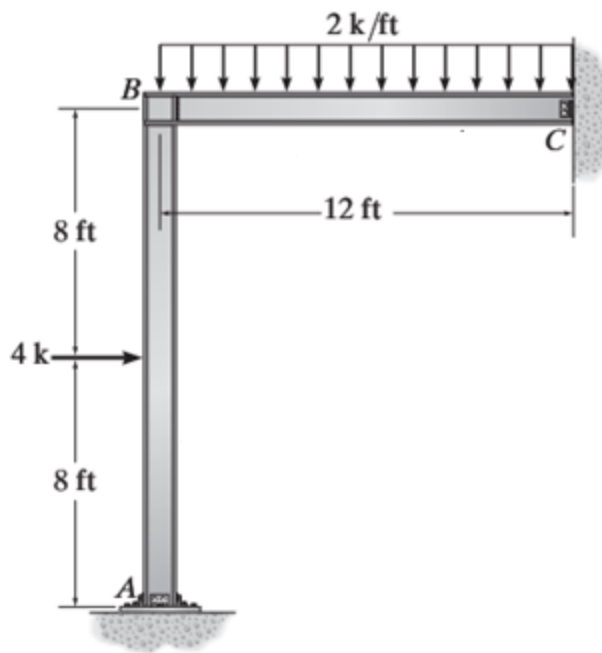
د مومنت دیاگرام

د چوکاټونو تحلیل (Analysis of Frames)

دریم مثال:

د لاندې ورکړ شوي چوکاټ د هرې غوټې مومنتونه محاسبه کړي او د انحنايي مومنت دیاگرام یې رسم کړي. A سخته او C پن اتکاء ده. د EI قیمت ثابت دی

حل:

لومړي پړاو:

د ګاډر د مختلفو وایو د سختوالي ضریب (Stiffness factor) محاسبه کول

$$K_{AB} = \frac{4EI}{L_1} = \frac{4EI}{16}$$

$$K_{BC} = \frac{4EI}{L_2} = \frac{4EI}{12}$$

دوهم پړاو:

د ویشني ضریب (Distribution Factor) محاسبه کول

$$D.F = \frac{K}{\Sigma K}$$

$$(D.F)_{AB} = 0$$

$$(D.F)_{BA} = \frac{\frac{4EI}{L_1}}{\frac{4EI}{L_1} + \frac{4EI}{L_2}} = \frac{4EI(\frac{1}{L_1})}{4EI(\frac{1}{L_1} + \frac{1}{L_2})} = \frac{(\frac{1}{L_1})}{(\frac{1}{L_1} + \frac{1}{L_2})} = \frac{(\frac{1}{16})}{(\frac{1}{16} + \frac{1}{12})} = 0.43$$

$$(D.F)_{BC} = 0.57$$

$$(D.F)_{CB} = 1$$

دریم پړاو:

سخت انجامی مومنت محاسبه کول

$$(FEM)_{AB} = -\frac{(4)(16)}{8} = -8 \text{ k-ft}$$

$$(FEM)_{BA} = 8 \text{ k-ft}$$

$$(FEM)_{BC} = \frac{(2)(12)^2}{12} = -24 \text{ k-ft}$$

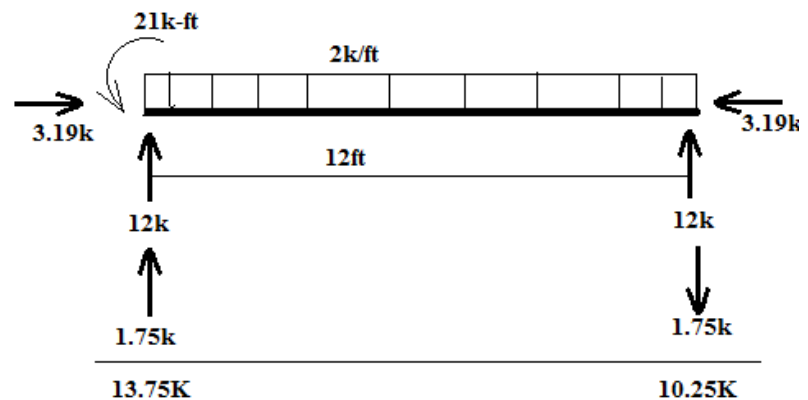
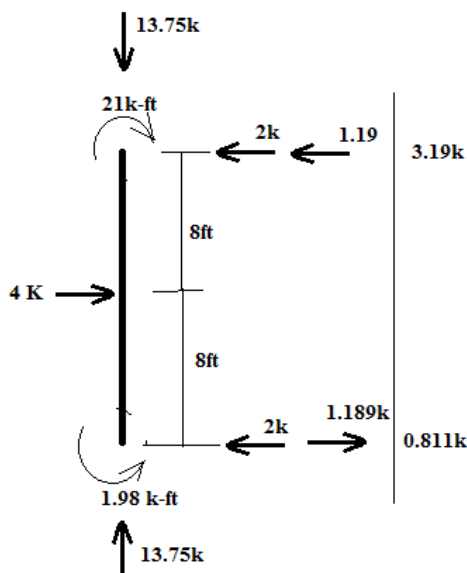
$$(FEM)_{CB} = 24 \text{ k-ft}$$

خلورم پړاو:

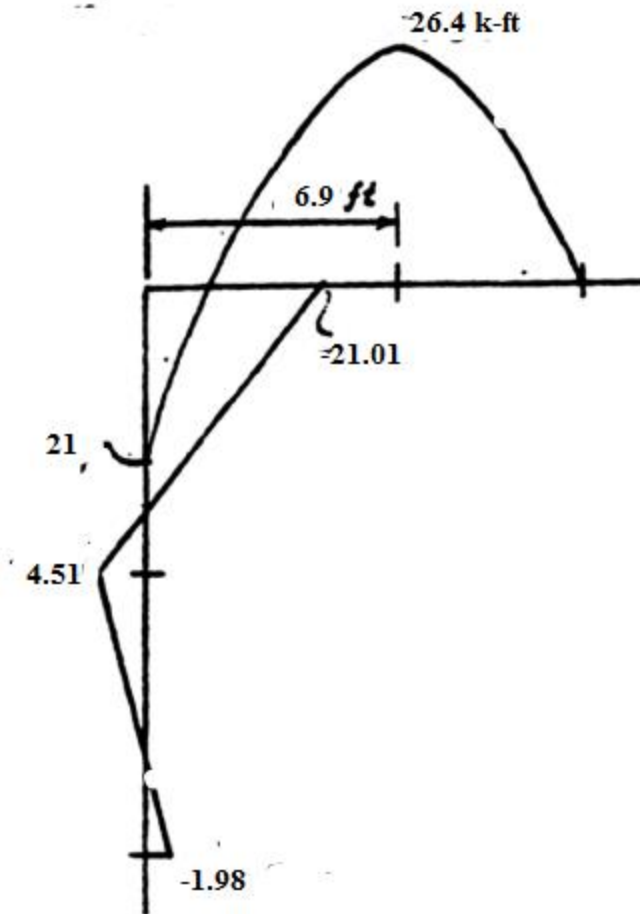
د تړل شویو غوتو پرانستل او په پرله پسې ډول د مومنتونو مقاومتی مومنت اخیستل او ویشنه

joint	A	B		C
Member	AB	BA	BC	CB
D.F	0	0.43	0.57	1
FEM	-8	8	-24	24
DEM		6.88	9.12	-24
COM	3.44		-12	4.56
DEM		5.16	6.84	-4.56
COM	2.58		-2.28	3.42
DEM		0.9804	1.2996	-3.42
ΣM	-1.98	21.0204	-21.0204	0

د اتکايي غبرگونونو محاسبه

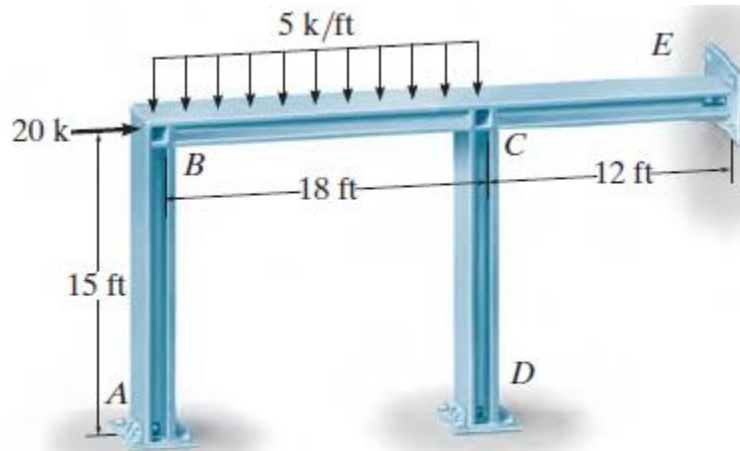

مومنت یا گرام

خلورم مثال:

د ورکړ شوي چوکاټ د هر جواړنې د اخلي مومنت محاسبه کړي؟ A اتکاء سخته ، D او E پین ده. د EI قیمت ثابت دي

حل:

لومړي پړاو:

د ګاډر د مختلفو وایو د سخت والي ضریب (Stiffness factor) محاسبه کول

$$K_{AB} = \frac{4EI}{15} \quad K_{BC} = \frac{4EI}{18} \quad K_{CD} = \frac{3EI}{15} \quad K_{CE} = \frac{3EI}{12}$$

دوهم پړاو:

د ویشني ضریب (Distribution Factor) محاسبه کول

$$D.F = \frac{K}{\sum K}$$

$$DF_{AB} = 0$$

$$DF_{BA} = \frac{4EI/15}{4EI/15 + 4EI/18} = 0.545$$

$$DF_{BC} = 1 - 0.545 = 0.455$$

$$DF_{CB} = \frac{4EI/18}{4EI/18 + 3EI/15 + 3EI/12} = 0.330$$

$$DF_{CD} = \frac{3EI/15}{4EI/18 + 3EI/15 + 3EI/12} = 0.298$$

$$DF_{CE} = 1 - 0.330 - 0.298 = 0.372$$

$$DF_{DC} = 1 \quad DF_{EC} = 1$$

دریم پړاو:

سخت انجامی مومنت محاسبه کول

$$(FEM)_{BC} = \frac{-wL^2}{12} = \frac{-5(18)^2}{12} = -135 \text{ k} \cdot \text{ft}$$

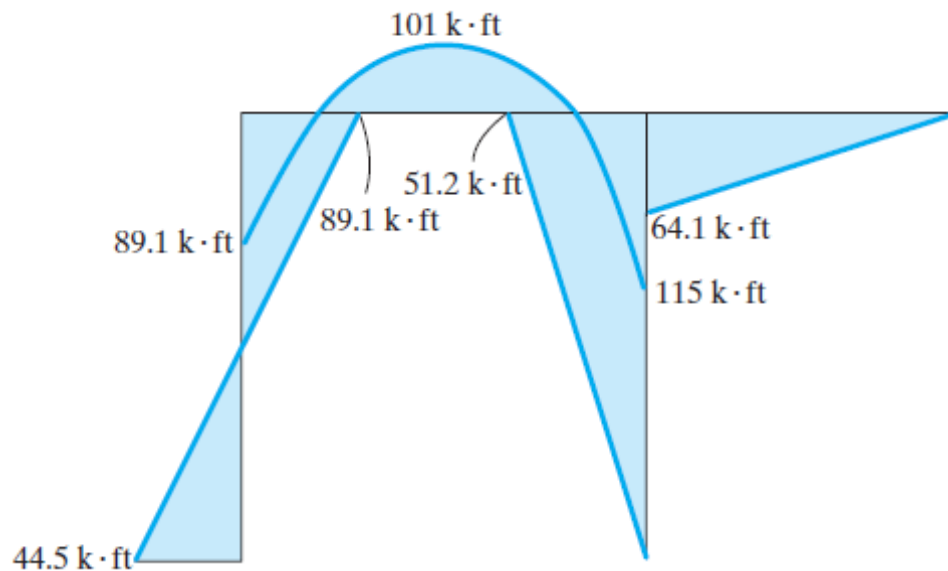
$$(FEM)_{CB} = \frac{wL^2}{12} = \frac{5(18)^2}{12} = 135 \text{ k} \cdot \text{ft}$$

خلورم پړاو:

د تړل شویو غوتو پرانستل او په پرله پسې ډول د مومنتونو مقاومتی مومنت اخیستل او ویشنه

Joint	A	B		C			D	E
Member	AB	BA	BC	CB	CD	CE	DC	EC
DF	0	0.545	0.455	0.330	0.298	0.372	1	1
FEM Dist.		73.6	-135 61.4	135 -44.6	-40.2	-50.2		
CO Dist.	36.8	12.2	-22.3 10.1	30.7 -10.1	-9.1	-11.5		
CO Dist.	6.1	2.8	-5.1 2.3	5.1 -1.7	-1.5	-1.9		
CO Dist.	1.4	0.4	-0.8 0.4	1.2 -0.4	-0.4	-0.4		
CO Dist.	0.2	0.1	-0.2 0.1	0.2 -0.1	0.0	-0.1		
ΣM	44.5	89.1	-89.1	115	-51.2	-64.1		

د عرضي قوي انحنايي مومنت دياگرام

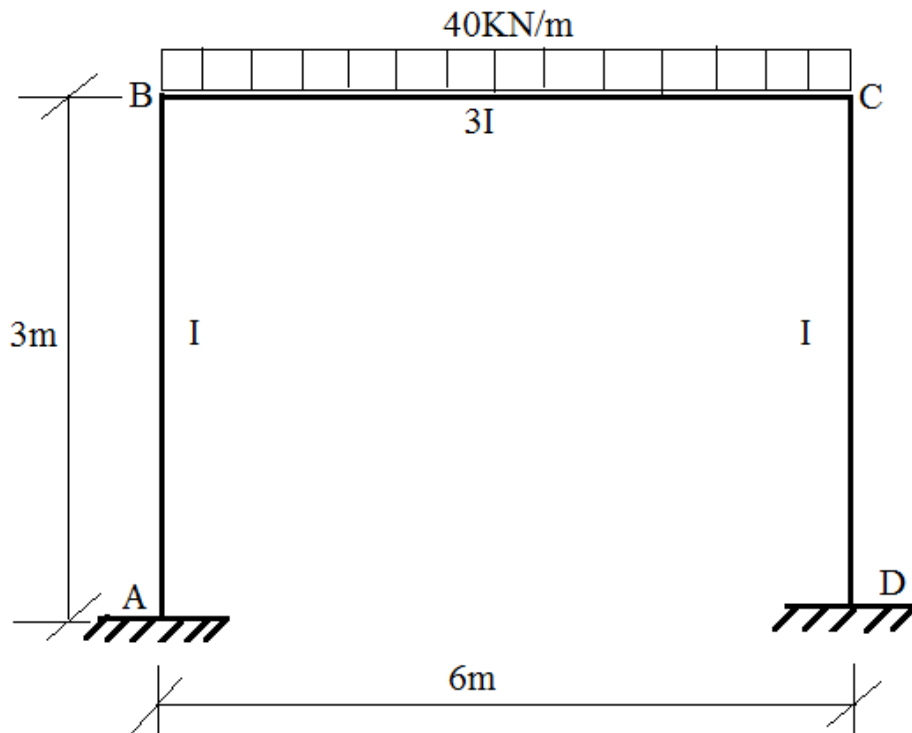

کني میتود (Kani Method)

نوموړي میتود په کال ۱۹۴۷ کې د پروفیسور کسپر کني کوم چې د المان اوسیدونکی وو ، لخوا اخذ شوي. نوموړي میتود د مومنت ویشني میتود کوم چې هارډی کراس په ۱۹۳۰ کې د چوکاټونو تحلیل لپاره وضع کړي وه ، یو ساده شکل دی.

مثال: 1

لاندې ورکړ شوی چوکاټ په کني میتود تحلیل کړي او د انحنایي مومنت دیاگرام یې رسم کړي.

حل:

لومړي پړاو: Fixed end moment محاسبه کول

$$(FEM)_{AB} = (FEM)_{BA} = (FEM)_{BC} = (FEM)_{CB} = 0$$

$$(FEM)_{BC} = \frac{wl^2}{12} = \frac{-40 \times 3^2}{12} = -120 \text{ kN-m}$$

$$(FEM)_{CB} = \frac{wl^2}{12} = \frac{40 \times 3^2}{12} = +120 \text{KN-m}$$

دوهم پړاو: Rotation Factor

Relative stiffness: کله چي ساختمان د يو ډول مواو څخه جوړ وي په داسي حال کي د فورمول

$$K_R = \frac{I}{L} \quad \text{څخه } 4E \text{ حذف کيږي}$$

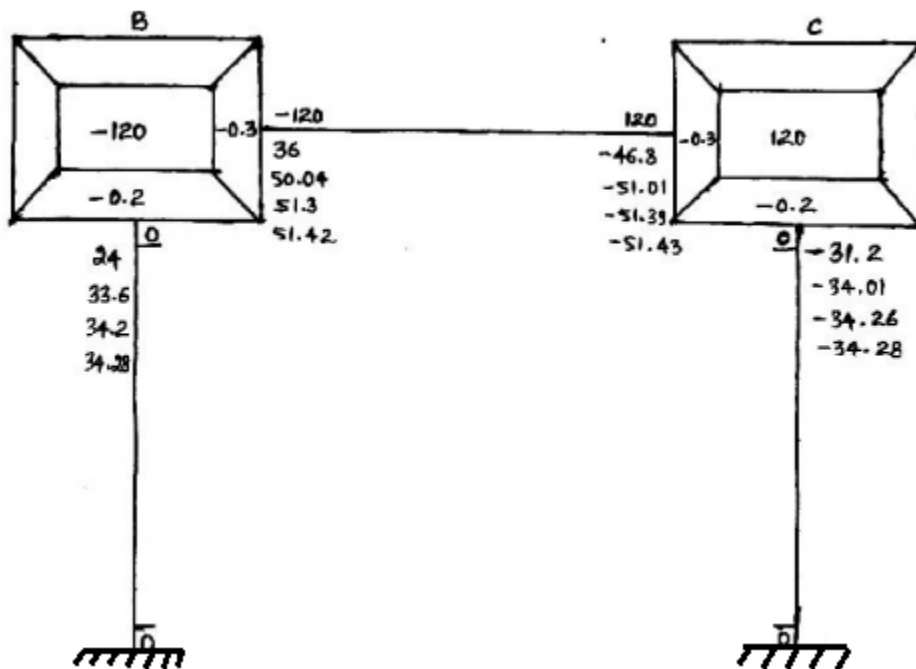
Joint	Member	Relative Stiffness (k)	Σk	Rotation factor = $-\frac{1}{2}k/\Sigma k$
B	BC	$3I/6 = 0.5I$	0.83I	-0.3
	BA	$I/3 = 0.33I$		-0.2
C	CB	$3I/6 = 0.5I$	0.83I	-0.3
	CD	$I/3 = 0.33I$		-0.2

درېم پړاو: د سخت انجامي مومنتونو مجموعه

$$\Sigma(FEM)_B = (FEM)_{BC} + (FEM)_{BA} = -120 + 0 = -120$$

$$\Sigma(FEM)_C = (FEM)_{CB} + (FEM)_{CD} = +120 + 0 = +120$$

څلورم پړاو:

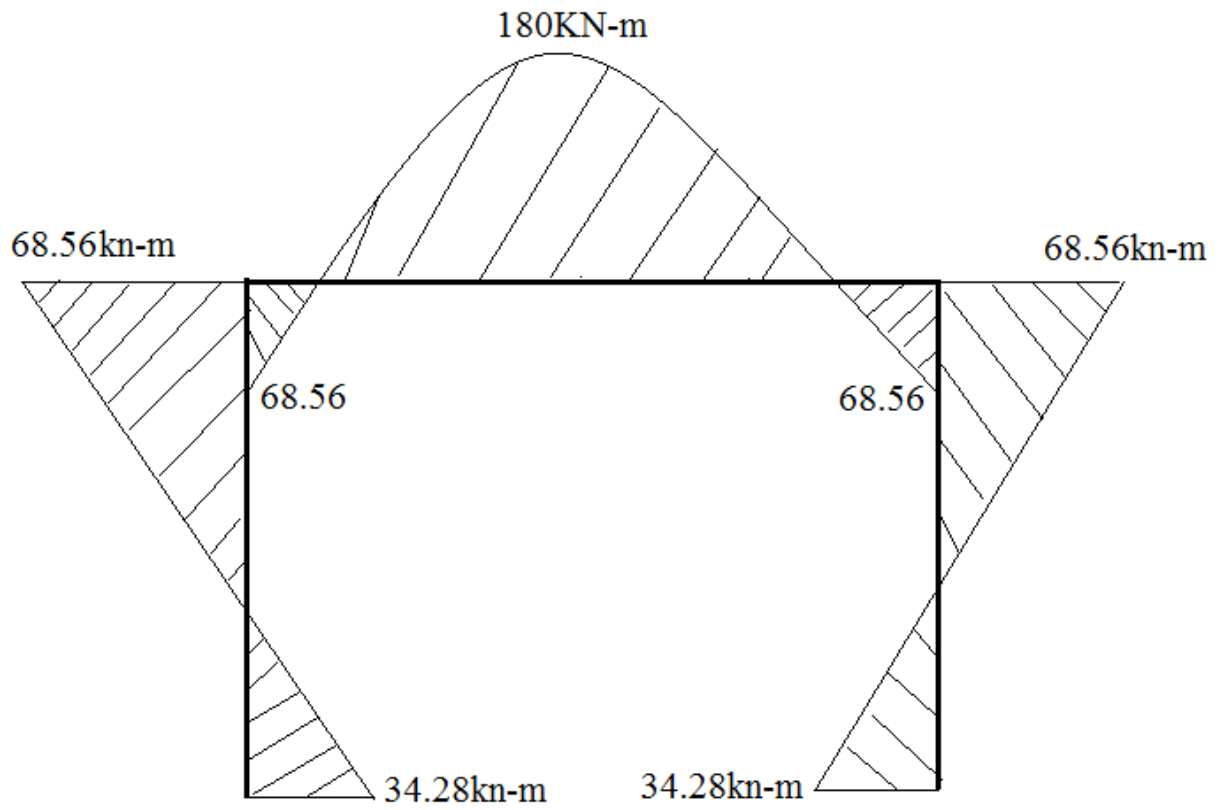
پورته جدول کي ورکړ شوي تفصيلات په لاندې شکل کي بنودل شوي.

Joint	B		C	
Rotation Contribution	M'_{BA}	M'_{BC}	M'_{CB}	M'_{CD}
Rotation Factor	-0.2	-0.3	-0.3	-0.2
Iteration 1 stated with end B taking $M'_{AB}=0$ and assuming $M'_{CB}=0$	$-0.2(-120+0)$ =24	$-0.3(-120+0)$ =36	$-0.2(120+36+0)$ = -46.8	$-0.2(120+36+0)$ = -31.2
Iteration 2	$-0.2(-120-46.8)$ =33.6	$-0.3(-120-46.8)$ =50.04	$-0.3(120+50.04)$ = -51.01	$-0.2(120+50.04)$ = -34.01
Iteration 3	$-0.2(-120-51.01)$ =34.2	$-0.3(-120-51.01)$ =51.3	$-0.3(120+51.3)$ = -51.39	$-0.2(120+51.3)$ = -34.26
Iteration 4	$-0.2(-120-51.39)$ =34.28	$-0.3(-120-51.39)$ =51.42	$-0.3(120+51.42)$ = -51.43	$-0.2(120+51.42)$ = -34.28

پنځم پړاو: اخري مومنتونه

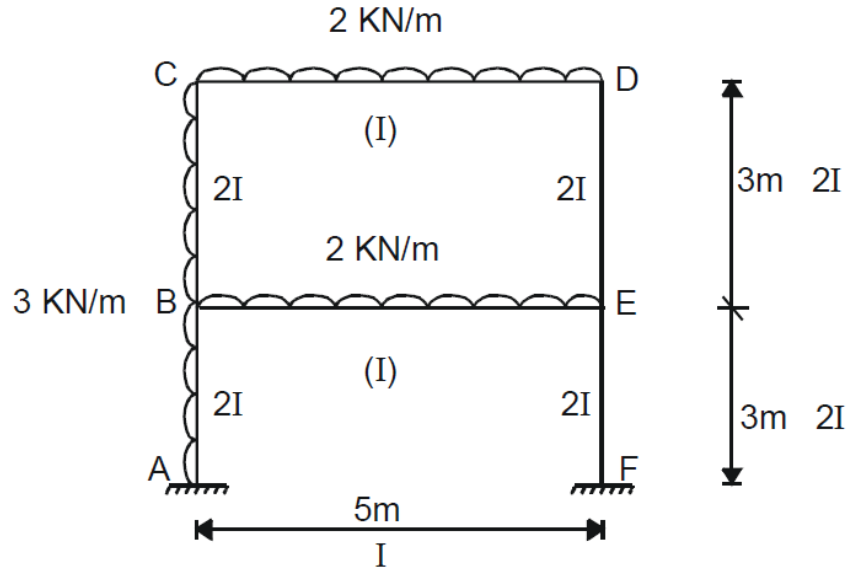
Member (ij)	(FEM) _{ij}	$2M'_{ij}$ (kNm)	M'_{ji} (kNm)	Final moment = $M_{Fij} + 2M'_{ij} + M'_{ji}$ (kNm)
AB	0	0	34.28	34.28
BA	0	2×34.28	0	68.56
BC	-120	2×51.42	-51.43	-68.59
CB	120	$2 \times (-51.43)$	51.42	68.56
CD	0	$2 \times (-34.28)$	0	-68.56
DC	0	0	-34.28	-34.28

شپږم پړاو: مومنت دیاگرام

مثال: 2

لاندې ورکړ شوی چوکاټ په کني میتود تحلیل کړي .

حل:

لومړي پړاو: Fixed end moment محاسبه کول

$$(FEM)_{AB} = \frac{wl^2}{12} = \frac{3 \times 3^2}{12} = +2.25 \text{KN-m}$$

$$(FEM)_{BA} = \frac{wl^2}{12} = -\frac{3 \times 3^2}{12} = -2.25 \text{KN-m}$$

$$(FEM)_{BC} = \frac{wl^2}{12} = +\frac{2 \times 5^2}{12} = +4.17 \text{KN-m}$$

$$(FEM)_{CB} = \frac{wl^2}{12} = -\frac{2 \times 5^2}{12} = -4.17 \text{KN-m}$$

$$(FEM)_{CD} = \frac{wl^2}{12} = \frac{2 \times 5^2}{12} = 4.17 \text{KN-m}$$

$$(FEM)_{DC} = \frac{wl^2}{12} = -\frac{2 \times 5^2}{12} = -4.17 \text{KN-m}$$

$$(FEM)_{BE} = \frac{wl^2}{12} = \frac{2 \times 5^2}{12} = 4.17 \text{KN-m}$$

$$(FEM)_{EB} = \frac{wl^2}{12} = -\frac{2 \times 5^2}{12} = -4.17 \text{KN-m}$$

$$(FEM)_{DE} = (FEM)_{ED} = 0$$

$$(FEM)_{EF} = (FEM)_{FE} = 0$$

دوهم پړاو: Rotation Factor

Relative stiffness: کله چې ساختمان د یو ډول موادو څخه جوړ وي په داسې حال کې د فورمول

$$K_R = \frac{I}{L} \cdot 4E \text{ څخه حذف کیږي}$$

joint	Member	Relative stiffness (K)	$\sum K$	Rotation Factor = $-\frac{\frac{1}{2}K}{\sum K}$
B	BA	$2I/3=0.67(I)$	1.54(I)	-0.217
	BC	$2I/3=0.67(I)$		-0.217
	BE	$I/5=0.2(I)$		-0.065
C	CB	$2I/3=0.67(I)$	0.87(I)	-0.385
	CD	$I/5=0.2(I)$		-0.115
D	DE	$2I/3=0.67(I)$	0.87(I)	-0.385
	DC	$I/5=0.2(I)$		-0.115
E	EF	$2I/3=0.67(I)$	1.54(I)	-0.217
	ED	$2I/3=0.67(I)$		-0.217
	EB	$I/5=0.2(I)$		-0.065

دریم پړاو: د سخت انجامي مومنتونو مجموعه

$$\sum(FEM)_B = (FEM)_{BA} + (FEM)_{BC} + (FEM)_{BE} = -2.25 + 2.25 + 4.17 = 4.17$$

$$\sum(FEM)_C = (FEM)_{CB} + (FEM)_{CD} = -2.25 + 4.17 = 1.92$$

$$\sum(FEM)_D = (FEM)_{DE} + (FEM)_{DC} = 0 - 4.17 = -4.17$$

$$\sum(FEM)_E = (FEM)_{EF} + (FEM)_{ED} + (FEM)_{EB} = 0 + 0 - 4.17 = -4.17$$

خلورم پړاو:

د خطي بی ځایکیدني ضریب (Linear displacement Factor)

د یو پور د ستني د خطي اوږدوالي ضریب د لاندې فورمول په واسطه محاسبه کیږي

$$L.D.F = -\frac{3}{2} \frac{K}{\sum K}$$

په فورمول کې K د د ستني د سختوالي ضریب (Stiffness Factor) دي. $\sum K$ د ضریبونو مجموعه ده. کله چې د دواړو پورونو د ستنو ابعاد سره یو شان وي په داسې حال کې د EI قیمت تغیر نه کوي.

$$K_{AB} = 0.67(I) \text{ د لومړي پور ستنه}$$

$$K_{BC} = 0.67(I) \text{ د دوهم پور ستنه}$$

$$L.D.F_1 = -\frac{3}{2} X \frac{0.67(I)}{0.67(I) + 0.67(I)}$$

$$L.D.F_1 = -0.75$$

$$L.D.F_2 = -\frac{3}{2} X \frac{0.67(I)}{0.67(I) + 0.67(I)}$$

$$L.D.F_2 = -0.75$$

Storey Shear :-

This is, in fact, reaction at the slab or beam level due to horizontal forces. If storey shear causes a (-ve) value of R, it will be (-ve) & vice versa.

For determining storey shear the columns can be treated as simply supported vertical beams.

- (1) Storey shear = - 9 KN (For lower or ground story. At the slab level of ground story)
- (2) Storey shear = - 4.5 (For upper story). At the slab level of upper story root)

Storey Moment (S.M) :-

S.M. = Storey shear \times h/3 where h is the height of that storey.

$$SM_1 = - 9 \times \frac{3}{3} = - 9 \quad (\text{lower story})$$

$$S.M_2 = - 4.5 \times \frac{3}{3} = - 4.5 \quad (\text{Upper story})$$

First Cycle :-

Near end contribution = Rotation factor of respective member (Restrained moment + far end contributions).

$$\text{Joint B} = \text{R.F. (4.17)}$$

$$\text{C} = \text{R.F. (1.92 - 0.9)}$$

$$\text{D} = \text{R.F. (- 4.17 - 0.12)}$$

$$\text{E} = \text{R.F. (- 4.17 + 1.65)}$$

After First Cycle :-

Linear Displacement Contribution :-= L.D.F.[Storey moment + Rotation contribution at the end of columns of that storey].

$$L.D.C_1 = - 0.75 (- 9 - 0.9 + 0.55) = 7$$

$$L.D.C_2 = - 0.75 (4.5 - 0.9 - 0.39 + 0.55 + 1.65) = 2.7$$

For 2nd Cycle And Onwards :-

Near end contribution = R.F.[Restrained moment + Far end contribution + Linear displacement contributions of columns of different storeys meeting at that joint]

$$\begin{aligned}\text{Joint B} &= \text{R.F. } (4.17 + 0.16 - 0.39 + 7 + 2.7) \\ \text{C} &= \text{" } (1.92 + 0.49 - 2.96 + 2.7) \\ \text{D} &= \text{" } (-4.17 - 0.25 + 0.55 + 2.7) \\ \text{E} &= \text{" } (-4.17 + 0.45 - 0.89 + 2.7 + 7).\end{aligned}$$

After 2nd Cycle :-

$$\text{L.D.C}_1 = -0.75 (-9 - 2.96 - 1.1) = 9.8$$

$$\text{L.D.C}_2 = -0.75 (-4.5 - 2.96 - 0.83 - 1.1 + 0.45) = 6.71$$

3rd Cycle :-

$$\begin{aligned}\text{Joint B} &= \text{R.F. } (4.17 - 0.33 - 0.83 + 9.8 + 6.71) \\ \text{C} &= \text{" } (1.92 + 0.13 - 4.24 + 6.71) \\ \text{D} &= \text{" } (-4.17 - 1.1 - 0.52 + 6.71) \\ \text{E} &= \text{" } (-4.17 - 1.27 - 0.35 + 9.8 + 6.71)\end{aligned}$$

After 3rd Cycle :-

$$\text{L.D.C}_1 = -0.75 (-9 - 4.24 - 2.33) = 11.68$$

$$\text{L.D.C}_2 = -0.75 (-4.5 - 1.74 - 4.24 - 0.35 - 2.33) = 9.87$$

4th Cycle :-

$$\begin{aligned}\text{Joint B} &= \text{R.F. } (4.17 - 0.70 - 1.74 + 11.68 + 9.87) \\ \text{C} &= \text{" } (1.92 - 0.11 - 5.05 + 9.87) \\ \text{D} &= \text{" } (-4.17 - 0.76 - 2.33 + 9.87) \\ \text{E} &= \text{" } (-4.17 - 1 - 1.51 + 9.87 + 11.68).\end{aligned}$$

After 4th Cycle :-

$$\text{L.D.C}_1 = -0.75 (-9 - 5.05 - 3.23) = 12.96$$

$$\text{L.D.C}_2 = -0.75 (-4.5 - 5.05 - 2.55 - 1.00 - 3.23) = 12.25$$

5th Cycle :-

$$\begin{aligned}\text{Joint B} &= \text{R.F. } (4.17 - 0.97 - 2.55 + 12.25 + 12.96) \\ \text{C} &= \text{" } (1.92 - 0.3 - 5.61 + 12.25) \\ \text{D} &= \text{" } (-4.17 - 0.95 - 3.23 + 12.25) \\ \text{E} &= \text{" } (-4.17 - 1.5 - 1.68 + 12.25 + 12.96)\end{aligned}$$

After 5th Cycle :-

$$\text{L.D.C}_1 = -0.75 (-9 - 5.61 - 3.88) = 13.87 \quad (\text{ground storey})$$

$$\text{L.D.C}_2 = -0.75 (-4.5 - 5.61 - 3.18 - 1.5 - 3.88) = 14 \quad (\text{First Floor})$$

6th Cycle :-

$$\begin{aligned}\text{Joint B} &= \text{R.F. } (4.17 - 1.16 - 3.18 + 14 + 13.87) \\ \text{C} &= \text{" } (1.92 - 0.05 - 6 + 14) \\ \text{D} &= \text{" } (-4.17 - 3.88 - 1.09 + 14) \\ \text{E} &= \text{" } (-4.17 - 1.87 - 1.68 + 14 + 13.87)\end{aligned}$$

After 6th Cycle :-

$$L.D.C_1 = -0.75 (-9 - 6 - 4.37) = 14.53$$

$$L.D.C_2 = -0.75 (-4.5 - 6 - 3.65 - 1.87 - 4.37) = 15.3$$

7th Cycle :-

$$\text{Joint B} = \text{R.F. } (4.17 - 1.31 - 3.65 + 15.3 + 14.53)$$

$$C = " (1.92 - 0.56 - 6.30 + 15.3)$$

$$D = " (-4.17 - 1.19 - 4.37 + 15.3)$$

$$E = " (-4.17 - 1.89 - 2.14 + 15.3 + 14.53)$$

After 7th Cycle :-

$$L.D.C_1 = -0.75 (-9 - 6.30 - 4.69) = 14.99$$

$$L.D.C_2 = -0.75 (-4.5 - 6.3 - 3.99 - 2.14 - 4.69) = 16.21$$

8th Cycle :-

$$\text{Joint B} = \text{R.F. } (4.17 - 1.41 - 3.99 + 16.21 + 14.99)$$

$$C = " (1.92 - 6.5 - 0.64 + 16.21)$$

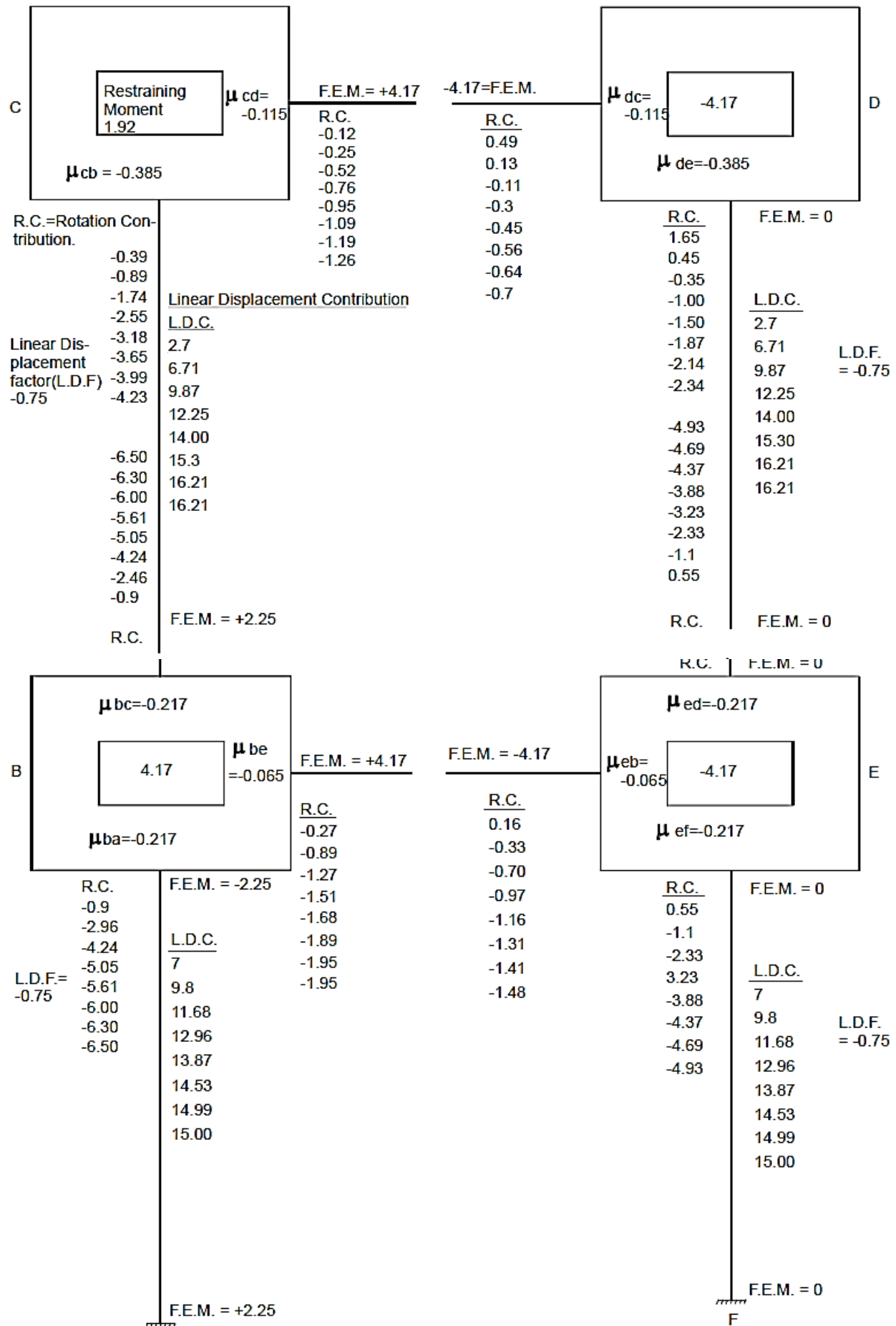
$$D = " (-4.17 - 4.69 - 1.26 + 16.21)$$

$$E = " (-4.17 - 2.34 - 1.95 + 16.21 + 14.99)$$

After 8th Cycle :-

$$L.D.C_1 = -0.75 (-9 - 6.5 - 4.93) \cong 15$$

$$L.D.C_2 = -0.75 (-4.5 - 6.5 - 4.23 - 4.93 - 2.34) \cong 16.21$$

joint	B			C		D		E		
	M'_{BA}	M'_{BC}	M'_{BE}	M'_{CB}	M'_{CD}	M'_{DE}	M'_{DC}	M'_{EF}	M'_{ED}	M'_{EB}
Rotation Contribution										
Rotation Factor	-0.217	-0.217	-0.065	-0.385	-0.115	-0.385	-0.115	-0.217	-0.217	-0.065
FEM	4.17			1.92		-4.17		-4.17		
Cycle-1	$-0.217(4.17) = -0.9$	$-0.217(4.17) = -0.9$	$-0.065(4.17) = -0.27$	$-0.385(1.92-0.9) = -0.39$	$-0.115(1.92-0.9) = -0.12$	$-0.385(-4.17-0.12) = 1.65$	$-0.115(-4.17-0.12) = 0.49$	$-0.217(-4.17+1.65) = 0.55$	$-0.217(-4.17+1.65) = 0.55$	$-0.065(-4.17+1.65) = 0.16$
Cycle-2	$0.217(4.17+0.16-0.39+7+2.7) = -2.96$	$-0.217(13.64) = -2.96$	$0.065(13.64) = -0.89$	$-0.385(1.92-2.96+0.49+2.7) = -0.89$	$-0.115(1.92-2.96+0.49+2.7) = -0.25$	$-0.385(-4.17-0.25+0.55+2.7) = 0.45$	$-0.115(-4.17-0.25+0.55+2.7) = 0.13$	$-0.217(-4.17+0.45-0.89+2.7+7) = -1.1$	$-0.217(-4.17+0.45-0.89+2.7+7) = -1.1$	-0.33
Cycle-3	-4.24	-4.24	-1.27	-1.74	-0.52	-0.35	-0.11	-2.33	-2.33	-0.7
Cycle-4	-5.05	-5.05	-1.51	-2.55	-0.76	-1.0	-0.3	3.23	-3.23	-0.97
Cycle-5	-5.61	-5.61	-1.68	-3.18	-0.95	-1.5	-0.45	-3.88	-3.88	-1.16
Cycle-6	-6.0	-6.0	-1.89	-3.65	-1.09	-1.87	-0.56	-4.37	-4.37	-1.31
Cycle-7	-6.3	-6.3	-1.95	-3.99	-1.19	-2.14	-0.64	-4.69	-4.69	-1.41
Cycle-8	-6.5	-6.5	-1.95	-4.23	-1.26	-2.34	-0.7	-4.93	-4.93	-1.48

پنجم پړاو: اخري مومنتونه

ګاډر يا سلب :

$$M_{II}$$

$$M_{II}$$

= F.E.M + 2 (near end contribution) + far end contribution of that particular beam or slab.

پايه :

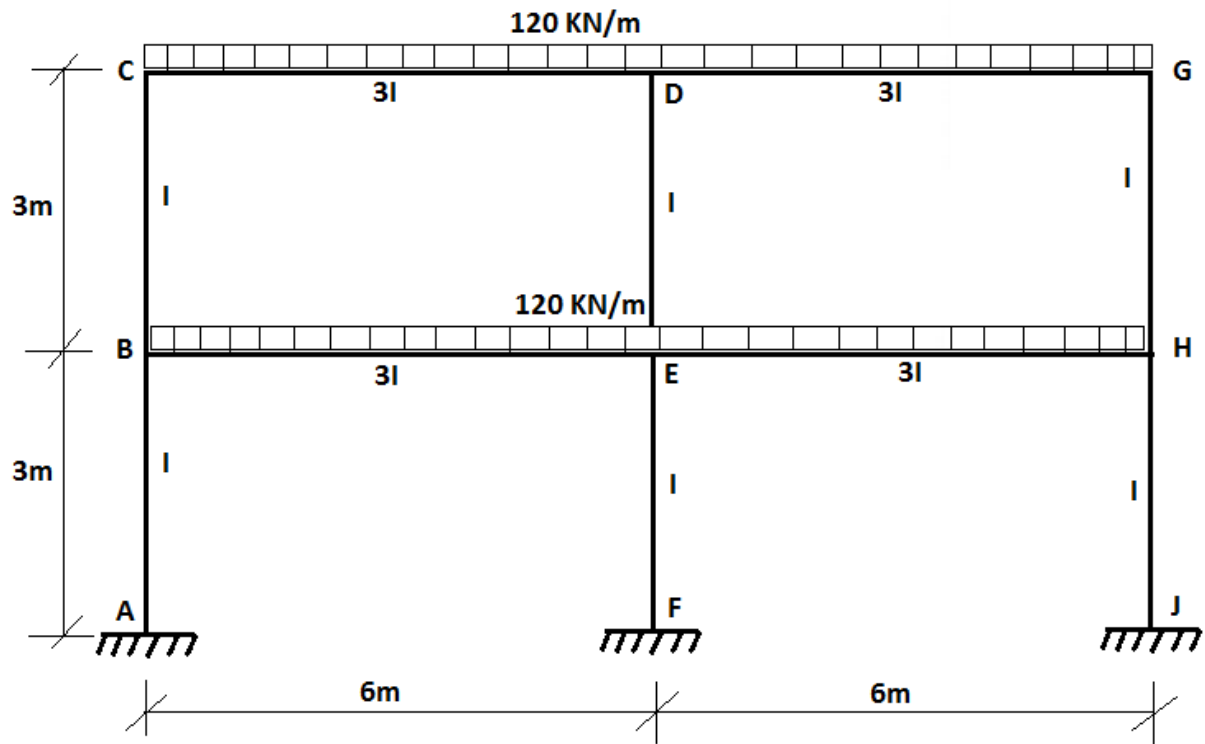
= F.E.M + 2 (near end contribution) + far end contribution of that particular column + L.D.C. of that column. Applying these rules we get the following end moments.

اخري مومنتونه :

Column Moments	$M_{ab} = 2.25 + 2 \times 0 - 6.5 + 15$	=	+ 10.75 KN-m
	$M_{ba} = -2.25 - 2 (6.5) - 1 + 15$	=	- 0.25 "
	$M_{bc} = 2.25 - 2 \times 6.5 - 4.23 + 16.21$	=	+ 1.23 "
Beam	$M_{be} = 4.17 - 2 (1.95) - 1.48$	=	- 1.21 "
	$M_{cb} = -2.25 - 2 \times 4.23 - 6.5 + 16.21$	=	- 1 "
	$M_{cd} = 4.17 - 2 \times 1.26 - 0.7$	=	+ 0.95 \cong +1 "
	$M_{dc} = -4.17 - 2 \times 0.7 - 1.26$	=	- 6.83 "
	$M_{de} = 0 - 2 \times 2.34 - 4.93 + 16.21$	=	+ 6.60 "
	$M_{ed} = 0 - 2 \times 4.93 - 2.34 + 16.21$	=	+ 4.01 "
	$M_{eb} = -4.17 - 2 \times 1.48 - 1.95$	=	- 9.08 KN-m
	$M_{ef} = 0 - 2 \times 4.93 + 15$	=	+ 5.14 "
	$M_{fe} = 0 - 2 \times 0 - 4.93 + 15$	=	+ 10.07 "

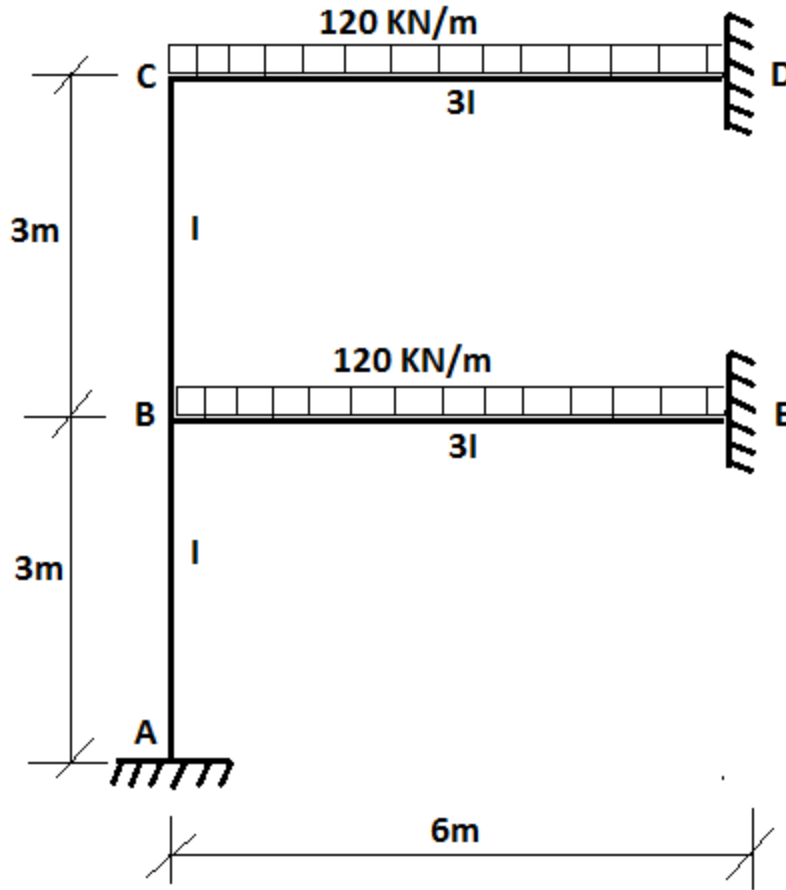
مثال: 3

لاندې ورکړ شوی چوکاټ په کني میتود تحلیل کړي؟ د ورته والي څخه په استفاده

حل:

دا چي چوکاټ د یو ډول بارونو لاندې واقع دی او او ټولې وایي سره یو شان دي لهدا نیمایي چوکاټ په تحلیل کولو سره ټول مومنتونه په لاس راځي.

لومړي پړاو: محاسبه کول Fixed end moment

$$(FEM)_{AB} = (FEM)_{BA} = (FEM)_{BC} = (FEM)_{CB} = 0$$

$$(FEM)_{BE} = \frac{wl^2}{12} = \frac{-120 \times 6^2}{12} = -360 \text{ kN-m}$$

$$(FEM)_{CD} = \frac{wl^2}{12} = \frac{-120 \times 6^2}{12} = -360 \text{ kN-m}$$

دوهم پړاو: Rotation Factor

Relative stiffness: کله چي ساختمان د يو ډول موادو او خښه جوړوي په داسي حال کي

د فورمول خښه 4E حذف کيږي $K_R = \frac{I}{L}$

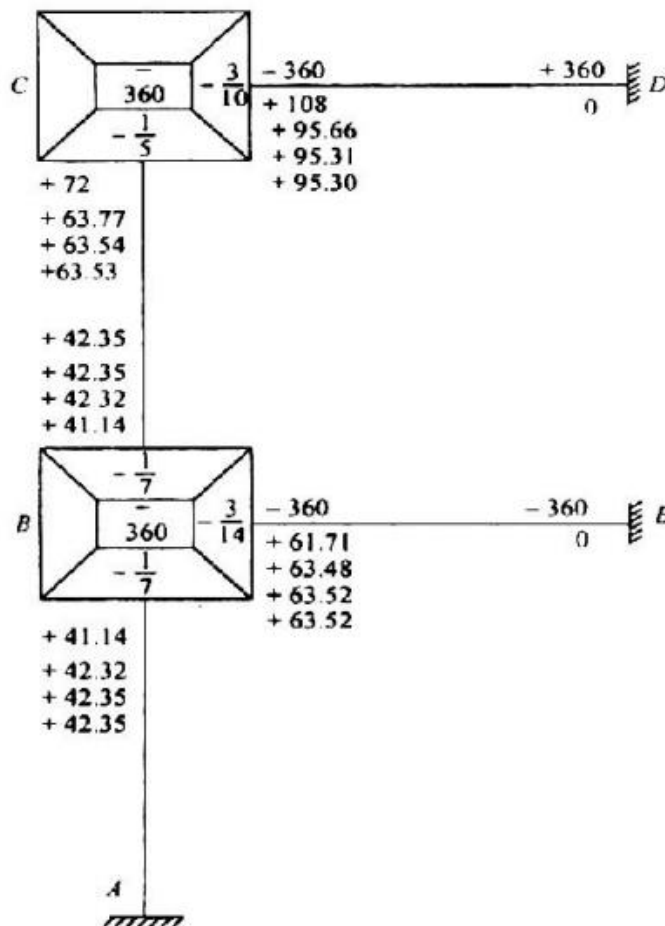
Joint	Member	Relative Stiffness k	Σk	Rotation factors = $-\frac{1}{2} \frac{K}{\Sigma K}$
B	BA	$I/3$	$7I/6$	$-1/7$
	BE	$3I/6 = I/2$		$-3/14$
	BC	$I/3$		$-1/7$
C	CB	$I/3$	$5I/6$	$-1/5$
	CD	$3I/6 = I/2$		$-3/10$

دریم پړاو: د سخت انجامي مومنتونو مجموعه

$$\Sigma(FEM)_B = (FEM)_{BE} + (FEM)_{BA} + (FEM)_{BC} = -360 + 0 + 0 = -360$$

$$\Sigma(FEM)_C = (FEM)_{CD} + (FEM)_{CB} = -360 + 0 = -360$$

څلورم پړاو:

په ورکړ شوي شکل کې د چوکاټ په B او C جوائینټ د هغه مومنتونو ویش بنسټول شوي کوم چې د جوائینټ سره وصل شوي برخو ته انتقالیږي نوموړي مومنتونه تر څلورو سایکلو پوري بیول شوي دي

دقیق مومنتونو لپاره باید د Cycles شمیر زیات وي

د نیمایي چوکاټ اخري مومنتونه په لاندې شکل کې بنودل شوي .

$$M_{AB} = (FEM)_{AB} + 2(M_{ij}) + (M_{ji}) = 0 + 0 + 42.35 = 42.35$$

$$M_{BA} = (FEM)_{BA} + 2(M_{ij}) + (M_{ji}) = 0 + 2 \times 42.35 + 0 = 84.70$$

$$M_{BC} = (FEM)_{BC} + 2(M_{ij}) + (M_{ji}) = 0 + 2 \times 42.35 + 63.53 = 148.23$$

$$M_{CB} = (FEM)_{CB} + 2(M_{ij}) + (M_{ji}) = 0 + 2 \times 63.53 + 42.35 = 169.41$$

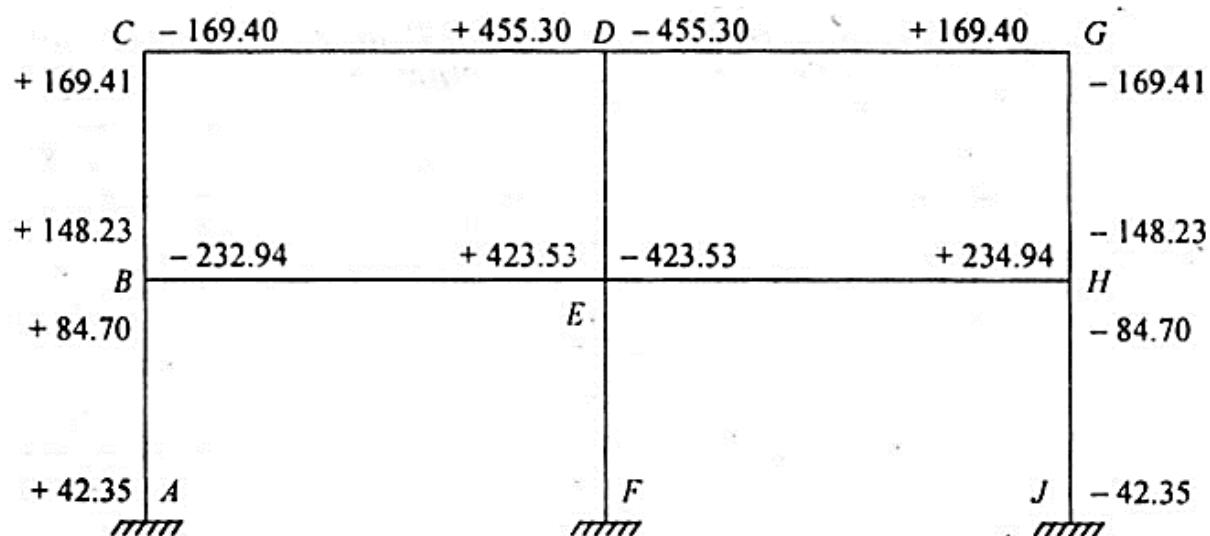
$$M_{CD} = (FEM)_{CD} + 2(M_{ij}) + (M_{ji}) = -360 + 2 \times 95.30 + 0 = -169.4$$

$$M_{DC} = (FEM)_{DC} + 2(M_{ij}) + (M_{ji}) = 360 + 2 \times 0 + 95.3 = 455.3$$

$$M_{BE} = (FEM)_{BE} + 2(M_{ij}) + (M_{ji}) = -360 + 2 \times 63.52 + 0 = -232.94$$

$$M_{EB} = (FEM)_{EB} + 2(M_{ij}) + (M_{ji}) = 360 + 2 \times 0 + 63.52 = 423.53$$

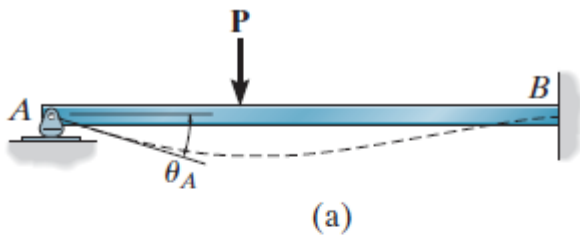
خرنگه چې مخکېنۍ زکړ شوه چې چوکاټ متناظر دی لهذا د نیمایي چوکاټ په تحلیلولو سره د ټولو غوتو او غړیو مومنتونه په لاس راځي ، د چوکاټ په نورو برخو کې مومنتونه په لاندې شکل کې بنودل شوي.

خلورم څپرکی: د میلان او کروپیدني میتود

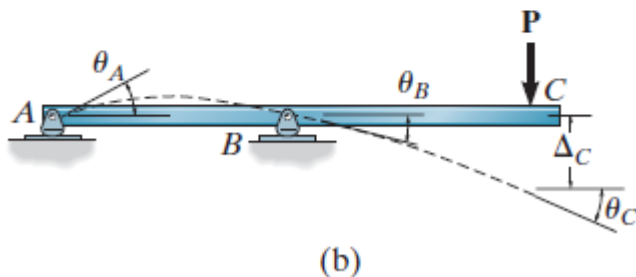
تعارف (Introduction)

په دې فصل کې د اوږدېدنې میتودونو کړنلاره په تفصیل سره تشرېح کېږي. ټول ساختمانونه باید د تعادل شرایط پوره کړي ترڅو د ساختمان څخه ډیره ګټه واخیستل شي. د تعادل او برابري حالت ترسره کولو لپاره دوه وضع شوي طریقې موجودې دي چې لومړې یې د قوي میتود ده کوم چې د ساختمان مختلف اضافي غبرګونونو اغیزه تر ساختمان څخه لرې کوي او په نتیجه کې یې د اغیزمن او مجازي بارونو تر تاثیر لاندې پیدا کېدونکي میلان او یا هم کروپیدنه د Compatibility equations په شکل کې لیکل کېږي او نامعلومې قواوې لاس ته راوړل کېږي. دوهمه میتود د Displacement میتود په نامه یادېږي، نوموړي میتود لپاره لومړي د تعادل حالت برابرول ضروري وي په داسې حال کې unknown displacements د لوډ او اوږدېدنې تر منځ رابطو په واسطه لاس ته راوړل کېږي او دا رابطې د Displacement محاسبه کولو لپاره حل کېږي.

کله چې Displacements په لاس راشي د نامعلومو اتکايي عکس العملونو پیدا کولو لپاره د compatibility equations څخه استفاده کېږي.

Degree of Freedom

کله چې یو ساختمان د بارونو لاندې واقع کېږي د ساختمان مختلف Nodes نامعلومه اندازه اوږدېدنه یا کروپیدنه کوي

نوموړي اوږدېدنه د ساختمان د degree of freedom په نامه يادېږي.

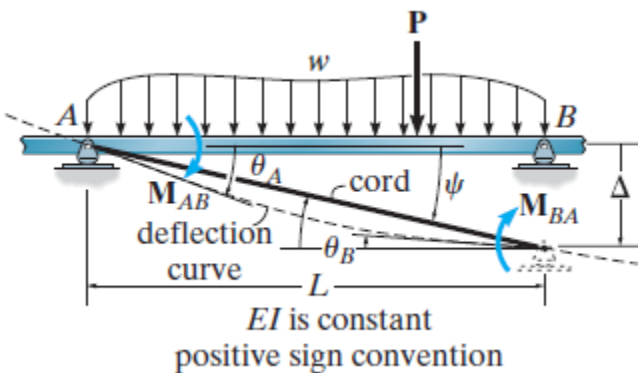
په Displacement میتود کې د degree of freedom مشخص کول لازمي دی ځکه چې دا Dof په حقیقت کې نامعلوم ارقام دي کوم چې د Displacement میتود په اخره کې لاس ته راځي.

د میلان او کروپیدني معادلې (Slope and deflection equations)

په تیرو څپرکو کې تشریح شوي میتودونه د کمې درجې نامعین ساختمانونو لپاره ډیر په اسانۍ او چټکتیا سره د استعمالیدو وړ وي. د میلان او کروپیدني میتود د ساختمانونو تحلیل لپاره نسبتاً اسانه او مختصره پروسه لري.

عمومي قضیه:

نوموړي میتود د ساختمان په مختلفو ټکو کې نامعلومه میلان او ناسته د وارده بارونو سره پر تړاو کې راوړي. د میلان او کروپیدني عمومي صورت اخذ کولو لپاره په

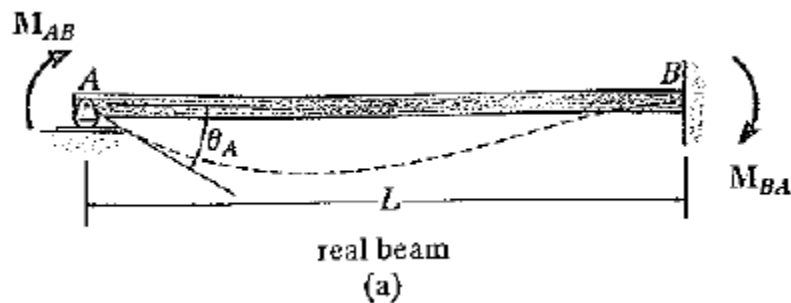

لاندې ورکړ شوي مسلسل ګاډر کې AB برخه په نظر کې نیسو، نوموړي برخه تر بنودل شوي بارونو اغیزې لاندې قرار لري او ثابت EI لري. ترڅو د ګاډر انجمي مومنټونه M_{AB} او M_{BA} د انجمي نقطو میلان θ_A ، θ_B او Δ

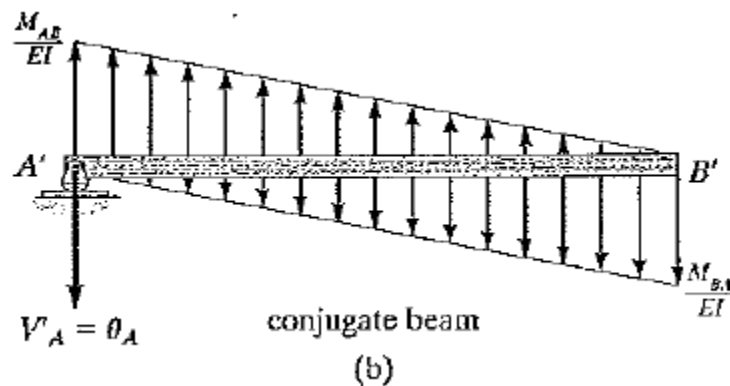
سره پر لیکه کړو باید په دې پوهه شو چې نوموړي برخه په درې لورو ازادي لري کوم چې د A ټکي میلان، د B ټکي میلان او د B ټکي عمودي ناستي څخه عبارت دي. لاندې اړخ ته ناسته مثبت همدارنګه ساعت د عقربې مطابق مومنټونه او دوراني میلانونه په نوموړي میتود کې مثبت اخیستل کېږي.

په A ټکي زاویه لرونکي اوږدیدنه (Angular displacement at A , θ_A)

په لاندې ورکړشوي شکل a کي کله چي نوډ A د θ_A په اندازه دوران وکړي او لیری انجامي اتکاء يي سخته نیول شوي وي په داسي حال کي مطلوبه مومنت M_{AB} پیدا کولو لپاره د conjugate beam method څخه استفاده کیږي.

د مطلوبه مومنت M_{AB} پیدا کولو لپاره لومړي باید د ورکړ شوي ګاډر مزدوج ګاډر وکاږل شي کوم چي په لاندې شکل کي ښودل شوي.

دا چي V'_A په لاندې جهت کي عمل کوي لهذا میلان θ_A مثبت نیول کیږي. د حقيقي ګاډر د A او B ټکي ناسته (Deflection) څرنګه چي د شکل څخه معلومیږي صفر ده

لهذا د مزدوج ګاډر په نوموړيو ټکو کې د مومنتونو مجموعه هم بايد صفر وي. د نورو معلوماتو لپاره د مزدوج ګاډر قضيي وګورئ.

$$\begin{aligned} \downarrow + \sum M_{A'} &= 0; & \left[\frac{1}{2} \left(\frac{M_{AB}}{EI} \right) L \right] \frac{L}{3} - \left[\frac{1}{2} \left(\frac{M_{BA}}{EI} \right) L \right] \frac{2L}{3} &= 0 \\ \downarrow + \sum M_{B'} &= 0; & \left[\frac{1}{2} \left(\frac{M_{BA}}{EI} \right) L \right] \frac{L}{3} - \left[\frac{1}{2} \left(\frac{M_{AB}}{EI} \right) L \right] \frac{2L}{3} + \theta_A L &= 0 \end{aligned}$$

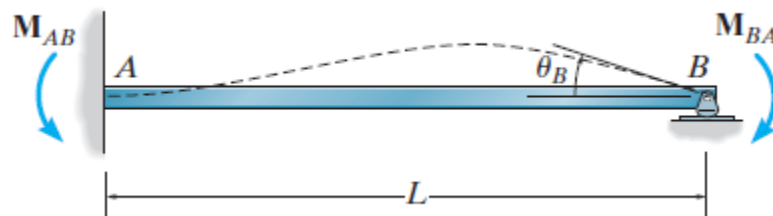
د پورتنی معادلو څخه لاندیني نتایج په لاس راځي

$$M_{AB} = \frac{4EI}{L} \theta_A$$

$$M_{BA} = \frac{2EI}{L} \theta_A$$

په B ټکي زاویه لرونکي اوږدېدنه (Angular displacement at B, θ_B)

څرنګه چې پورته تشریح شوه کله چې B نقطه د θ_B په اندازه دوراني میلان وکړي او ليري اړخ يې سخت ونيول شي په داسې حال کې مومنت M_{BA} محاسبه کولو لپاره د مزدوج ګاډر میتود استعمالیږي او لاندیني پایلې په لاس راوړل کېږي.

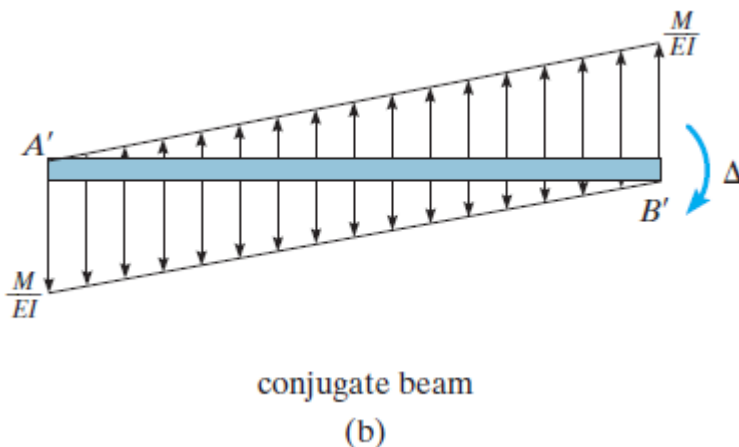
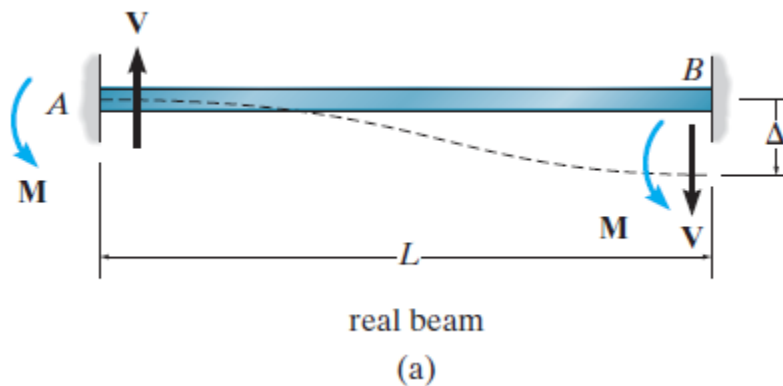
$$M_{BA} = \frac{4EI}{L} \theta_B$$

$$M_{AB} = \frac{2EI}{L} \theta_B$$

Relative linear displacement Δ

په لاندې ورکړ شوي شکل کې د ګاډر دواړه اټکاګانې سختې نیول شوي په داسې حال کې کله چې د ګاډر B ټکي ته په لاندې جهت کې حرکت ورکول شي او نوموړې نقطه میلان هم پیدا نکړي، مساوي او مخالف الجهد عرضي قوي او غبرګونونه د ګاډر په داخلي مقطع کې رامینځ ته کېږي.

په نوموړې حالت کې بی ځایکېدنه یا عمودي اوږدېدنه (Displacement) کولی شو د اټکايي مومنتونو سره پرتله او کې راولو او د مطلوبه مومنتونو لپاره رابطي او معادلي اخذ کړو.

څرنګه چې مخکېني تشرېح شوه لومړي باید د ګاډر مزدوج ګاډر وکاږل شي او وروسته په مزدوج ګاډر کې د ومنتونو په صفر کولو

سره د مطلوبه مومنتونو معادلې وليکل شي.

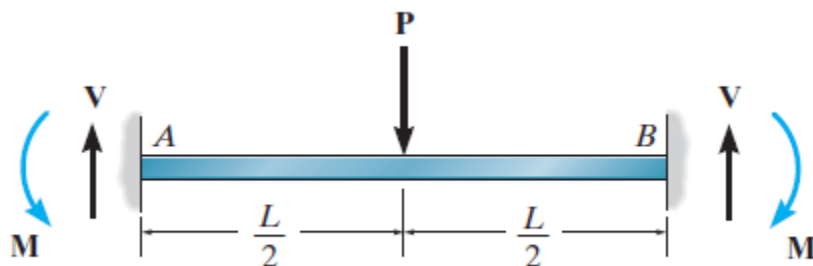
$$\downarrow + \Sigma M_{B'} = 0; \quad \left[\frac{1}{2} \frac{M}{EI} (L) \left(\frac{2}{3} L \right) \right] - \left[\frac{1}{2} \frac{M}{EI} (L) \left(\frac{1}{3} L \right) \right] - \Delta = 0$$

په B' نقطه کې مومنت صفر کولو سره لاندینۍ معادله په لاس راځي.

$$M_{AB} = M_{BA} = -\frac{6EI}{L^2} \Delta$$

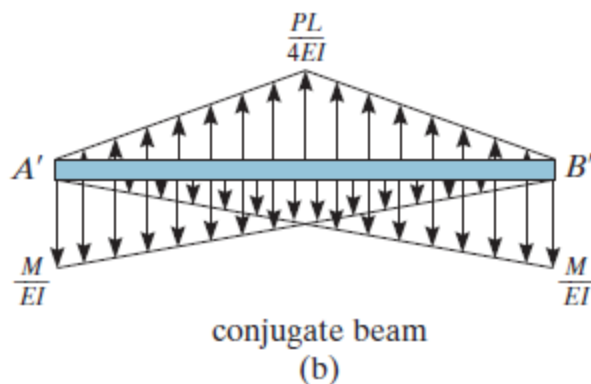
سخت انجامي مومنت (Fixed End Moments)

په تیرو موضوعاتو کې مونږ اتکايي میلانات او بی ځایکېدنه د مومنتونو سره پر تړاو کې د راوستلو کونښن وکړو خو که وگورو په حقیقت کې اتکايي میلانات او به

ځایکېدنه په ساختمان د وارده بارونو له امله رامینځ ته کېږي په داسې حال کې د میلان او کړوپیډني معادله

اخذ کولو لپاره باید نوموړي بارونه په انجامی مومنتونو بدل شي کوم چې د Fixed

end moments په نامه

یادیږي. د پورته ورکړ شوی ځاړ مزدوج ځاړ په لاندیني شکل کې ښودل شوي

$$+\uparrow \Sigma F_y = 0; \quad \left[\frac{1}{2} \left(\frac{PL}{4EI} \right) L \right] - 2 \left[\frac{1}{2} \left(\frac{M}{EI} \right) L \right] = 0$$

$$M = \frac{PL}{8}$$

د ميلان او کړو پيدني معادله (Slope-deflection equation)

کله چي د هري نقطې بي ځاي کيدنه او وارده بارونو له امله پيدا کيدونکي انجمي مومنتونه سره يو ځاي کړای شي

$$M_{AB} = 2E \left(\frac{I}{L} \right) \left[2\theta_A + \theta_B - 3 \left(\frac{\Delta}{L} \right) \right] + (FEM)_{AB}$$

$$M_{BA} = 2E \left(\frac{I}{L} \right) \left[2\theta_B + \theta_A - 3 \left(\frac{\Delta}{L} \right) \right] + (FEM)_{BA}$$

$$M_N = 2Ek(2\theta_N + \theta_F - 3\psi) + (FEM)_N$$

For Internal Span or End Span with Far End Fixed

M_N = internal moment in the near end of the span; this moment is *positive clockwise* when acting on the span.

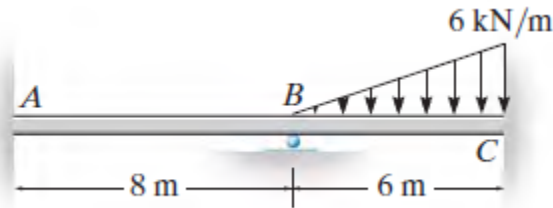
E, k = modulus of elasticity of material and span stiffness
 $k = I/L$.

θ_N, θ_F = near- and far-end slopes or angular displacements of the span at the supports; the angles are measured in *radians* and are *positive clockwise*.

ψ = span rotation of its cord due to a linear displacement, that is, $\psi = \Delta/L$; this angle is measured in *radians* and is *positive clockwise*.

$(FEM)_N$ = fixed-end moment at the near-end support; the moment is *positive clockwise* when acting on the span; refer to the table on the inside back cover for various loading conditions.

لومړۍ مثال: ورکړ شوي ګاډر د میلان او کړو پیدني میتود په زریعه تحلیل کړي او د عرضي قوي او انحنایي مومنټ دیاګرام یې رسم کړي.

حل:

(1) د هرې برخې سخت انجامی مومنټ محاسبه کول (FEM)

$$(FEM)_{BC} = -\frac{wL^2}{30} = -\frac{6(6)^2}{30} = -7.2 \text{ kN} \cdot \text{m}$$

$$(FEM)_{CB} = \frac{wL^2}{20} = \frac{6(6)^2}{20} = 10.8 \text{ kN} \cdot \text{m}$$

$(FEM)_{AB} = (FEM)_{BC} = 0$ منفي دي لهذا ساعت د عقربي مخالف حسابیږي.

همدارنگه $\theta_A = \theta_C = 0$ ځکه چې دواړه انجامونه سخت دي.

AB برخې لپاره

$$M_N = 2E \left(\frac{I}{L} \right) (2\theta_N + \theta_F - 3\psi) + (FEM)_N$$

$$M_{AB} = 2E \left(\frac{I}{8} \right) [2(0) + \theta_B - 3(0)] + 0 = \frac{EI}{4} \theta_B$$

په پورتنی معادلو کې N معنی near end یا نژدې حد او همدارنګه F معنی far end یا لیرې حد

په دویم حالت کې B ټکي نژدې حد ټاکو او A لیرې.

$$M_{BA} = 2E\left(\frac{I}{8}\right)[2\theta_B + 0 - 3(0)] + 0 = \frac{EI}{2}\theta_B$$

BC برخې لپاره پورتنی معادلي دوباره لیکل ، لومړي B نژدې حد او بیا C نژدې حد ټاکو

$$M_{BC} = 2E\left(\frac{I}{6}\right)[2\theta_B + 0 - 3(0)] - 7.2 = \frac{2EI}{3}\theta_B - 7.2$$

$$M_{CB} = 2E\left(\frac{I}{6}\right)[2(0) + \theta_B - 3(0)] + 10.8 = \frac{EI}{3}\theta_B + 10.8$$

پورتنی څلور معادلي پنځه مجهولات لري، د پنځمې معادلي تر لاسه کولو لپاره ساختمان تعادل په کار اچو
د ساختمان د تعادل څخه لرو

$$\downarrow + \sum M_B = 0; \quad M_{BA} + M_{BC} = 0$$

په پورتنی معادله کې د M_{BA} او M_{BC} قیمتونه وضع کولو څخه لرو.

$$\frac{EI\theta_B}{2} = \frac{2EI\theta_B}{3} - 7.2$$

$$\theta_B = \frac{6.17}{EI}$$

د θ_B قيمت د M_{BA} په معادله کي وضع کولو څخه لرو

$$M_{BA} = 2E\left(\frac{I}{8}\right)[2\theta_B + 0 - 3(0)] + 0 = \frac{EI}{2}\theta_B$$

$$M_{BA} = 2E\left(\frac{I}{8}\right)\left[2x\frac{6.17}{EI} + 0 - 0\right] = 3.09 \text{ KN} - m$$

د θ_B قيمت د M_{AB} په معادله کي وضع کولو څخه لرو

$$M_{AB} = \frac{EI\theta_B}{4} = \frac{EI \times \frac{6.17}{EI}}{4} = 1.54 \text{ KN} - m$$

د θ_B قيمت د M_{BC} په معادله کي وضع کولو څخه لرو

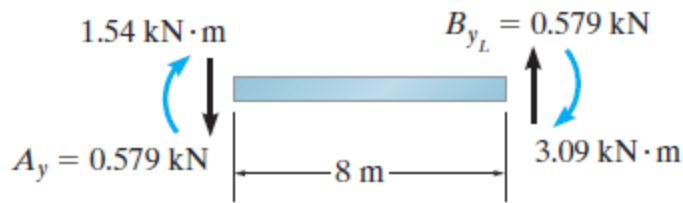
$$M_{CB} = 2E\left(\frac{I}{6}\right)[2(0) + \theta_B - 3(0)] + 10.8 = \frac{EI}{3}\theta_B + 10.8$$

$$M_{BC} = \frac{2EI\theta_B}{3} - 7.2 \gg \frac{2EI \frac{6.17}{EI}}{3} - 7.2 = -3.09 \text{ KN} - m$$

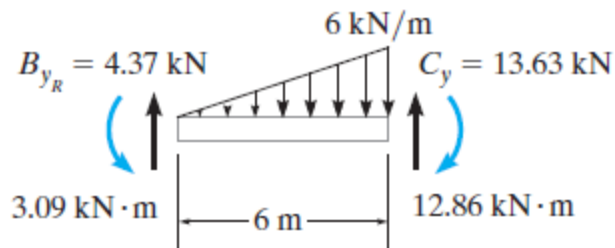
د θ_B قيمت د M_{CB} په معادله کي وضع کولو څخه لرو

$$M_{CB} = \frac{EI \frac{6.17}{EI}}{3} + 10.8$$

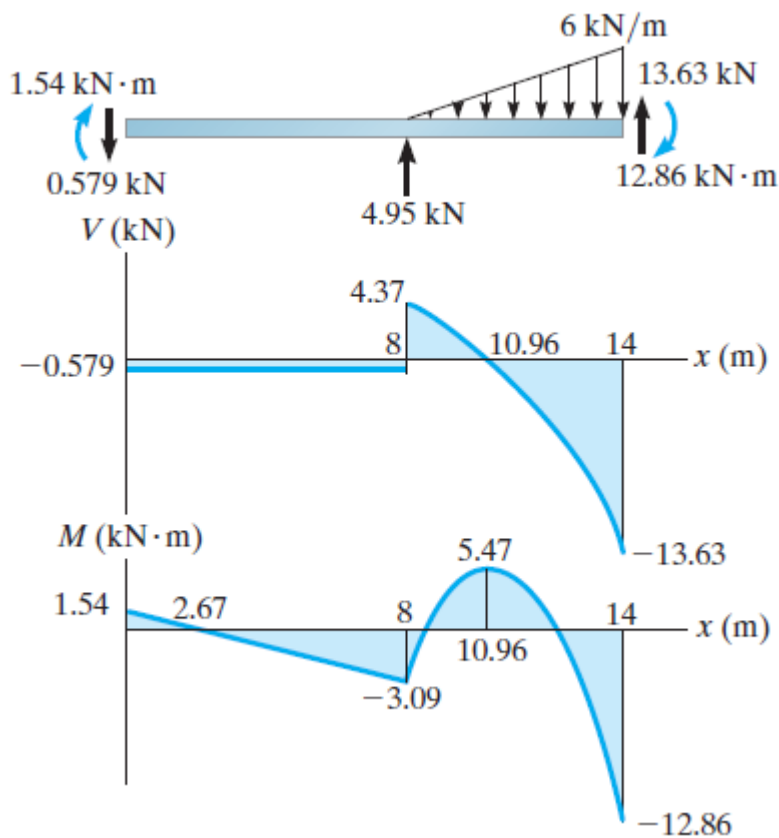
$$M_{CB} = 12.86 \text{ KN-m}$$

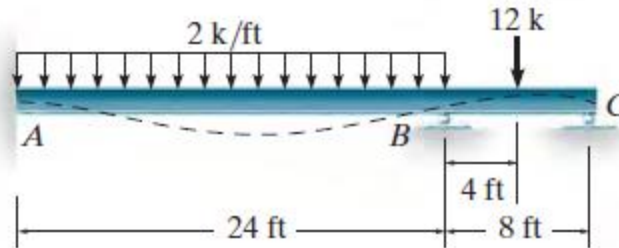
د تجمع قاعدي په استعمالولو
سره اتکايي عکس العملونه
محاسبه کيږي

د عرضي قوی او انحنایي
مومنټ دیاگرام

دوهم مثال: ورکړ شوي ګاډر د میلان او کړوپیډني میتود په زریعه تحلیل کړي او د عرضي قوي او انحنایي مومنټ دیاګرام یې رسم کړي.

حل:

(1) د هري برخي سخت انجامی مومنټ محاسبه کول (FEM)

$$(FEM)_{AB} = -\frac{wL^2}{12} = -\frac{1}{12}(2)(24)^2 = -96 \text{ k} \cdot \text{ft}$$

$$(FEM)_{BA} = \frac{wL^2}{12} = \frac{1}{12}(2)(24)^2 = 96 \text{ k} \cdot \text{ft}$$

$$(FEM)_{BC} = -\frac{3PL}{16} = -\frac{3(12)(8)}{16} = -18 \text{ k} \cdot \text{ft}$$

$\theta_A = 0$ ځکه چې دواړه اتکاګاني ناسته نه کوي. $\psi_{AB} = \psi_{BC} = 0$.

$$M_N = 2E\left(\frac{I}{L}\right)(2\theta_N + \theta_F - 3\psi) + (FEM)_N$$

$$M_{AB} = 2E\left(\frac{I}{24}\right)[2(0) + \theta_B - 3(0)] - 96$$

$$M_{AB} = 0.08333EI\theta_B - 96 \quad (1)$$

$$M_{BA} = 2E\left(\frac{I}{24}\right)[2\theta_B + 0 - 3(0)] + 96$$

$$M_{BA} = 0.1667EI\theta_B + 96 \quad (2)$$

$$M_N = 3E\left(\frac{I}{L}\right)(\theta_N - \psi) + (FEM)_N$$

$$M_{BC} = 3E\left(\frac{I}{8}\right)(\theta_B - 0) - 18$$

$$M_{BC} = 0.375EI\theta_B - 18 \quad (3)$$

$$\downarrow + \Sigma M_B = 0; \quad M_{BA} + M_{BC} = 0 \quad (4)$$

د تعادل خځه لرو

$$0.1667EI\theta_B + 96 + 0.375EI\theta_B - 18 = 0$$

$$\theta_B = -\frac{144}{EI}$$

د θ_B قيمت په 1 ، 2 ، 3 ، او 4 معادله کي وضع کولو خځه لرو

$$M_{AB} = 0.08333EI\theta_B - 96$$

$$M_{AB} = -108K - ft$$

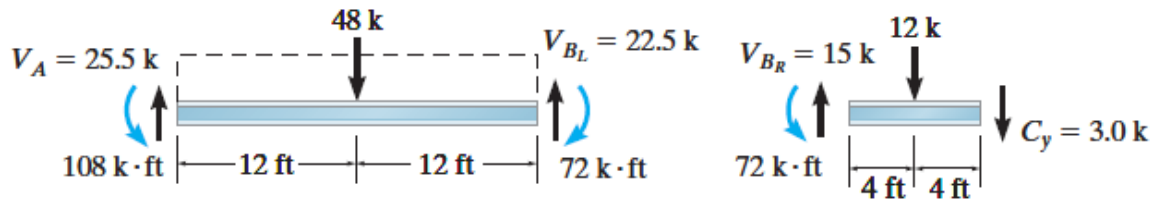
$$M_{BA} = 0.1667EI\theta_B + 96$$

$$M_{BA} = 72k - ft$$

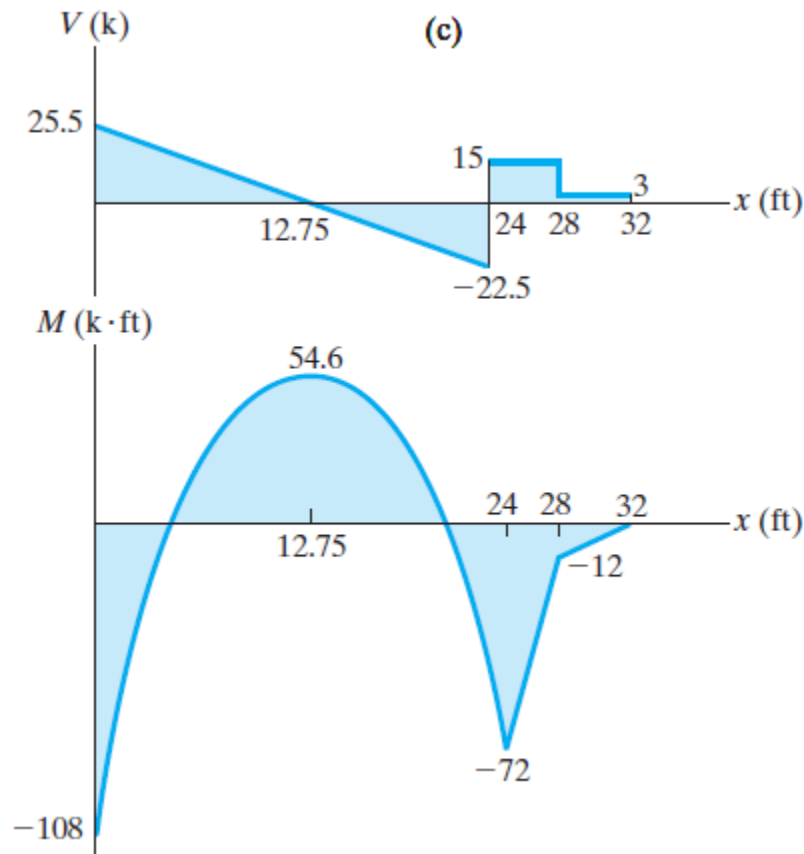
$$M_{BC} = 0.375EI\theta_B - 18$$

$$M_{BC} = -72k - ft$$

د تجمع قاعدي په استعمالولو سره اټکايي عکس العملونه محاسبه کول

د عرضي قوي او انحنايي مومنت دياگرام رسمول

پنځم څپرکی: دري مومنته معادله (Three Moment Equation)

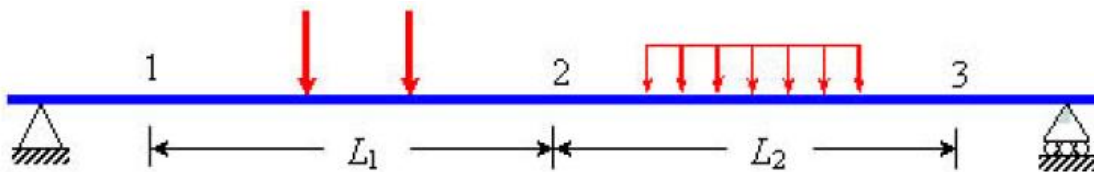
تعارف (Introduction)

د عملي ساحي زياتره ساختمانونه يو شمير مسلسل گاډرونه لري کوم چي په څو وايي لرونکي چوکاټونو کې او په جلا ډول تر تحليل لاندې واقع کېږي. د نوموړيو گاډرونو په اسانۍ او چټک ډول تحليل ترسره کولو لپاره د قوي ميتود کوم چي په تيرو فصلونو کې په بشپړ ډول تشرېح شوي ، په ساده او اسان شکل استعمالېږي.

نوموړي ميتود ته Three Moment Equation نوم ورکړل شوی دی.

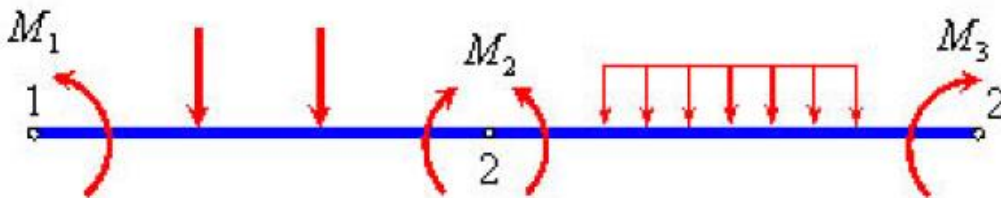
دري مومنته معادله د مسلسل گاډرونو په دري اتکاگانو مومنت او په مختلفو برخو وارده بارونو ترمنځ رابطه روښانه کوي.

د بيلگي په توگه په لاندې ښودل شوي گاډر کې دري ټکي 1 ، 2 ، 3 د مسلسل گاډر د اتکاگانو په حيث فرض کېږي. L_1 او L_2 د نوموړيو ټکو ترمنځ فاصله ده.

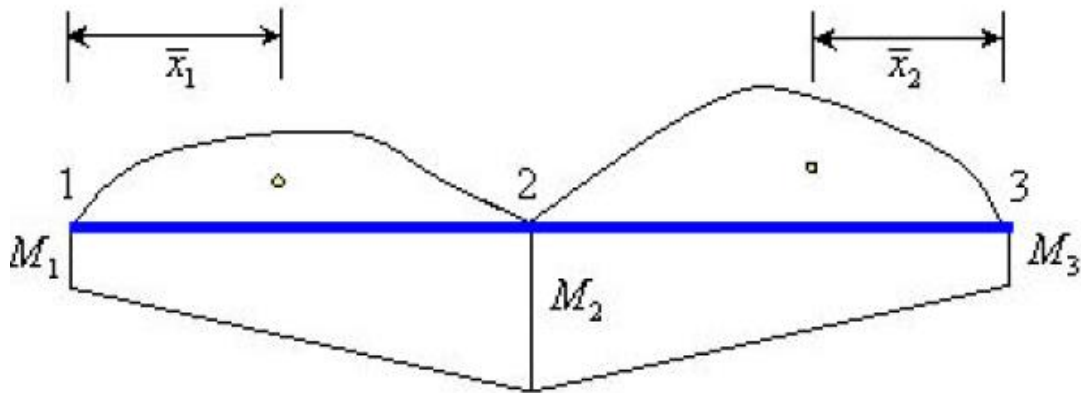

شکل- 1

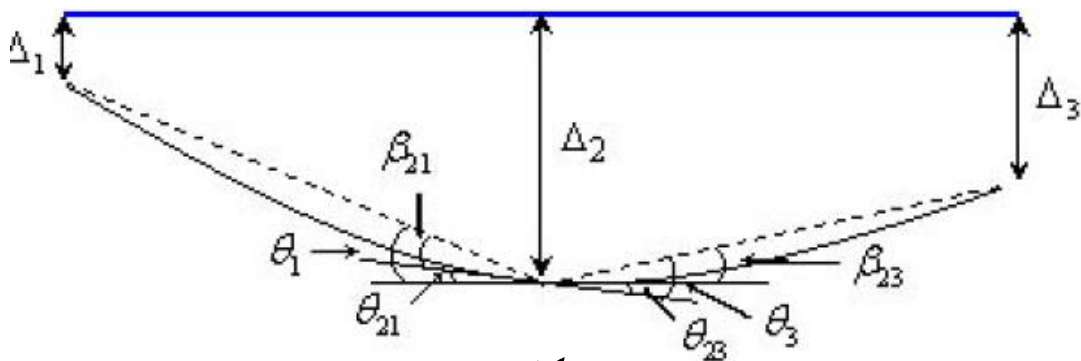
که چيري M_1 ، M_2 او M_3 د نوموړيو نقطو داخلي مومنتونه وي کوم چي په لاندې شکل کې ښودل شوي.

د ۱، ۲، ۳، تګو عمودی بی ځایکېدنه په لاندې شکل کې ښودل شوي

شکل- 3

شکل- 4

په منځینۍ نقطې د ایلاستیکي خط د مسلسلوالی څخه لرو

$$\theta_{12} = \theta_{23}$$

همدارنگه

$$\theta_{21} = \theta_1 - \beta_{21} \text{ and } \theta_{23} = \theta_3 - \beta_{23} \quad \dots\dots\dots (A)$$

$$\theta_1 = \frac{\Delta_1 - \Delta_2}{L_1} \quad \text{and} \quad \theta_3 = \frac{\Delta_3 - \Delta_2}{L_2} \quad \dots\dots\dots (B)$$

په شکل ۳- کی د وارده بارونو د کوډوالي مومنت دیاگرام بنودل شوي په نوموړي دیاگرام د مومنت-مساحت

میتود پلی کولو څخه.

$$\Theta_{21} = \frac{1}{L_1} \times \frac{1}{EI_1} \left(\frac{M_1 L_1^2}{6} + \frac{M_2 L_1^2}{3} + A_1 \bar{x}_1 \right) \dots\dots\dots (C)$$

$$\Theta_{23} = \frac{1}{L_2} \times \frac{1}{EI_2} \left(\frac{M_3 L_1^2}{6} + \frac{M_2 L_1^2}{3} + A_2 \bar{x}_2 \right) \dots\dots\dots (D)$$

په پورتنیو معادلو کی A_1 او A_2 د ۱-۲ او ۲-۳ برخو د مومنت دیاگرام مساحت دی. C او D معادلې په A او B کی وضع کولو څخه لرو

$$M_1 \left(\frac{L_1}{I_1} \right) + 2M_2 \left(\frac{L_1}{I_1} + \frac{L_2}{I_2} \right) + M_3 \left(\frac{L_2}{I_2} \right) = - \frac{6 A_1 \bar{x}_1}{I_1 L_1} - \frac{6 A_2 \bar{x}_2}{I_2 L_2} + 6E \left[\frac{(\Delta_2 - \Delta_1)}{L_1} + \frac{(\Delta_2 - \Delta_3)}{L_2} \right]$$

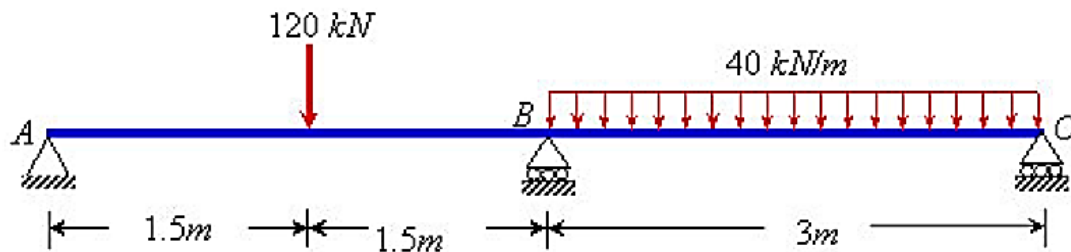
پورتنی معادله د دري مومنتیه معادلې په نامه یادېږي.

علامتي سیستم:

- د sagging مومنت لپاره د M_1 ، M_2 او M_3 قیمتونه مثبت نیول کېږي
- د hogging مومنت لپاره د M_1 ، M_2 او M_3 قیمتونه منفي نیول کېږي
- Sagging مومنت لپاره A_1 ، A_2 ، او A_3 قیمتونه مثبت
- همدارنګه د Δ_1 ، Δ_2 ، Δ_3 قیمتونه مثبت اخیستل کېږي کله چي بی ځایکېدنه لاندې اړخ ته

وي

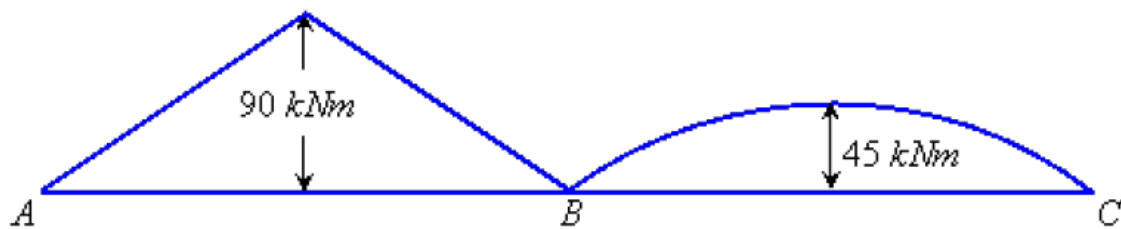
مثال: لاندې ورکړ شوي مسلسل ټکاډر تحلیل کړي او د مومنټ دیاگرام یې رسم کړي.

حل:

لومړي د هرې برخې جلا جلا مومنټ دیاگرام رسمېږي. د Boundary condition څخه پوهېږو چې

$$M_A = M_C = 0$$

په AB او BC برخو درې مومنټه معادله عملی کولو څخه ($\Delta_1 = \Delta_2 = \Delta_3 = 0$)

$$M_A \left(\frac{3}{I} \right) + 2M_B \left(\frac{3}{I} + \frac{3}{I} \right) + M_C \left(\frac{3}{I} \right) = - \frac{6 \times 1/2 \times 90 \times 3 \times 1.5}{3 \times I} - \frac{6 \times 2/3 \times 45 \times 3 \times 1.5}{3 \times I}$$

$$M_B = -56.25 \text{ kN.m}$$

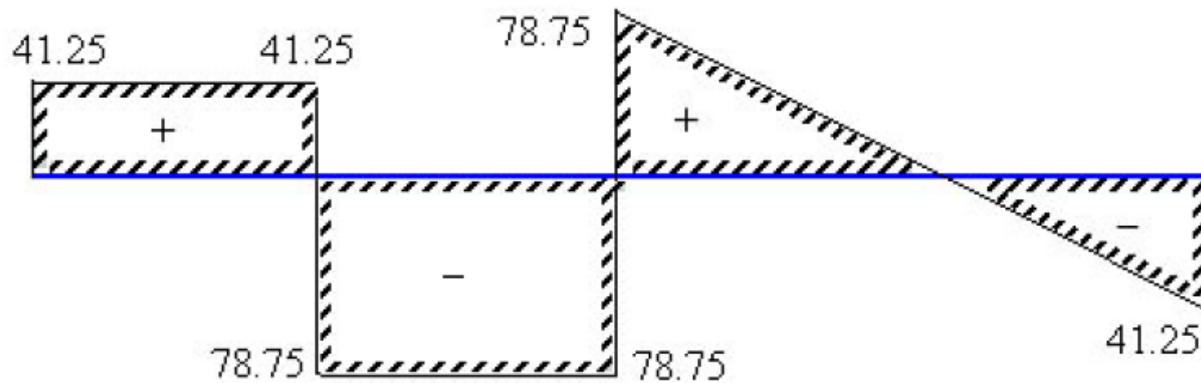
په A ، B او C ټکاگانو عمودي غبرگونونه په لاندې ډول دي

$$V_A = \frac{120 \times 1.5 - 56.25}{3} = 41.25 \text{ kN}$$

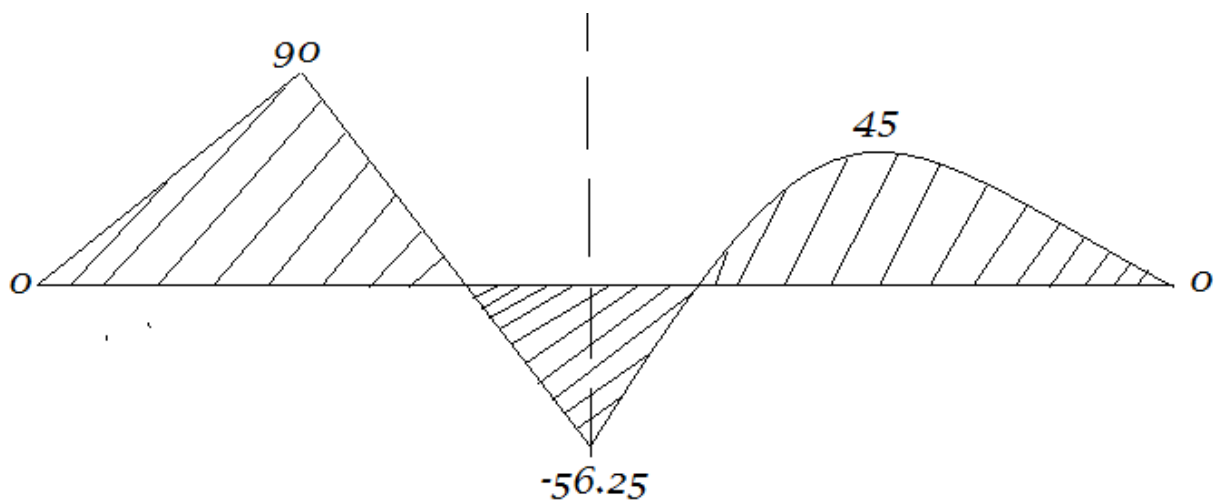
$$V_C = \frac{40 \times 3 \times 1.5 - 56.25}{3} = 41.25 \text{ kN}$$

$$V_B = 120 + 40 \times 3 - 41.25 - 41.25 = 157.5 \text{ kN}$$

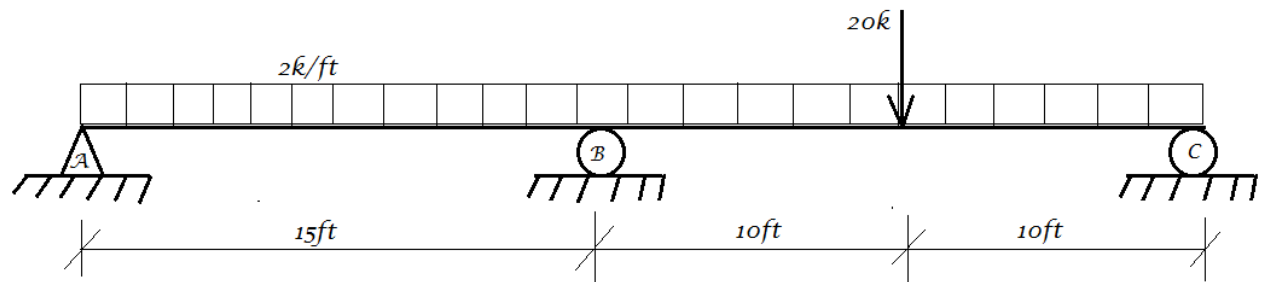
د عرضي قوي دياگرام

مومنت دياگرام

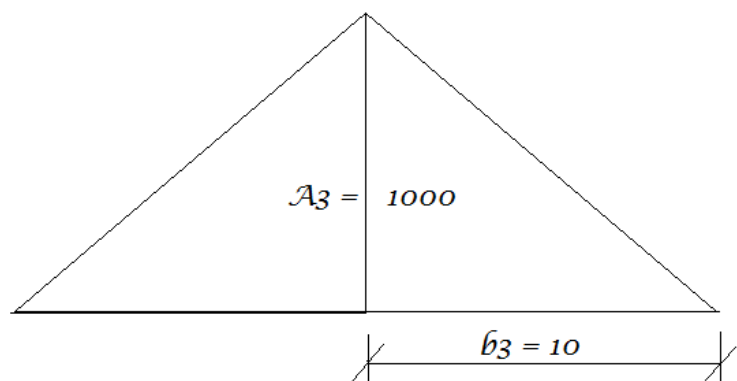
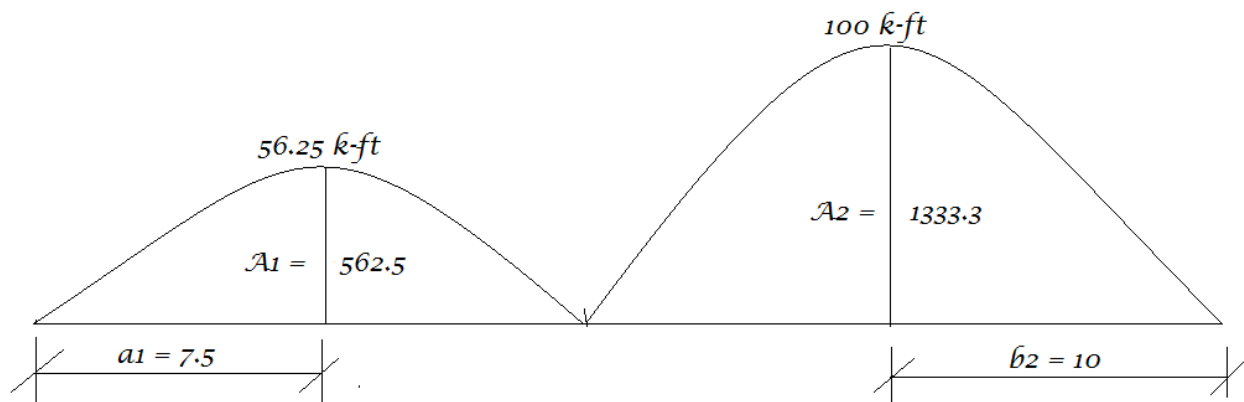
مثال: لاندې ورکړ شوي مسلسل ګاډر تحلیل کړي او د مومنټ ډیاګرام یې رسم کړي.

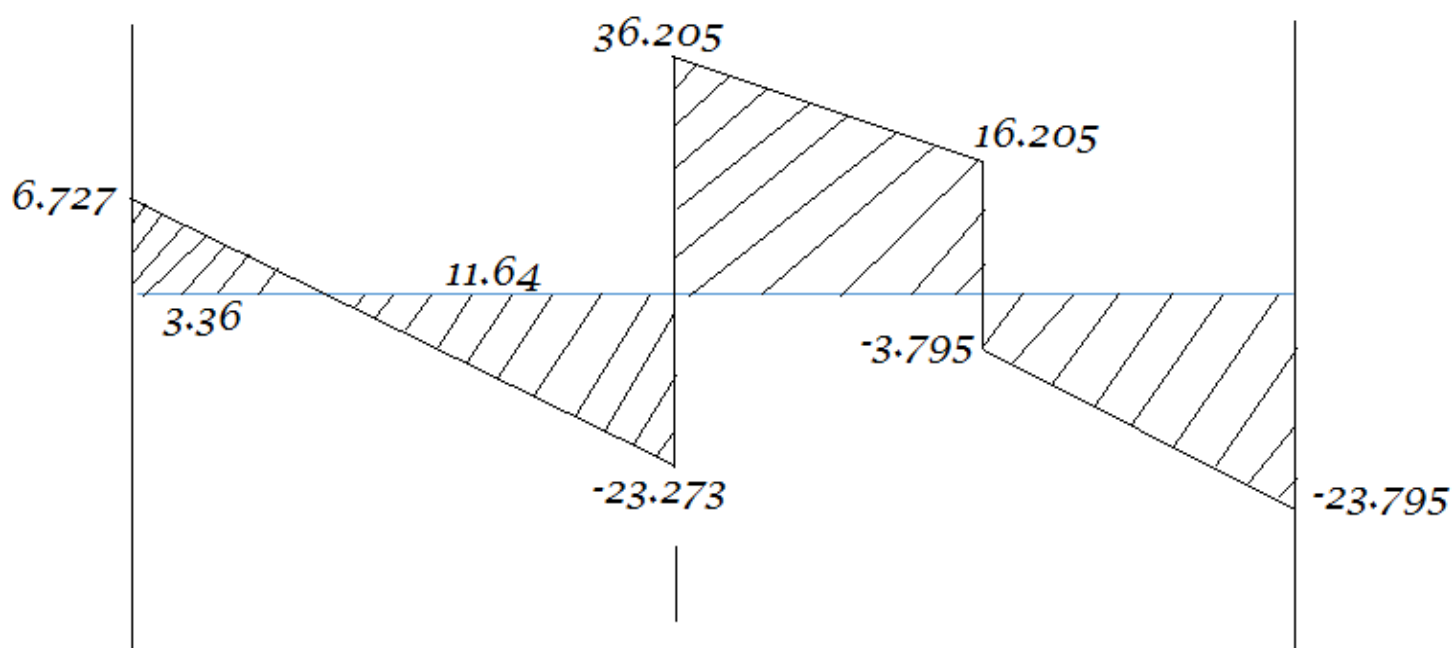
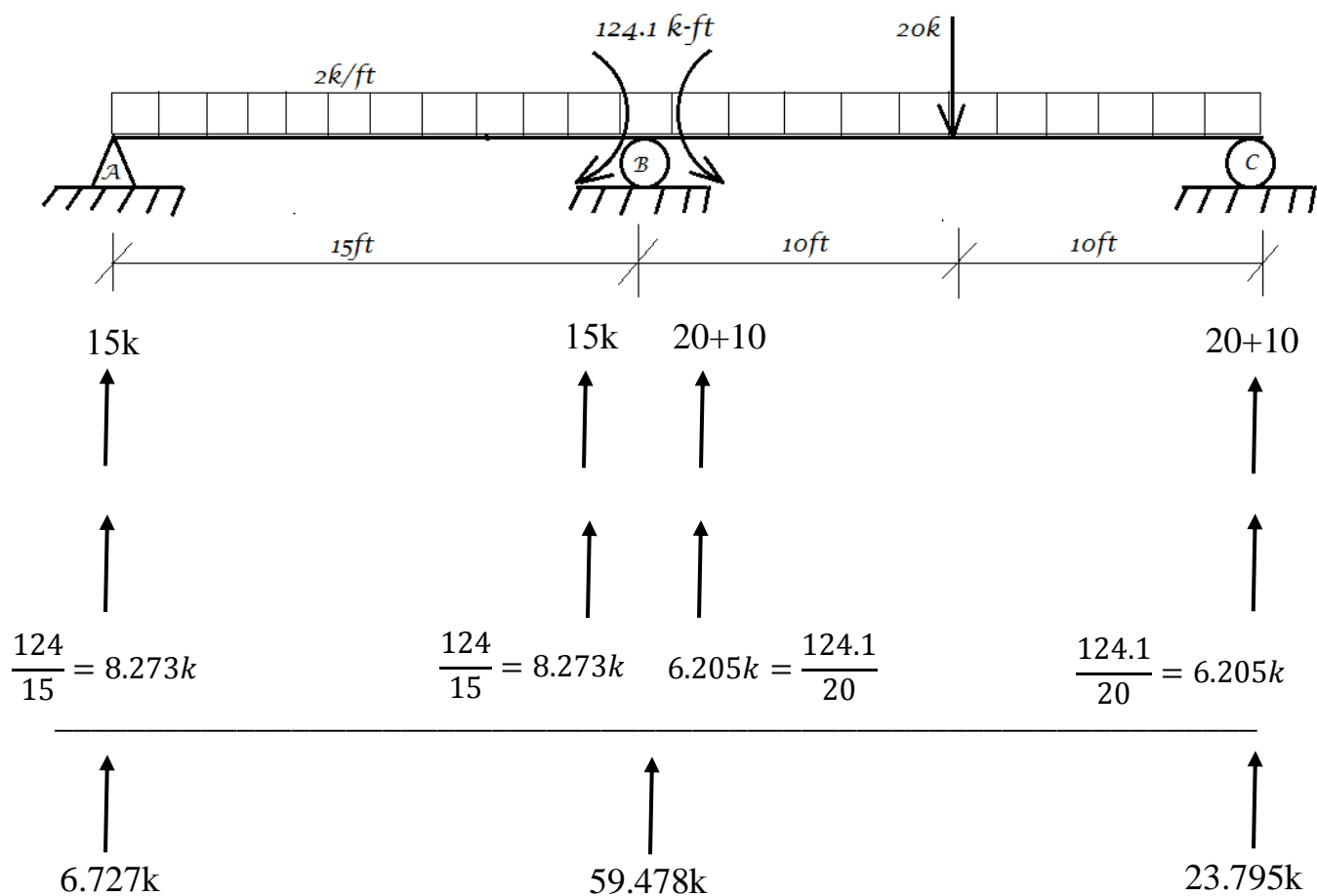

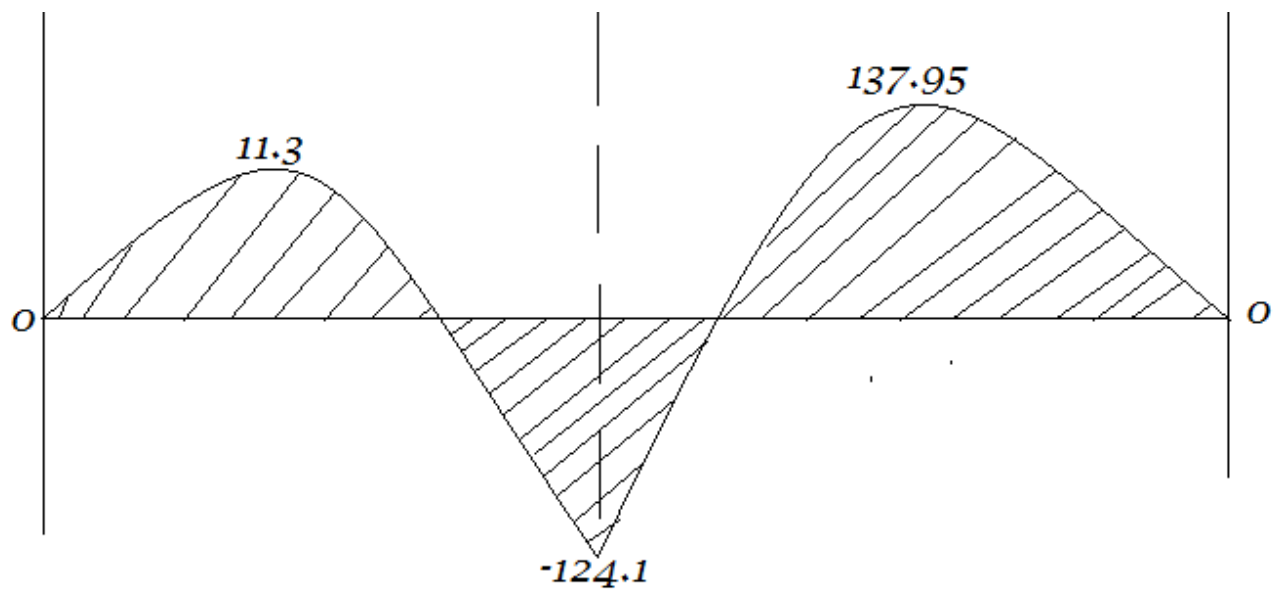
حل:

لومړي د هرې برخې جلا جلا مومنټ ډیاګرام رسمېږي. د Boundary condition څخه پوهېږو چې

$$M_A = M_C = 0$$

شپږم فصل Stiffness method

تعارف (Introduction)

سټيفنس میتود د ساختمانونو تحلیل د اوږدیدنی (Displacement) میتودونو کټګوري پوري مربوط ده او په هغه وخت کې تیره ډیره استفاده کېږي کله چې د ساختمان د نامعین والي درجه لوړه وي. پرته له دې نوموړي میتود دمعین ساختمانونو تحلیل لپاره هم د استعمال وړ ده. د قوي میتود او سټيفنس میتود ترمنځ اساسي توپیر د قوي میتود د معین ساختمانونو تحلیل لپاره د نه استعمالیدو یا په یوه اوږده پروسه تحلیل دی.

سټيفنس میتود په مستقیم ډول د اوږدیدني یا بی ځایګیدنی (Displacement) او قواو محاسبه کوي حالانکې Flexibility Method یا Force Method په غیر مستقیم ډول د نوموړیو اوږدیدنو تحلیل ترڅیرنی لاندې نیسي.

سټيفنس میتود د ماتریکسونو اسانتیاوي له امله په کمپیوټري پروګرامونو کې ډیر په اسانۍ سره ځای پر ځای کیدای شی.

په نوموړي میتود کې لومړی د قوي او اوږدیدني ترمنځ تعلق او رابطه د معادلو په شکل کې صورت نیسي او وروسته د تعادلي شرایطو په پوره کولو سره د ساختمان تحلیل ترپایې رسول کېږي په اسانو ټکو په نوموړي میتود کې لومړي اوږدیدنه (Displacement) محاسبه کېږي بیا د اوږدیدني په کارولو سره نامعلومې قواوې لاس ته راوړل کېږي.

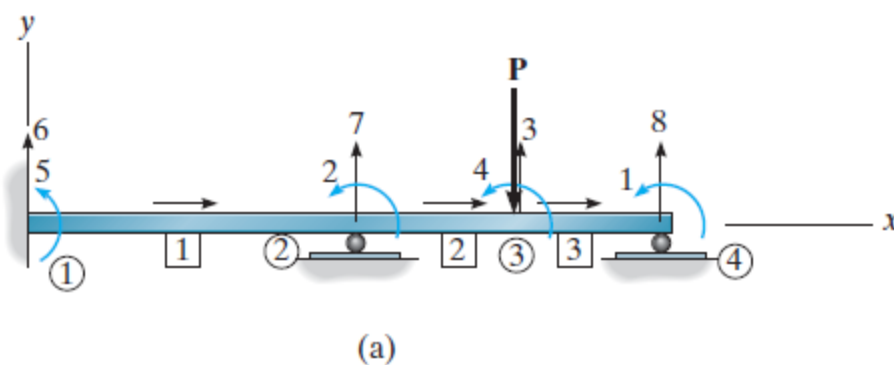
د سټيفنس میتود کارولو لپاره لومړي ساختمان په کوچنیو برخو ویشل کېږي او د هري برخي انجامي نقطه (Node) په نښه کېږي. نوموړي کوچنۍ برخو ته Finite Elements وئیل کېږي. د هري برخي قوي – اوږدیدني خصوصیات محاسبه کولو وروسته په ماتریکس کې لیکل کېږي کوم ته چې د ځایي سټيفنس ماتریکس (Local Stiffness Matrix) نوم ورکړ شوي، د ټولو برخو

خصوصیات په یو مجموعې ماتریکس کې یوځای کېږي کوم چې د Global stiffness matrix په نامه یادېږي.

د غړیو او نوډونو په نښه کول (Member and Node identification)

مخکې له دې چې ګاډرونو لپاره د سټیفنس میتود کارې کړنلاره وضع کړو باید په دې پوهه شو چې ساختمان څرنګه په خپلو کوچنیو برخو یا Finite elements کې وویشل کېږي.

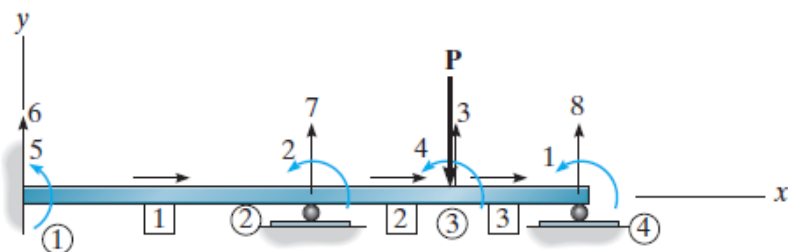
په عمومي توګه هره یوه برخه باید د لوډ څخه ازاده وي او یو شان مقطع (prismatic section) ولري. د نوموړي کار ترسره کولو لپاره باید د نوډ موقعیت وپېژنو. نوډ هغه ټکي ته وایي چېرته چې دوه برخې سره وصل کېږي یا چېرته چې اتکاو موجود وي یا چېرته چې خارجي بار عمل کوي یا چېرته چې مقطع سمدلاسه تغیر کوي او یا هم چېرته چې عمودي یا تاویدونکي بی ځایکېدنه مطلوب وي.

په شکل a- کې د ګاډر مختلفې برخې او غوټې ښودل شوي. په شکل کې د غوټې ښودلو لپاره باید دایره وکارول شي او غړیو ښودلو لپاره د مربعي شکل څخه استفاده وشي. د نیژدې او لیري انجام ښودلو لپاره په مطلوبه جهت کې د غشی څخه استفاده کېږي.

ځایي او ګلوبل کواردینات (Local and Global Coordinates)

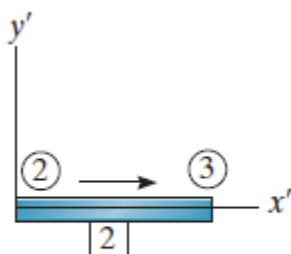
د ګلوبل کواردیناتس ښودلو لپاره د X، Y، او Z تورو څخه استفاده کېږي او په عمومي توګه په داسې څي کې ځایي پر ځایي کېږي چېرته چې نور

ساختماني عناصر مثبت کوارديناتس

ولري

(a)

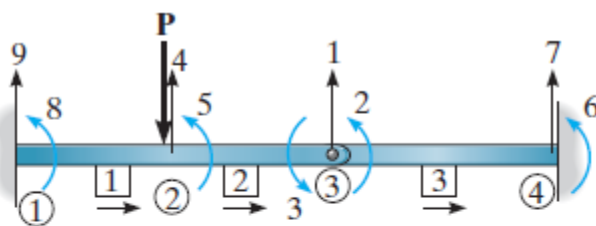
(b)

لوکل کواردينات د ساختمان د مختلفو برخو په جلا ډول ساحوي کواردينات سيستم ته وايي کوم چي په عام حالت کې د X' ، Y' او Z' په توري بنودل کيږي.

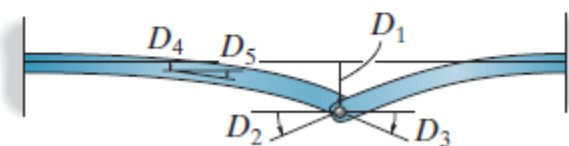
کينماتيک نامعين والي (Kinematic indeterminacy)

وروسته له دې چي ګاډر په Finite elements کې وويشل شي، نوډونه او برخي يې روښانه شي او د ساختمان ګلوبل او لوکل کواردينات سيستم وضع شي، بيا د ساختمان کينماتيک نامعين والي په نظر کي نيول کيږي.

که چيري د ګاډر په هره غوټه کې عمودي غوڅونکي قوه او کوږوالي فرض شي په داسي حال کې د ګاډر په هره غوټه کې دوه درجي کينماتيکي ازادي موجوده وي.

(a)

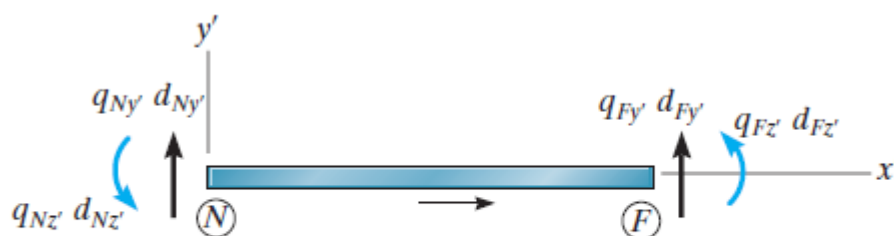
(b)

د غوڅونکوو قوو له امله عمودي اوږدېدنه او تاوېدونکي بې ځايکيدنو لپاره خپل کود نمبر استعمالېږي. هغه غوټې چيرته چي عمودي اوږدېدنه او تاوېدونکي اوږدېدنه نامعلومه وي هلته بايد ټيټه شميره استعمال شي او د معلومه ټکو عمودي اوږدېدنه او تاوېدونکي اوږدېدنه بايد په لوړو عددونو وښودل شي لکه څرنګه چي په شکل-a کې ښودل شوي. د دويم او دريم نوډ غوڅونکي

اوږدېدنه او تاویدونکي بی ځایکېدنه نامعلومه ده همدا وجه ده چي د 1 څخه 4 پوري شمیره ورکړشوي. د لومړي او څلورم نوډ قواوي معلومه دي لهدا د 5 څخه 8 پوري شمیره ورکړشوي. په موجوده حالت کي د لومړي او څلورم نوډ غوڅونکي اوږدېدنه او تاویدونکي بی ځایکېدنه صفر ده.

ځایي سټیفنس ماتریکس (Local Stiffness Matrix)

په دي موضوع کي د ګاډر یوي برخي لپاره چی ثابتہ مقطع ولري د ځایي سټیفنس ماتریکس جوړولو بیلګه وړاندي کوو.

positive sign convention

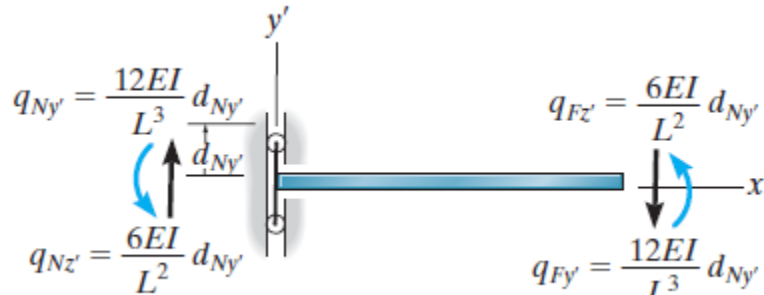
په پورته بنودل شوي شکل کي N د غړي نژدې او F لیري اړخ روښانه کوي همدارنگه X' او Y' د غړي ځایي کواردیناتس دي

د نژدې اړخ عمودي غوڅونکي قوه او مومنټ د $q_{Ny'}$ او $q_{Nz'}$ په توري او د همدې جهت عمودي اوږدېدنه او تاویدنه د $d_{Ny'}$ او $d_{Nz'}$ په توري بنودل شوي همدارنگه

د لیري اړخ (Far End) عمودي غوڅونکي قوه او مومنټ د $q_{Fy'}$ او $q_{Fz'}$ په توري او د همدې جهت عمودي اوږدېدنه او تاویدنه د $d_{Fy'}$ او $d_{Fz'}$ په توري بنودل شوي

د Y' جهت اوږدېدنه (Y' Displacement)

کله چي د غړي N اړخ ته عمودي اوږدېدنه $d_{Ny'}$ ورکړ شي او د نورو جهتونو اوږدېدنه بنده وي په داسي حال کي غوڅونکي قوه او مومنټ په لاندې ډول وي.

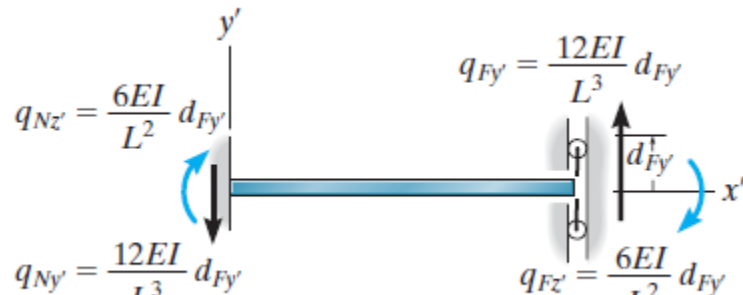
$$q_{Ny'} = \frac{12EI}{L^3} d_{Ny'}$$

$$q_{Nz'} = \frac{6EI}{L^2} d_{Ny'}$$

$$q_{Fy'} = -\frac{12EI}{L^3} d_{Ny'}$$

$$q_{Fz'} = \frac{6EI}{L^2} d_{Ny'}$$

ڪله چي د غري F اڀڻ ته عمودي اوڀر ڏيڏنه $d_{Fy'}$ ورڪڙ شي او د نورو جهتونو اوڀر ڏيڏنه بنده وي په داسي حال ڪي غوڻونڪي قوه او مومنت په لاندڙ ڊول وي.

$$q_{Ny'} = -\frac{12EI}{L^3} d_{Fy'}$$

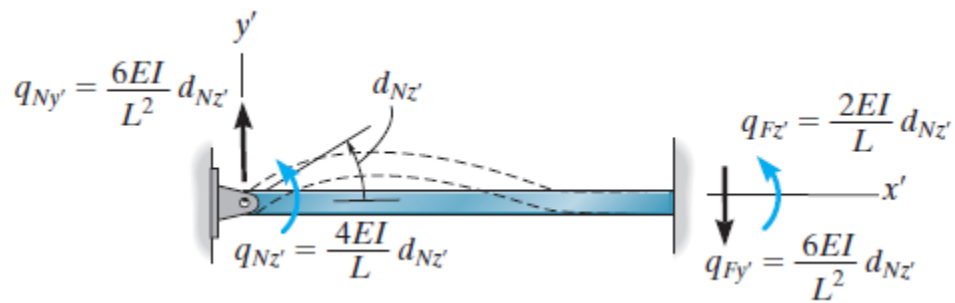
$$q_{Nz'} = -\frac{6EI}{L^2} d_{Fy'}$$

$$q_{Fy'} = \frac{12EI}{L^3} d_{Fy'}$$

$$q_{Fz'} = \frac{6EI}{L^2} d_{Fy'}$$

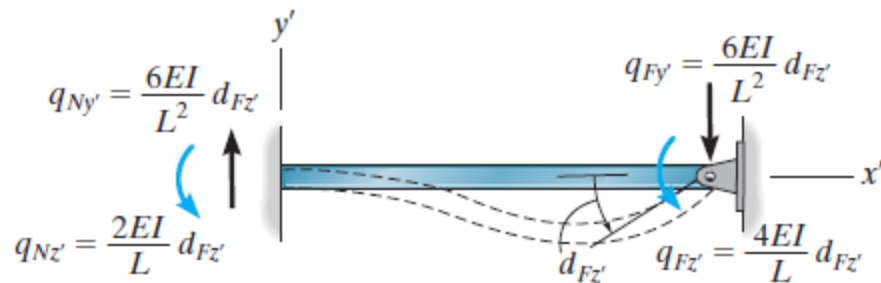
د Z' جهت تاوڏنه (Z' Rotation)

ڪله چي د غري N اڀڻ ته $d_{NZ'}$ تاوڏنه ورڪڙ شي او د نورو جهتونو اوڀر ڏيڏنه بنده وي په داسي حال ڪي غوڻونڪي قوه او مومنت په لاندڙ ڊول وي.

$$\begin{aligned} q_{Ny'} &= \frac{6EI}{L^2} d_{Nz'} & q_{Fy'} &= -\frac{6EI}{L^2} d_{Nz'} \\ q_{Nz'} &= \frac{4EI}{L} d_{Nz'} & q_{Fz'} &= \frac{2EI}{L} d_{Nz'} \end{aligned}$$

کله چي د غړي F اړخ ته $d_{Nz'}$ تاویدنه ورکړ شي او د نورو جهتونو اوږدیدنه بنده وي په داسي حال کي

غوڅونکي قوه او مومنټ په لاندې ډول وي.

$$q_{Ny'} = \frac{6EI}{L^2} d_{Fz'} \quad q_{Fy'} = -\frac{6EI}{L^2} d_{Fz'}$$

$$q_{Nz'} = \frac{2EI}{L} d_{Fz'} \quad q_{Fz'} = \frac{4EI}{L} d_{Fz'}$$

ڄايي سٽيفنس ماتريڪس (Local Stiffness Matrix)

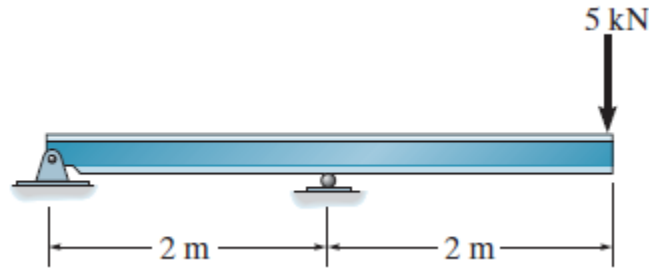
$$Q = K*d$$

$$\begin{bmatrix} q_{Ny'} \\ q_{Nz'} \\ q_{Fy'} \\ q_{Fz'} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{N_{y'}}{L^3} & \frac{N_{z'}}{L^2} & -\frac{F_{y'}}{L^3} & \frac{F_{z'}}{L^2} \\ \frac{6EI}{L^2} & \frac{4EI}{L} & -\frac{6EI}{L^2} & \frac{2EI}{L} \\ -\frac{12EI}{L^3} & -\frac{6EI}{L^2} & \frac{12EI}{L^3} & -\frac{6EI}{L^2} \\ \frac{6EI}{L^2} & \frac{2EI}{L} & -\frac{6EI}{L^2} & \frac{4EI}{L} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} d_{Ny'} \\ d_{Nz'} \\ d_{Fy'} \\ d_{Fz'} \end{bmatrix}$$

گلوبل سٽيفنس ماتريڪس (Global Stiffness Matrix)

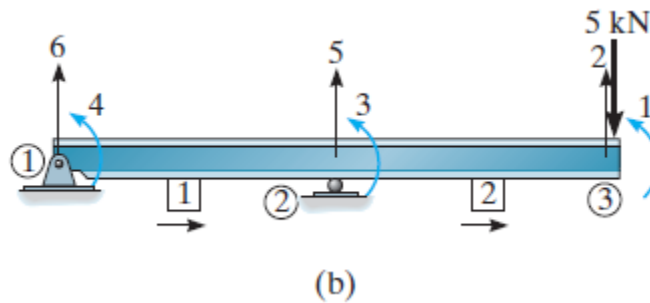
ڪله چي د غريو ڄايي سٽيفنس ماتريڪسونه جوڙ شي ، ٽول په يو ماتريڪس کي سره يوڄايي ڪيڙي.

مثال 1: د ورکړشوي ګاډر اتکايي غبرګونونه د سټېنس میتود د لاري تحليل کړي.

حل:

ورکړشوي ګاډر دوه غړي او درې غوتي لري کوم چي په لاندي شکل کي بنودل شوي. ټيټه شميره بايد د هغه غوتي قواو ته ورکړ شوي کوم چي نامعلومه وي

د معلومداره بارونو او اوږديدني ماتريکس.

$$\mathbf{Q}_k = \begin{bmatrix} 0 \\ -5 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \end{matrix} \quad \mathbf{D}_k = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix} \begin{matrix} 5 \\ 6 \end{matrix}$$

د غړيو ځايي سټېنس ماتريکسونه: (Member Local Stiffness Matrices)

د غړيو ځايي سټېنس ماتريکسونه د ماتريکس - ۱ څخه په استفاده محاسبه کيږي.

$$k_1 = EI \begin{bmatrix} & 6 & 4 & 5 & 3 \\ 1.5 & 1.5 & -1.5 & 1.5 \\ 1.5 & 2 & -1.5 & 1 \\ -1.5 & -1.5 & 1.5 & -1.5 \\ 1.5 & 1 & -1.5 & 2 \end{bmatrix} \begin{matrix} 6 \\ 4 \\ 5 \\ 3 \end{matrix} \quad k_2 = EI \begin{bmatrix} & 5 & 3 & 2 & 1 \\ 1.5 & 1.5 & -1.5 & 1.5 \\ 1.5 & 2 & -1.5 & 1 \\ -1.5 & -1.5 & 1.5 & -1.5 \\ 1.5 & 1 & -1.5 & 2 \end{bmatrix} \begin{matrix} 5 \\ 3 \\ 2 \\ 1 \end{matrix}$$

د ساختمان گلوبل سټيفنس ماتريکس: (Structure Global Stiffness Matrix)

گلوبل سټيفنس ماتريکس د پورتنی ماتريکسونو يوځایي کولو څخه په لاس راځي

$$K = EI \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ \textcircled{2} & -1.5 & 1 & 0 & 1.5 & 0 \\ -1.5 & 1.5 & -1.5 & 0 & -1.5 & 0 \\ 1 & -1.5 & 4 & 1 & 0 & 1.5 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & -1.5 & 1.5 \\ \hline 1.5 & -1.5 & 0 & -1.5 & \textcircled{3} & -1.5 \\ 0 & 0 & 1.5 & 1.5 & -1.5 & 1.5 \end{bmatrix} \begin{matrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \\ 5 \\ 6 \end{matrix}$$

$$\textcircled{2} = 0 + 2 = 2, \quad \textcircled{3} = 1.5 + 1.5 = 3,$$

بی ځایکيدنه اولوډ:

$$Q = KD$$

$$\begin{bmatrix} 0 \\ -5 \\ 0 \\ 0 \\ Q_5 \\ Q_6 \end{bmatrix} = EI \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ 2 & -1.5 & 1 & 0 & 1.5 & 0 \\ -1.5 & 1.5 & -1.5 & 0 & -1.5 & 0 \\ 1 & -1.5 & 4 & 1 & 0 & 1.5 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & -1.5 & 1.5 \\ \hline 1.5 & -1.5 & 0 & -1.5 & 3 & -1.5 \\ 0 & 0 & 1.5 & 1.5 & -1.5 & 1.5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} D_1 \\ D_2 \\ D_3 \\ D_4 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

لاندې ورکړ شوي معادلې د پورتنۍ ماتریکسونو څخه اخیستل کېږي.

$$\begin{aligned} 0 &= 2D_1 - 1.5D_2 + D_3 + 0 \\ -\frac{5}{EI} &= -1.5D_1 + 1.5D_2 - 1.5D_3 + 0 \\ 0 &= D_1 - 1.5D_2 + 4D_3 + D_4 \\ 0 &= 0 + 0 + D_3 + 2D_4 \end{aligned}$$

د معادلو حل څخه لرو

$$\begin{aligned} D_1 &= -\frac{16.67}{EI} \\ D_2 &= -\frac{26.67}{EI} \\ D_3 &= -\frac{6.67}{EI} \\ D_4 &= \frac{3.33}{EI} \end{aligned}$$

د گلوبل ماتریکس اړخنۍ دوه معادلې ضربولو څخه

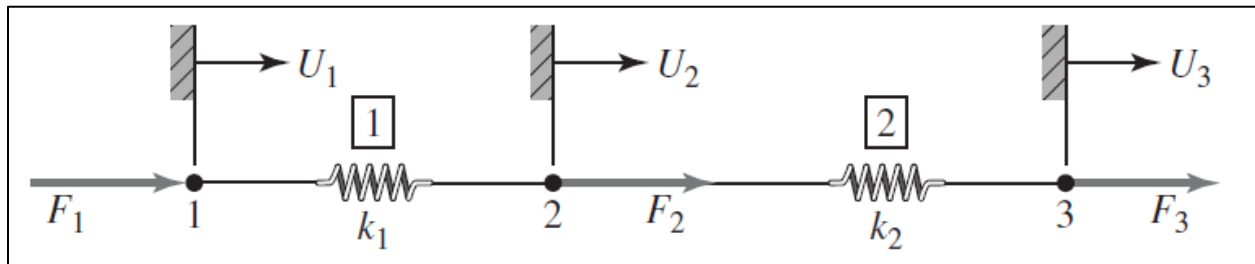
$$Q_5 = EI[1.5D_1 - 1.5D_2 + 0 - 1.5D_4]$$

$$\begin{aligned} Q_5 &= 1.5EI\left(-\frac{16.67}{EI}\right) - 1.5EI\left(-\frac{26.67}{EI}\right) + 0 - 1.5EI\left(\frac{3.33}{EI}\right) \\ &= 10 \text{ kN} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} Q_6 &= 0 + 0 + 1.5EI\left(-\frac{6.67}{EI}\right) + 1.5EI\left(\frac{3.33}{EI}\right) \\ &= -5 \text{ kN} \end{aligned}$$

مثال 2 : په لاندې ورکړشوي شکل کې دوه عناصر لرونکي سیستم ښودل شوي، که چیرې لومړي غوټه د سختي اتکاء سره وصل وي په داسې حال کې چې د لومړي غوټې اوږدېدنه (U_1) صفر وي نو تاسې د نورو غوټو اوږدېدنه او د غوټو قواوې محاسبه کړي. نور ارقام په لاندې ډول دي.

$$K_1=50\text{lb/in} \quad K_2=75\text{lb/in} \quad F_2=F_3=75\text{lb}$$

حل:

د لومړي عنصر د سټېفنس ماتریکس

$$K_1 = \begin{bmatrix} 50 & -50 \\ -50 & 50 \end{bmatrix}$$

د دوهم عنصر د سټېفنس ماتریکس

$$K_2 = \begin{bmatrix} 75 & -75 \\ -75 & 75 \end{bmatrix}$$

کټولې سټېفنس ماتریکس

$$K = \begin{bmatrix} 50 & -50 & 0 \\ -50 & 125 & -75 \\ 0 & -75 & 75 \end{bmatrix}$$

فورمول

$$F = KD$$

$$\begin{bmatrix} F_1 \\ F_2 \\ F_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 50 & -50 & 0 \\ -50 & 125 & -75 \\ 0 & -75 & 75 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} U_1 \\ U_2 \\ U_3 \end{bmatrix}$$

پوهيرو چي $F_2 = F_3 = 75\text{lb}$ ، $U_1=0$

$$\begin{bmatrix} F_1 \\ 75 \\ 75 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 50 & -50 & 0 \\ -50 & 125 & -75 \\ 0 & -75 & 75 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ U_2 \\ U_3 \end{bmatrix}$$

$$F_1 = -50U_2 \dots\dots\dots 1$$

$$75 = 125U_2 - 75U_3 \dots\dots\dots 2$$

$$75 = -75U_2 + 75U_3 \dots\dots\dots 3$$

د پورتنی معادلو په حل کولو سره لاندینی نتایج لاس ته راځي

$$U_2 = 3''$$

$$U_3 = 4''$$

$$F_1 = -150\text{lb}$$